

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 9 БЕРЕЗНЯ 2001 ЧИСЛО 10 VOL. CVIII FRIDAY, MARCH 9, 2001 No. 10

У березні Україна головує в Раді Безпеки ООН

НЬЮ-ЙОРК. – 1 березня розпочалось головування України в Раді Безпеки ООН, яке триватиме місяць в черговій ротації. Напередодні цього заступник міністра закордонних справ України, представник України в Раді Безпеки Володимир Єльченко мав зустріч у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку з Генеральним секретарем ООН Кофі Аннаном. В ході зустрічі було детально обговорено програму діяльности Ради Безпеки на наступний місяць. Кофі Аннан з вдячністю прийняв запрошення взяти участь у відкритому засіданні Ради Безпеки 7 березня, присвяченому виконанню рішень саміту Ради безпеки, скликаному півроку тому з ініціятиви Президента України Леоніда Кучми. Співрозмовники обмінялися думками з широкого кола питань діяльности Ради Безпеки, а також стану справ у ряді „гарячих точок" плянети, що будуть предметом постійної уваги цього органу під час головування України. Головування в Раді Безпеки, сказав Кофі Аннан, є одним з найвідповідальніших завдань діяльности держав в цьому органі ООН. Він сказав, що Україна продемонструвала підходи, які забезпечать успішне виконання покладених на неї обов'язків.

В. Єльченко передав послання Президента України Генеральному секретареві ООН з нагоди початку головування нашої держави в Раді Безпеки – органі, якій несе головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки.

Перший день головування України в Раді Безпеки ООН почався з двосторонніх консультацій В. Єльченка з представниками держав – членів Ради Безпеки. При цьому обговорено програму діяльности Ради Безпеки на березень. Рада Безпеки зосередить увагу на проблемах Іраку, Косова, Афганістану, Анґолі, Сьєрра-Леоне та інших „гарячих точок". На традиційних консультаціях між головою Ради Безпеки ООН і головами реґіональних груп в ООН домовлено, що на відкритому засіданні 7 березня першими зможуть промовляти представники держав, які не є членами Ради. Володимир Єльченко сказав, що завдяки цьому зростає прозорість діяльности Ради Безпеки.

2 березня на засіданні Ради Безпеки, яке проходило під головуванням Валерія Кучинського, було схвалено дві ініціятиви України, зокрема щодо проведення у березні спеціяльного засідання з проблеми грузино-абхазького врегулювання, а також відкриті дебати щодо піврічних підсумків виконання рішень саміту 7 вересня 2000 року.

Першим рішенням Ради Безпеки, прийнятим під головуванням України, стало засудження дій екстремістів на кордоні Македонії і Юґославії. Цього ж дня Рада Безпеки схвалила резолюцію у зв'язку з загостренням становища в Бурунді.

Кофі Аннан мав робочий обід з членами Ради Безпеки, під час якого зазначив, що Україна вперше головує в Раді Безпеки як незалежна держава, і висловив упевненість, що це головування буде успішним. Кофі Аннан звернув увагу на три актуальних проблеми: становище в Конґо, Сербії і на кордонах між Сьєрра-Леоне, Ліберією та Ґвінеєю, де зібралося понад півмільйона біженців. Українські миротворці присутні у Сьєрра-Леоне, а в Демократичній Республіці Конґо їх чисельність буде збільшено протягом року.

Провідною подією першої декади березня є відкрите засідання Ради Безпеки, присвячене виконанню рішень саміту, який відбувся 7 вересня минулого року. На засіданні були присутні не тільки 125 чле-

(Закінчення на стор. 3)

10 березня минає 140 років від дня смерти Т. Шевченка

Богдан І. Антонич

Шевченко

Не пишний монумент із мармуру Ти залишив по собі,
Коли туди відходив, звідки немає вороття,
За бронзу й мідь тривкіше слово – і, як завжди, сонце сходить
І не цвітуть свічок лілеї молитвами забуття.
Не тихне сторож вишні – соловейко в місяця пожарах.
Дівчата не вмовкають, і зозулиним, весіннім чарам
Все піддане. Земля і на землі закон зростання й крови.
Змінливість вічна і трива незмінність прав і справ.
Країна, що над нею місяць грає, як і грав,
Волошково, пшенично, черешнево, вільхово, вербово.
Не тихне клик чайиний над лиманами, що в них заснули
Вітри завмерлих бур, немов стяги потоплених човнів,
Де сплять сповиті у китайку, у червону, дні минулі,
І море морщить хвилі, наче людські чола наглий гнів.
Це Ти сто літ показував мету і шлях стовпом огнистим,
Ми виросли у спадщині Твоїй, як в сяйві сонця листя.
У куряві воєн, у мряці буднів час Тебе не зрушив.
Твоє наймення, мов молитву, кладемо на стяг,
Бо знаємо, що, мов тавро, понесемо в життя
Печать Твоїх палючих слів, що пропекла до дна нам душі.

Віктор Петренко і його друзі – дітям України

СИМЗБЕРІ, Кон. – Напередодні 15-ої річниці ядерної катастрофи на Чорнобильській АЕС український олімпійський золотий медаліст і світовий чемпіон фіґурного ковзання Віктор Петренко стояв посеред льодового поля в міжнародному Центрі фіґурного ковзання в штаті Коннектикат, а довкола трибуни стадіону вирували оваціями.

Зі сльозами на очах і протягнутими до людей руками Віктор щиро подякував усім присутнім, що прийшли підтримати його. „Мені бракує слів, – сказав він, – бо ви допомогли мені здійснити мою мрію. Ми хотіли передати вам лише одну думку: коли одна людина допомагає іншій – все є можливим. І сьогодні ми допомагаємо дітям Чорнобиля".

В. Петренко разом з майже 20 світовими зірками фіґурного ковзання виступили 2 і 3 березня в Центрі, щоб зібрати гроші для будівництва спеціялізованої лікарні в місті Одесі для новонароджених дітей, які страждають від наслідків трагедії Чорнобиля.

Минулого року доктор Зенон Матківський – президент американського „Фонду допомоги дітям Чорнобиля" звернувся до В. Петренка з проханням посприяти у справі заснування цієї лікарні в Одесі, яка є рідним містом В. Петренка.

Олександер Кузьма – головний директор заснованого 11 років тому Фонду сказав, що метою цієї гуманітарної організації є допомагати дітям в лікарнях в усіх районах України, де даються взнаки наслідки катастрофи в Чорнобилі.

„Пан Петренко, – підкреслив він, – розуміє, як розуміють більшість людей, що знають Україну, що Чорнобильська катастрофа була великою травмою для України і буде мати неґативні наслідки ще для багатьох поколінь. Найбільш шкідливі радіоактивні опади, які опромінили великі площі України і Білорусі, будуть ще принаймні 30 років приносити велику шкоду, особливо дітям. Чорнобиль є також символом загального екологічного забруднення, яке розповсюджене в багатьох районах України, і драматично впливає на здоров'я всіх дітей. Особливо незахищені – новонароджені. Тому ми вітаємо намір Віктора Петренка допомогти дітям Одеси".

В суботу увечорі директор Центру передав докторові З. Матківському чек на 120 тисяч долярів – дохід від двох днів виступу фіґуристів.

О. Кузьма повідомив, що крім цієї суми

(Закінчення на стор. 4)

Віктор Петренко в міжнародному Центрі фіґурного ковзання.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент України одержав послання від Президента США

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма одержав послання від Президента Джорджа Буша, котре передав 27 лютого посол США в Україні Карлос Паскуаль. В листі-посланні глава Білого Дому висловлює запевнення, що „Україна посідає важливе місце в американській зовнішній політиці, а також має відігравати важливу ролю у розбудові стабільної процвітаючої Европи". „Минулого року Україна добре рухалася шляхом економічних реформ", – зазначив у посланні Дж. Буш і закликав Л. Кучму продовжувати розпочаті реформи. Відзначаючи, що в нинішній час політична атмосфера в Україні є напруженою, Президент США назвав це „одним з багатьох іспитів, які поставатимуть перед Україною та її політичними лідерами щодо їхньої відданости принципам верховенства права, демократії і прав людини". Дж. Буш висловив упевненість, що Л. Кучма зробить усе можливе для того, щоб Україна пройшла це випробування: „Я прагну працювати разом з людьми України, відповідаючи на випробування, які постають перед нашими країнами. Якщо ми будемо рухатися на засадах спільних цінностей і спільної мети, я певен, що наші зусилля досягнуть успіху", – підкреслив Президент США. Однак після знесення 1 березня наметного містечка на Хрещатику представник Держдепартаменту США Ричард Баучер заявив, що від подальшого розвитку подій багато в чому буде залежати доля програм фінансової допомоги Україні. Державний департамент США виступив зі застереженням на адресу Президента України Леоніда Кучми, що зустрівся з різкими внутрішніми протестами. Ця заява контрастує із широкою підтримкою, яку ще нещодавно надавав Білий Дім Президенту Кучмі. Як повідомив держдепартамент США, Президент Джорж Буш доручив американському послу у Києві Карлосу Паскуалю передати це усне застереження главі української держави. США бажають бачити Україну "незалежною державою з ринковою економікою, країною, інтеґрованою у евроатлантичне співтовариство". Прес-секретар Держдепартаменту Ричард Баучер повторив заклик США до Києва провести швидке незалежне розслідування справи про вбивство журналіста Георгія Ґонґадзе, наголосивши, що Вішінгтон очікує від Кучми початку діялогу із опозицією. У відповідь на це речник Президента України Олександр Мартиненко заявив, що українська влада буде вивчати цю заяву.

Незалежне дослідження касет М. Мельниченка завершено

Тимчасова слідча комісія Верховної Ради для розслідування обставин зникнення журналіста Георгія Ґонґадзе 28 лютого оприлюднила одержаного з Віденського міжнародного інституту преси листа від 22 лютого, в якому сказано, що висліди незалежного дослідження касет залишаються неостаточними. Ці окремі незалежні дослідження були виконані у співпраці з ньюйоркською організацією людських прав „Домом свободи" (Freedom House). У згаданому листі Віденський міжнародний інститут преси пише: „Враховуючи виняткову важливість цієї справи, обидві наші організації вважають, що критерії для того дослідження мають відповідати якнайсуворішим вимогам та стандартам технічних доказів. Оскільки технічні експерти переконані в тому, що майже неможливо встановити фальсифікацію з майже абсолютною мірою точности, ця проблема має вирішуватися на політичному рівні та на рівні незалежного парляментського розслідування. Міжнародний інститут преси (IPI) та „Дім свободи" наголошують, що вищезазначена думка стосовно неточности технічної експертизи не означає, що надані записи не є автентичними. Вона означає лише те, що їх автентичність не може бути доведена з високою мірою точности шляхом проведення судової експертизи. Якби існуючі докази складалися лише з приблизно 25-хвилинних записів, пов'язаних зі справою Ґонґадзе, можна було б припустити можливість їх монтування або фальсифікації. Однак якщо загальна тривалість записів становить сотні годин розмов упродовж періоду кількох місяців, важко повірити в те. Отже, ми твердо переконані в тому, що, відповідно до принципу верховенства права, обов'язком саме українських органів влади є забезпечення подальшого розслідування цієї справи".

Виклик В. Ющенкові від В. Медведчука

КИЇВ. – Прем'єр-міністер Віктор Ющенко і віце-спікер Верховної Ради Віктор Медведчук у перших днях березня обмінялися гострими словами. В. Медведчук кинув виклик В. Ющенкові, щоб він погодився ділити свою владу з Верховною Радою, бо в іншому випадку 5 квітня йому прийдеться стати віч-на-віч з можливістю вотуму недовіря, тобто зформувати коаліційний уряд або піти у відставку. У відповідь В. Ющенко заявив, що такий розподіл правління державою є неконституційним, і звинуватив В. Медведчука у намаганні захопити владу в ім'я „олігархів", які мовляв, є заплiччям В. Медведчука. В. Ющенко відомий своєю наполегливістю у намаганні зробити економічні трансакції ясними і прозорими. Саме це, згідно з аналітиками, є головною причиною, чому В. Ющенка так не люблять олігархи. Президент Леонід Кучма у понеділок, 5 березня, заявив, що не збирається вимагати від Ющенка відставки, але підкреслив, що прем'єр-міністер повинен справно керувати урядом і мати підтримку більшости у Верховній Раді.

Буде додаткова експертиза „таращанського тіла"

КИЇВ. – Найближчим часом в лябораторії ФБІ (Федеральне бюро розслідувань) США буде проведено додаткову експертизу "таращанського тіла", повідомив керівник пресслужби МЗС України Ігор Грушко 6 березня у Києві. Він повідомив також, що домовленості про проведення такої експертизи було досягнуто під час зустрічі у Генеральній прокуратурі України з двома американськими експертами. За словами І. Грушка, в зустрічі брали участь представники українського МЗС і посольства США в Україні. До експертизи в лябораторії ФБІ буде також залучений український фахівець. Тиждень раніше, на підставі есспертизи з Росії, Генеральна прокуратура України визнала "таращан-

Знесено і знову встановлено наметове містечко

КИЇВ. – Розпочався суд над 30 особами з числа затриманих учасників акції „Україна без Кучми" – по тому, як міліція знесла наметове містечко учасників акції в центрі Києва 1 березня. Заступник голови київської міліції Олександр Савченко сказав, що затриманих звинувачують у злісному опорі службовцям міліції. Співголова акції "Україна без Кучми" Юрій Луценко сказав, що міліція посилалась на невідоме учасникам акції рішення Старокиївського районного суду про ліквідацію наметового містечка, причому таке рішення не було пред'явлене учасникам акції. За його словами, учасники акції утворили живий ланцюг довкола наметового містечка, але службовці міліції розірвали цей ланцюг. Ю. Луценко також твердить, що кілька учасників акції "Україна без Кучми" отримали поранення, бо міліціонери били їх ногами. Президент Леонід Кучма підтримав дії київської влади. Зі свого боку, прем'єр-міністер Віктор Ющенко, який перебував у той час у Лондоні, засудив силові методи боротьби з опозицією, та наголосив, що влада повинна зробити усе для досягнення компромісу у мирний спосіб.

У понеділок, 5 березня, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові студенти розмістили п'ять наметів на підтримку акції „Україна без Кучми". Близько 20 представників Студентського комітету опору встановили нове наметове містечко на підтримку згаданої акції і у відповідь на знесення наметового містечка на Хрещатику 1 березня.

Студенти з київських і львівських вищих навчальних закладів покищо не визначили термінів проведення акції, але вже заявили, що не виключають голодування. Тим часом керівники Старокиївського району Києва вже заявили, що студенти мають забрати намети геть, оскільки територія навколо пам'ятника Шевченкові є історико-культурним заповідником.

1 березня міліція знесла наметове містечко учасників акції в центрі Києва.

5 березня біля пам'ятника Тарасові Шевченкові студенти розмістили п'ять наметів на підтримку акції „Україна без Кучми".

„Тоді вони ходили в 1-ий клас, сьогодні пішли в 10-ий"

НЬЮ-ЙОРК. – 28 лютого в Нью-Йорку о год. 8:30 ранку в приміщенні Eurasia Group в центрі Мангетену відбулася зустріч з колишнім Головою Верховної Ради України, головою Соціялістичної партії, одним із сучасних провідників політичної опозиції Олександром Морозом. В своєму запрошенні на зустріч Eurasia Group представила О. Мороза як „можливого спадкоємця" на посаду Президента України, і в невеличкому залі було близько 75 осіб.

Не зважаючи на ранній час, О. Мороз виглядав бадьоро і зразу ж після вступного слова представника Eurasia Group О.Заславського, який окреслив тему „Політична стабільність в Україні", взяв слово.

О. Мороз почав свій виступ з того, що заявив, що „сьогодні в Україні кризова ситуація, змагаються дві течії, дві тенденції, і в наступні місяці вирішиться доля майбутнього України: чи вона стане демократичною державою, чи буде кримінальною диктатурою. Причини такого становища - глибинні процеси в державі, а не ситуація, викликана оприлюдненням розмов в кабінеті Президента, чи вбивством журналіста Ґонґадзе. Ці розмови зафіксували лише суть процесів, що домінували в Україні".

Далі О. Мороз говорив про відсутність в Україні демократії, про те, що ринкові реформи не можуть в таких умовах розвиватися, що сьогодні адміністративне управління ще більш жорстке, ніж було за радянської влади, і воно неминуче веде до тотальної корумпованости. Він говорив про те, що опозиція мову веде "не про зміну персоналій при владі, а про зміну системи влади", що опозиція сьогодні спирається на 35 політичних партій і громадських організацій і діє в кількох напрямках: це "масово-політичні акції, парляментська робота і зовнішній фактор". І що саме у третьому напрямку він сьогодні і зайнятий.

О. Мороз виступив таким з прогнозом: „Динаміка політичних процесів в Україні показує, що ми можемо розв'язати цю кризу приблизно на початку літа". Він підкреслив, що розв'язання конфлікту він бачить „або у відставці Президента за його заявою, або в реалізації референдуму, чи парляментського імпічменту".

О. Мороз говорив про те, що відсунення сучасної корумпованої влади можливе лише через демократизацію суспільства, але „це неможливо при режимі Кучми, бо він поставлений при владі кількома фінансовими кланами, які не дають можливости створити в країні конкурентне середовище".

Стосовно корупції при президентах Л. Кравчуку і Л. Кучмі доповідач сказав, що їх можна порівняти, як учня 1-го класу з учнем 10-го: „Перший може запізнитися на урок, а другий - може образити вчительку і спричинити шкоду". Він говорив, що неправильно трактувати дії опозиції як боротьбу одних олігархічних кланів з іншими за владу, що це позиція Президента, щоб дискредитувати опозицію. Підкреслив, що ті, котрі займаються підприємницькою діяльністю, особливо торгівлею, очевидно, мають працювати, за законом, але ні в якому разі не можуть бути при владі, як тепер відбувається.

Не можна звинувачувати майора В.Мельниченка у зраді через те, що він прослуховував кабінет Президента, сказав він. По-перше, тому, що Мельниченко почав записувати розмови лише після того, коли переосвідчився в антиконституційній діяльності Президента і його оточення. Подруге, сказав О.Мороз, „у нас СБУ прослуховує МВС, МВС прослуховує СБУ, і вони разом прослуховують розмови народних депутатів і Кабмін". А тому „в цих умовах дії Мельниченка можна зрозуміти". Стосовно політичних партій, О.Мороз зауважив, що сьогодні такі партії, як СДПУ(о), Демсоюз, Аграрна партія, деякі інші - мають „лише політичне забарвлення для бізнесів, і нічого іншого. Їх влада – чиновники в кабінетах". Він додав: „При наявності більше 100 партій, система влади у нас - однопартійна, всі важелі в руках „партії влади".

На запитання про те, що нового принесе опозиція, якщо прийде до влади, доповідач сказав, що головне - зробити прозорими приватизаційні процеси, а не роздавати все „під певні умови". Він підкреслив, що треба запровадити парляментсько-президентську форму правління, а не навпаки, і що сьогодні важливо не те, хто прийшов до влади, а яку політику проводить. Він підкреслив, що Конституція України, котра була прийнята під час його головування у Верховній Раді, дозволяє будувати демократичне життя в державі, потрібні лише певні корективи в ній, які б обмежили можливість узурпації влади. Такі корективи вже розроблені у вигляді проєктів закону і будуть представлені на розгляд парляменту у наступному тижні.

Олександер Мороз на зустрічі в Нью-Йорку.
Фото І. Яросевич

На думку О. Мороза, прем'єр В. Ющенко настільки підірвав свій авторитет після підписання „заяви трьох", що поновити його не зможе. А звинувачення в цьому листі провідних членів опозиції, таких як Л. Лук'яненко, С.Хмара, інших - у фашизмі, „більш ніж дивне", сказав він.

Треба створити в державі такі умови,- сказав доповідач,- щоб суспільство само розвивалося, а не держава намагалася його будувати, як це мало місце при комуністичній, чи фашистській диктатурі. В останньому разі наслідки будуть одні: репресії. Сьогодні декомунізація суспільства відбувається, але система влади цей процес призупинила. При політичному плюралізмі все це само по собі відійде. Він підкреслив, що кризова ситуація в Україні ніяк не позначиться на стосунках з Росією, бо "все, що можна було здати Росії, вже здали".

Для слухачів стало ясно після виступу О.Мороза, що, на його думку, Україна через 10 років незалежности підійшла до ситуації, коли багато чого, в соціяльно-політичному сенсі, треба починати спочатку.

А. Б.

Конкурс на стажування в Посольстві України

ВАШІНҐТОН. – Вашінґтонська Група (ВР) – організація американсько-українських професіоналів у співпраці з Посольством України в США – оголошує 6-ий з черги річний конкурс на кандидата для стажування в українській амбасаді у Вашінґтоні. Ця програма, під егідою Стипендійного комітету ВГ, має на меті постачити молоду людину, яка протягом двох місяців допомагала б персоналові посольства виконувати ті чи інші завдання. Кандидат чи кандидатка мусять мати закінчених два роки навчання в коледжі і володіти українською та англійською мовами. Стипендія на 2 місяці – 1,500 дол. За точнішими інформаціями зацікавлені повинні звертатися до Адріяна Кармазина (301) 260-9630; Ореста Дейчаківського (301) 997-0492, веч., або електронною поштою на адресу: aksbk@aol.com. Прохання необхідно внести перед 4 квітня 2001 року.

Р. Ф.

Нові лавреати Національної премії імені Шевченка

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 6 березня підписав Указ „Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка". На підставі подання Комітету з національної премії України ім. Тараса Шевченка премії присуджено артисту Володимирові Гришку, письменнику Євгенові Пашковському, філософу-культурологу Мирославові Поповичу, дириґенту Володимирові Сіренку.

УНІАН

Видано брошуру для нелеґальних іміґрантів

НЬЮ-ЙОРК. – Міське бюро зі справ іміґрації (Office of Immigrants Affairs and Language Services), яке очолює Наталя Павлова, видало 9-ма мовами брошуру з роз'ясненнями щодо відновленого недавно параграфу 245(i), який діятиме до 30 квітня нинішнього року.

Подовження дії цього параграфу не є амнестією для нелеґалів. Ним можуть скористатися лише особи, спонзори яких – працедавці або леґальні родичі – до 30 квітня розпочнуть процес леґалізації цих нелеґальних осіб, що фізично перебувають у США. Брошура застерігає від різних самозванців, які за чималі гроші обіцяють нелеґалам полагодити справу їхнього іміґраційного статусу. Брошуру можна замовити, надіславши конверт з маркою і своєю адресою до згаданого бюра:

New York City Dept. of Consumer Affairs, 42 Broadway, NY, NY 10004, Attn: Beware of Immigration Services Fraud або через Інтернет – www.nyc.gov/html/dca/html/dcapubl.html.

У березні...

(Закінчення зі стор. 1)

нів Ради Безпеки, а й представники інших держав. 16 березня Рада Безпеки проведе спеціяльне засідання з проблеми Косова, а 21 березня обговорить підсумки ініційованої Україною березневої ялтинської зустрічі з проблеми довіри між Грузією і Абхазією. Під час головування України буде розглянуто становище в Афганістані, подальшу долю програми "Нафта в обмін на продовольство", взаємини між Етіопією і Еритреєю. У третій декаді березня очікується головування на засіданнях Ради Безпеки міністра закордонних справ України Анатолія Зленка.

***

6 березня голова Ради Безпеки ООН, заступник міністра закордонних справ України Володимир Єльченко зустрівся з міністром закордонних справ Індонезії Алві Шихабом на його прохання. В ході зустрічі було обговорено ситуацію у Східному Тиморі, де під егідою ООН відбувається процес державотворення. Визначено шляхи врегулювання цієї проблеми. А. Шихаб відзначив помітний внесок України в загальний успіх миротворчої операції ООН в Східному Тиморі та висловив високу оцінку професіоналізму співробітників України, які виконують відповідальну місію у складі цивільної поліції Тимчасової адміністрації ООН у Східному Тиморі. В. Єльченко відзначив, що Рада Безпеки ООН готова до дальшої співпраці з урядом Індонезії у справі національного примирення у Східному Тиморі.

Миротворча операція ООН в Східному Тиморі є однією з найбільших за кількістю персоналу – понад 10 тисяч осіб і вважається однією з найпомітніших у підтриманні міжнародного миру і безпеки.

Постійне представництво України в ООН

АМЕРИКА І СВІТ

Турбуються політичною ситуацією в Україні

ВАШІНҐТОН. – Чільні представники США і Европейського Союзу на зустрічі тут у вівторок, 6 березня, обговорили політичну ситуацію в Україні і висловили занепокоєння станом політичної свободи та свободи слова в ній. Державний секретар США Колин Павел зазначив: „Наступ української влади на засоби інформації і політичну опозицію відволікає Україну від необхідних їй економічних і політичних реформ". Міністер закордонних справ Швеції Анна Лінд назвала ситуацію в Україні «дуже складною». Вона звернула увагу, що Евросоюз досі не отримав від України достатніх відповідей у справі Георгія Ґонґадзе. У понеділок, 5 березня, політичне керівництво ЕС обговорювало становище в Україні і з представниками Канади в Оттаві. Там представник ЕС у закордонних справах Крис Патен сказав: „Евросоюз не бажає, щоб на схід від Польщі, коли вона стане членом Европейського Союзу, була нестабільна Україна".

У школі знову стріляють

САН-ДІЄҐО. – Двоє учнів стали жертвою, а понад десяток було поранено внаслідок стрілянини у передмісті цього каліфорнійського міста в понеділок, 5 березня. Стрілянина сталася у приміщенні середньої школи Сантана, а нападником був один з учнів. Його вдалося затримати. Згідно з повідомленнями засобів масової інформації, його судитимуть за цей злочинний вчинок як дорослого. Загалом поранень зазнали понад десяток учнів. Школу евакуйовано. Причини нападу досі залишаються нез'ясованими. Поліція повідомляє, що п'ятнадцятирічний підліток здійснив більш як тридцять пострілів, вдершися до хлопчачої вбиральні у школі. Місцеві власті конфіскували сім рушниць з хати цього учня.

В Естонії встановлено меморіяльну дошку на честь Лесі Українки

ТАРТУ, Естонія. – Дошку встановлено на будинку по вулиці Кастані, тобто Каштановій, де у лютому-березні 1900 року Леся Українка гостювала у свого брата, приват-доцента Тартуського університету Михайла Косача, – повідомили в прес-службі МЗС. На меморіяльній дошці, виготовленій із полірованого ґраніту, виґравіювано портрет поетеси і текст українською та естонською мовами про її перебування в Тарту. У виконанні українців, що з'їхалися зі всіх куточків Естонії, прозвучали вірші Лесі Українки рідною мовою і в перекладі на естонську, а також її улюблені пісні.

Голова Гельсінської Комісії США закликає Україну до боротьби з корупцією

ВАШІНҐТОН. – Сенатор – республіканець Бен Найтгорс Кампбел з Кольорадо, голова Гельсінської Комісії США, висловив стурбованість з приводу нинішньої політичної ситуації в Україні. У виданій 1 березня ц.р. заяві сен. Бен Кампбел, серед іншого, зазначає: „Беручи до уваги важливість наших взаємин з Україною, я сильно стривожений напрямом, в якому, можливо, крокує Україна. Повідомлення про всеохоплюючу скорумпованість на найвищих щаблях, суперечлива поведінка уряду у розслідуванні справи Г. Ґонґадзе, і різне за формами переслідування засобів масової інформації порушують законне питання щодо відданости України справі демократії, прав людини та влади закону". Голова Б. Кемпбел висловив сподівання, що уряд України розв'яже справу Ґонґадзе у серйозний, прозорий спосіб, і тим самим допоможе відновити довіру до своєї надійності.

Слободан Мілошевич вивозив золото до Швейцарії?

БЕЛҐРАД, Югославія. – Міністер внутрішніх справ Сербії Душан Михайлович повідомив про завершення розслідування звинувачень проти колишнього югославського президента Слободана Мілошевича щодо фінансових махінацій та розкрадання державного майна. За словами міністра, тепер слідчі у справі мають оцінити наявні докази і вирішити, чи пред'являти експрезидентові офіційне обвинувачення. Власті країни наказали розслідувати нові обвинувачення у тому, що минулого року С. Мілошевич незаконно вивіз за кордон золото на суму понад мільйон доларів.

Сієтл витримав досить сильний землетрус

СІЄТЛ. – На тихоокеанському узбережжі США стався потужний землетрус, що спричинив пошкодження будівель на значній території. Землетрус, що дорівнював майже 7 градусам за скалею Ріхтера, особливо відчули у місті Сієтлі, де частково зруйновано декілька будинків. Одна особа загинула і принаймні ще 12 зазнали поранень. Тисячі осіб залишились без енергопостачання. Припинено також транспортне сполучення. В реґіоні оголошено надзвичайний стан, але міська адміністрація стверджує, що пошкодження були зменшені за рахунок багатомільйонних інвестицій, за допомогою яких місто було укріплено завчасно, на випадок землетрусів.

Міністри ЕС розглядають загрозу поширення епідемії ящура в Европі

БРЮССЕЛЬ, Бельгія. – Міністри сільського господарства країн ЕС зустрічалися в Брюсселі, щоб обговорити загрозу поширення захворювання худоби на ящур із Британії до інших країн Европи. Голова асоціяції м'ясної торгівлі ЕС сказав, що коли б таке поширення хвороби дійсно відбулося, це стане цілковитою катастрофою, яка завдасть навіть більшої шкоди, ніж так званий "коров'ячий сказ". У Голяндії вже знищено три тисячі тварин – як застережний захід. Знищення сільськогосподарських тварин розпочато також у німецькій землі Північний Рейн-Вестфалія – на двох фермах, які імпортували британських овець.

Державний департамент США – про порушення людських прав в Україні

ВАШІНҐТОН. – Державний департамент США 26 лютого оприлюднив свій „Звіт про країни щодо дотримування людських прав" за 2000 рік. Цей традиційний, вже 25-ий з черги, документ стосується якости політичної системи, свободи релігії, преси, ефективности юридичної системи, прав меншин, а також питання торгівлі жінками та примусової праці.

Україну оскаржено у зв'язку зі занепадом свободи преси та протизаконним застосуванням органів служби безпеки і податкової влади у політичному і громадському житті. Предметом особливо гострої критики є економічна і політична корупція в Україні. Ось деякі витяги зі згаданого звіту: „Україною править прямо обраний президент і однопалатний парлямент – Верховна Рада. Теперішній Президент Леонід Кучма був переобраним після двох тур голосування – 31 жовтня і 14 листопада 1999 року. Незважаючи на деякі порушення під час виборчої кампанії, майже всі спостерігачі погодились, що висліди голосування засвідчили волю виборців".

„Зникнення українського кореспондента Георгія Ґонґадзе, котрого тіло, правдоподібно, було знайдено пізніше, спричинило поважну стурбованість питаннями свободи преси в Україні. ...Журналісти, котрі критично пишуть про державне правління чи позитивно – про знаних політиків опозиції, звітують, що за ними часто слідкували працівники служби безпеки, а їхні телефонічні апарати підслуховувалися".

Серед завваг про порушення людських прав підкреслюється: „Служба безпеки України та інші державні агентства опосередковано втручаються в політичний процес країни через кримінальні та податкові справи політиків, журналістів і впливових підприємців. Члени служби безпеки зловживають у ділянці людських прав".

„Україні важко доводиться переходити від централізовано- плянованої до ринкової економіки...

Багатство сконцентроване в руках політичної еліти та директорів державних секторів металурґії, оливи і газу".

„Поліція і офіційні чиновники в'язниць послідовно мучили і били ув'язнених і це часом закінчувалося смертю...

Побиття рекрутів іншими вояками було звичайним вчинком і також часто закінчувалось смертю побитого...

В'язничні умови були жорстокими і загрожували життю. Довгі ув'язнення перед судовою розправою".

„Уряд майже ніколи не карав своїх урядовців за порушення людських прав. Служба безпеки, поліція і прокуратура стягнули на себе внутрішню і міжнародну критику за їхню неспроможність подолати хабарництво в державних установах. Протихабарницькі закони застосовувано тільки селективно – в більшості проти урядової опозиції та незначних урядовців. Політичне втручання і хабарництво впливало на правосуддя. Все це не дає громадянам надії на справедливий судовий процес. Уряд дальше втручався в життя громадян і їхніх прав приватности. Уряд втручався у діяльність засобів масової інформації та обмежував свободу преси. Були деякі обмеження щодо свободи мирних зборів та обмеження свободи спілкування. Політичні вбивства та зникнення людей й досі не досліджено".

Х. Ф.

Державні службовці мають визначити свою політичну позицію

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма зажадав від усіх державних службовців визначитися з політичною позицією. Виступаючи 6 березня на засіданні Національної ради з узгодження діяльности загальнодержавних та реґіональних органів влади і органів місцевого самоврядування, він попередив про неприпустимість існування опозиції в самій владі.

"Пропоную кожному державному службовцеві, починаючи з міністра, хто причетний своїм членством, симпатіями, не говорячи про дії, до опозиційних утворень, протягом тижня визначитися: або вони звільняють місце в органах влади, або публічно відмежовуються від антидержавних по суті формувань", – заявив Президент. На думку Л.Кучми, це буде "політично правильно і чесно перед собою і власним народом". Президент зазначив, що не може не звернути увагу "на розгубленість деяких державних службовців, навіть найвищого рангу, на їхню вичікувальну позицію" в ситуації, що склалася в Україні.

Віктор Петренко...

(Закінчення зі стор. 1)

надходять і додаткові гроші, таким чином – можна упевнено починати будівництво лікарні.

На прес-конференції в суботу, перед початком виступу фігуристів, доктор З. Матковський заявив, що В. Петренко не лише чемпіон з фіґурного ковзання, але і чемпіон з великодушности і щирої сердечности в ім'я дітей України і всього світу.

Уся програма під назвою „Перемога заради дітей" включала не тільки фіґурне ковзання, але і виступ відомого американського клярнетиста Пола Винтера, дитячого шкільного хору і показ слайдів дітей з України, які мають хвороби, пов'язані з наслідками Чорнобиля.

На початку суботньої програми виступила відома чемпіонка світу з фіґурного ковзання Катерина Гордєєва, котра також говорила про наслідки Чорнобиля. К. Гордєєва зауважила, що „ця програма не для вас і не для мене, і не для знаменитих фігуристів – вона для дітей, щоб діти в Україні могли трохи довше жити і трохи менше страждати".

І. Я.

Філядельфійська Архиєпархія УКЦ привітала нового Митрополита

Репортаж з інтронізації Митрополита-Архиєпископа Стефана Сороки

У вівторок, 27 лютого, у житті Української Католицької Церкви у Сполучених Штатах Америки відбулася історична подія введення на престол Митрополита-Архиєпископа Філядельфійської Української Католицької Архиєпархії, Високопреосвященного Владики Стефана Сороки. До цього часу Високопреосвященний Стефан Сорока був Єпископом-помічником Митрополита УКЦ Михайла Бзделя у Вінніпегу, Канада. У віці 49 років новий духовний лідер УКЦ у Сполучених Штатах заступив Митрополита-Архиєпископа Стефана Сулика, який, згідно з церковним каноном, по досягненні 75-річного віку у жовтні 1999 року попросив дозволу піти у відставку. Папа Римський Іван Павло ІІ прийняв її 29 листопада 2000 року Одночасно Святіший Престол затвердив нового Митрополита-Архиєпископа Філадельфії – згідно з рекомендаціями Синоду Єпископів Української Католицької Церкви, що відбувся в Україні у липні 2000 року.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Урочистості з нагоди інтронізації Високопреосвященного Митрополита Сороки розпочалися зі святкового прийняття в готелі Гайат, куди прибули єпископи і священики Української Католицької Церкви, представники духовенства Римо-Католицької Церкви, а також інших конфесій. В ході прийняття Митрополита-Архиєпископа Стефана Сороку вітали Митрополит-емерит Стефан Сулик, Архиєпископ Української Православної Церкви США Всеволод, монсеньйор Джеймс Мельник.

Владика Стефан Сулик поздоровив свого наступника Митрополита Стефана Сороку з вступом на митрополичий престол та закликав Святого Духа допомагати новообраному Митрополитові в його Апостольському служінні. Поблагословивши страви і напої, Митрополит-емерит звернувся до присутніх із вітальним словом. Між іншим, він подякував духовенству і вірним Філадельфійської Архиєпархії за багаторічну підтримку і проголосив тост на честь нового духовного лідера.

У своєму вітанні Архиєпископ Української Православної Церкви Всеволод поздоровив Митрополита Стефана Сороку із призначенням і побажав йому у своєму служінні керуватися Апостольським листом ,,Світло Сходу'', одним з найвидатніших послань Папи Римського Івана Павла II. Також Архиєпископ Всеволод закликав Митрополита Сороку продовжувати католицько-православний екуменічний діялог і заявив про свою готовність допомагати йому з молитвою і терпінням.

Високопреосвященний Митрополит Стефан Сорока висловив подяку всім, хто прибув на свято введення його на престол, щоб розділити з ним цю велику радість - всім єпископам, священикам, монахам і монахиням, рідним і гостям. Він особливо подякував Митрополитові-Архиєпископові УКЦ в Канаді Михайлові Бзделю за роки спільної праці. У своїй промові він, між іншим, сказав: ,,Ми завжди будемо об'єднані духом молитви. Я молюся за те, щоб ви також пізнали благословіння Ісуса за вашу допомогу... Я відчув велику любов і підтримку, багато молитов за мене в ході підготови. Тож можу сказати тільки, що, приймаючи так багато благословінь Господніх через багатьох вас, я не є більше стороннім серед вас, але ваш новий брат у Христі, ваш новий Верховний Пастир, щоб іти з вами шляхом Господнім і щоб з вами радіти''.

Перед 2-ою год. по полудні біля катедрального собору у Філадельфії зібралися вірні і гості. При звуках катедральних дзвонів Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока вийшов на балкон архидієцезіального будинку вітати присутніх.

О 2-ій год. Високопреосвященний Митрополит Стефан Сорока з урочистою процесією у складі 400 дітей та вівтарних хлопчиків з Архиєпархії, 150 священослужителів та тридцяти п'яти єпископів, включаючи чотирьох кардиналів та шість архиєпископів, при звуках катедральних дзвонів увійшов в катедральний собор Непорочного Зачаття для чину введення на престол.

Блаженніший Кардинал Любомир Гузар, Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви, від імені Синоду привітав вірних УКЦ з видатною подією інтронізації Митрополита-Архиєпископа. Його Ексцеленція Високопреосвященний Ґабріел Монталво, Апостольський нунцій до Сполучених Штатів Америки, прочитав Папську буллу про призначення. В українському перекладі буллу представив о. Роман Мірчук, після чого Високопреосвященний Ґабріел Монталво офіційно ввів на престол нового Митрополита. В урочистій церемонії взяли участь Кардинал Ентоні Бевілаква (Архиєпархія Римо-Католицької Церкви, Філадельфія), Кардинал Вільям Кілер (Архиєпархія Римо-Католицької Церкви, Балтимор), Кардинал Теодор Маккарик (Архиєпархія Римо-Католицької Церкви, Вашинґтон).

Після церемонії введення на престол всі священики Філадельфійської Архиєпархії підходили до свого нового Митрополита, щоб виявити йому свій обіт послуху поцілунком омофору на його правому плечі, руки та епігону.

Високопреосвященний Митрополит Стефан Сорока виголосив проповідь, в якій, між іншим, сказав: ,,На правій стороні мого герба є зображене серце, палаюче любов'ю. Це пригадує мені те велике хвилювання, яке відчували апостоли по дорозі до Емаусу: ,,Чи не горіли наші серця любов'ю, коли Ісус пояснював нам значення Святого Письма?''. ...Коли я був священий на диякона, я сказав моє перше ,,так'' Ісусові: ,,Так, Ісусе, я люблю Тебе''. ...Тепер знову Ісус підходить і задає питання: ,,Стефане, чи ти любиш мене?''. ,Так, Господи, Ти знаєш, що я люблю Тебе!''. Тоді - лагідне прохання : ,,Паси мої вівці Філадельфійської Архиєпархії''. ...І тоді я дивлюся на омофор, який лежить на моїх плечах - символ єпископської гідности. Омофор символізує загублену вівцю, яку знайшов Ісус і положив на свої плечі в радості, що відшукав її. Це зображує єпископа як головного представника Доброго Пастиря, що прийняв нашу людську природу і жертвував себе як Ягня Боже, за гріхи світу... Ось з такою палкою любов'ю до Бога і до Вас, Церкви і людей Філадельфійської Архиєпархії, розпочинаю я своє служіння для вас. Це є надзвичайне випробування і відповідальність... Я прошу ваших молитов, вашої витримки і розуміння і особливо оновленого душевного почуття в вашій любові для Бога і для Церкви... Ми, вірні Української Католицької Церкви в Америці, в діяспорі та в Україні, є особливо благословенні завдяки глибокому почитанню та побожності до Богородиці. Вона розкриває свій омофор опіки над усіма нами і єднає нас як один народ, що подорожує до Її Сина, Ісуса. Наші особливо прекрасні пісні та богослужіння в честь Матері Божої викликають в нас усіх надзвичайну любов до Бога. Це саме наша Богородиця допомагає нам і просить, щоб ми були святими і возлюбленими людьми, якими ми покликані бути, - повними співчуття, доброти, покори, лагідности, терпеливости, прощення та вдячности...''.

Митрополит Сорока був головним служителем у Архиєрейській Божественній Літургії. Йому співслужили його брати-єпископи східнього обряду Католицької Церкви. Серед єпископів при вівтарі були Митрополит-емерит Філадельфійської Архиєпархії Стефан Сулик, Митрополит-Архиєпископ Вінніпезький Михайло Бздель та Митрополит-Архиєпископ Пітсбурзький Джадсон Процик. При вівтарі також служили священики Філадельфійської Архиєпархії - о. Давид Клуні, ректор української католицької семінарії св. Йосафата у Вашінґтоні; монсіньйор Роналд Попівчак, протопресвітер дияконату Редінґу; монсеньйор Джеймс Мельник, протопресвітер дияконату Філадельфії; о.-шамбелян Михайло Гуцко, протопресвітер дияконату Шамокіну. Дияконував Андрій Рабій.

Божественна Літургія була відслужена як англійською, так і українською мовами. Традиційні церковні пісні під час Служби співав хор церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці, з Мелроз-Парку, Пенсильванія. Після Божественної Літургії Митрополит Сорока вітав гостей під час прийняття у катедральному холі.

Філадельфійська Митрополича Провінція складається з Філадельфійської Архиєпархії, яка налічує 68 тис. вірних у 74 парафіях, розміщених у штатах Делавер, Пенсильванія, Дистрикт Колюмбія, Мериленд, Нью-Джерзі та Вірджинія, а також Стемфордської, Чікаґської та Пармської епархій.

Людмила Внукова
Фото автора

Апостольський нунцій Ґабріел Монталво зачитує Папську буллу про призначення Владики Стефана Сороки Митрополитом-Архиєпископом. Зліва – Владика Стефан Сорока, справа – о. Роман Дубицький.

Урочиста процесія в напрямі до катедрального собору Непорочного Зачаття, де 27-ого лютого відбулася інтронізація Митрополита-Архиєпископа Стефана Сороки.

Геній, який єднає націю

Березень і травень кожного року стають місяцями пам'яті Тараса Шевченка. Весняне відзначення дня народження великого поета і художника, вшанування роковин його смерти за традицією обертається на низку вечорів, зустрічей, концертів, до яких в Україні додається вшанування лавреатів Національної премії імени Шевченка. Травневі дні перепоховання Кобзаря у Каневі в підневільній Україні були сповнені акцій протесту переважно студентської молоді, до якої прилучалася й національно свідома інтелігенція. На десятому році незалежної України березневі Шевченкові дні набирають великого об'єднувального значення в житті світового українства. З Америки й Европи, Азії та Австралії українці линуть думками до свого славетного земляка і відчувають зміцнення „чуття єдиної родини", потребу взаємин і співробітництва в ім'я утвердження української державности і світового авторитету батьківщини Шевченка.

Немає в історії України іншого літератора, який посідав би таке ж неперехідне місце в народі як Шевченко. Його слово є пророчим і настановчим на кожній площині політичного і культурного життя. Чи не застерігав Шевченко від пограбування історичних багатств України її північним сусідом? Чи не мріяв про поліпшення взаємин з сусідньою Польщею, як випробуваного шляху оборони українського світу? Чи не боровся за переведення української мови з позиції хуторянського діялекту у світ повного рівноправ'я з усіма іншими мовами? Чи не засуджував протекціонізм, продажництво і хабарництво можновладців (сьогодні ми називаємо це корупцією)? Чи не вбачав у зростанні духовности народу шлях до його порятунку? Усі ці заклики набули надзвичайної актуальности в нинішній Україні.

Політичну силу творчости Шевченка належно оцінюють недруги України і саме тому намагаються всіляко зашкодити ширенню його спадщини у світі. З цією метою одні починають кампанії з усунення пам'ятників поетові, інші пишуть і видають копромітуючі книжки про нього, треті вдаються до випробуваної методи вихолощування з його спадщини живої думки, засушування його слова у спрепарованих хрестоматіях, безликих музеях. Проте історія засвідчила, що жодні заборони, фальсифікації чи замовчування не можуть зашкодити добрій пам'яті великого поета, його ролі духовного провідника нації.

Творча спадщина Тараса Шевченка уже давно вийшла за межі національного надбання. Його „Кобзар" перекладений багатьма мовами світу. Пам'ятники Шевченкові стоять на усіх континентах. Іменем поета названі численні вулиці в багатьох країнах світу. Але ця слава може перетворитися на формальне визнання великої людини, якщо створене Шевченком не стане повсякденним „духовним хлібом" не тільки українців, а й усіх прогресивно мислячих людей земної кулі. Тому так важливо не тільки пам'ятати, що в Україні жив геніяльний творець, а й постійно звертатися до його творів, навчати на них молодь. При цьому не треба забувати, що Тарас Шевченко був передовсім професійним, дипломованим художником і залишив у цій площині багатющу спадщину, яка не менш важлива для кращого пізнання України, ніж його поезія. Друковане слово поширюється легше, ніж малюнок, але легшим є зорове сприйняття ідеї, переданої на полотні чи папері, особливо для тих, хто не знає мови автора.

Сьогодні „Свобода" присвячує Тарасові Шевченкові слова визнання й пам'яті, які знайдуть підтвердження в наступних публікаціях про Шевченківські дні в усьому світі. Читайте про Шевченка, вшановуйте Шевченка, розповідайте дітям про Шевченка, але передовсім – читайте Шевченка, щоб постійно збагачувати себе наснагою мудрости, любови і співчуття, щоб відчувати свою причетність до українського світу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тисячну „О-КУ"

Згадуючи близьких осіб, що завжди вірили у моє перо

Коли в 1996 році мій 750-ий фейлетон закінчувався „побожним бажанням" зустрічі з читачами в дальших 250, та ще й запитанням, чи витримає „Свобода" до осягнення тисячної О-КИ, – я ніколи не сподівалася, що до того може дійти. Й ось із датою 9 березня 2001 року я, з певним тремтінням пера та думки, сідаю писати цей для мене „історичний" фейлетон.

Скільки думок, скільки споминів штовхаються одні наперед інших на папір, а скільки їх таки живими постали переді мною із скриньки-архіву, що у типовому для мене „балагані" визирають із кожного закутка. Ось скромно виказав заголовок той перший, коли я писала, що вступаю в черевики Ікера, ось хоче пропхатися наперед інший – із сотого, ювілейного числа „Свободи", з датою 15 вересня 1993 року. А поміж ними сотні, сотні витятих із пожовклих сторін нашої, ще в тих часах щоденної, „Свободи", з яких деякі потрапили до моєї збірки, а більшість залишилася в архіві. І в усіх них – справді про це і те, про події нашого життя, про власні, не надто веселі, переживання... І думки, думки, думки на тему нашого будня і свята. А скільки тих святочних днів, а з тим і святочних темою фейлетонів знаходиться у цій тисячці! Бо ж саме в цих двадцяти роках, в яких я їх писала, ми пережили вимріяне і так довго очікуване, радісне, повне надій відродження України.

Сьогодні, коли переглядаю мій „скарб" у архіві, мені вчуваються і дзвони Києва, і радісні пісні у рідному Львові, і палкі промови наших провідників там і тут, у Нью-Йорку. Перед очами пересуваються постаті тих, до часу 1990 року не дуже відомих у нас літераторів, поетів, в'язнів сумління, політичних мужів, що в останньому десятиріччі переступали пороги нашої редакції та давали тему до писань О-КИ і до все нових переживань та думок. Не бракувало в О-ЦІ завжди споминів, сантиментального відтворювання постатей минулого, яких так хотілося закарбувати у пам'яті відродженої України. Вони перепліталися із тими, що стояли у цих роках попереду, але думок і тем до тижневого фейлетону ніколи не бракувало.

Десь із припорошених часом сторінок заглянули несміливо також мої славні попередники і так близькі друзі Роман Купчинський та Івась Керницький. Сьогодні, коли пишу в тисячний раз, вони немов стоять тут, біля мене, та зі здивуванням запитують: „Невже ви справді осягнули тисячку, чи може перерахувалися у „вищій математиці"? Немов бачу добрячий усміх Р. Купчинського, з яким він завжди приймав мої журналістичні писання, несміливо, як це було у його звичаї, вітає Ікер, – а я стою перед ними засоромлена, що мені таки вдалося осягнути таку рівну кількість малих О-К, хоча вони далеко не рівні майстерному перу моїх славних попередників. Бо ж один і другий були в першу чергу письменниками, поетами, трубадурами нерівного та дивного життя, і такими залишилися назавжди в нашій літературі. І як мені рівнятися до них? Що б вони сказали про мої фейлетони? Чи так, як живі критики, мали б застереження до їхньої сантиментальности? Чи, може, були б невдоволені, як деякі читачі сьогодні, коли критично коментую події у нашій спільноті? Мовляв, все треба хвалити.

Не знаю, але знаю, що є ще також читачі, що від О-КИ зачинають читати наш тижневик і навіть час-від-часу пишуть мені признання. Ці нечисленні теплі листи ховаються у мене у скриньці-архіві й ними особливо дорожу. Хотіла б подякувати цим моїм прихильникам саме тепер – але як? Може, ця згадка про них сьогодні буде для них маленькою подякою за їхню щирість та добре слово? Може б, треба було згадати поіменно деяких із них? Але я завжди старалася уживати якнайменше імен та не сходити на персональні рейки. Один раз переступила свою засаду і розбурхала полеміку, що довго тяглася не тільки на сторінках „Свободи", але і інших часописів, а у мене залишила грубу течку із усіми писаннями на цю тему й гіркий спогад. Але сьогодні хочеться згадувати лише добрі, позитивні переживання, а передусім тих, що вірили в моє перо. Тому розіклавши поруч течки з О-КАми, що підкреслюють своєю кількістю також моїх двадцять років на службі „Свободи", відчуваю із питомим моїм сантименталізмом, що мене огортає тихе вдоволення, і навіть радість, що це мені вдалося, що служила безперебійно, долаючи вже двадцять перший рік довгий шлях автом з дому до редакції, в дощі та погоду, у сніговію і сонце. І саме там, тільки на тому так добре відомому шляху, найкраще думається та постають майже усі фейлетони, принаймні теми до них.

На щастя, тем, ніколи не бракувало, а перші роки теплої опіки головного редактора і його порад виробили певність репортерського пера та ясну свідомість, що годиться класти на папір „Свободи", а що не треба чи не можна.

Двадцять і тисяча – ось віхи на шляху журналістики, що мене тепер переслідують. Може, не треба було про ці числа писати, може, треба було зовсім замовчати цей приватний „ювілей", що, до речі, не є ніяким ювілеєм? Але, може, спонукало мене писати і згадувати про це тому, що саме у цьому і минулому 2000 році у нас так роїлося від різних-прерізних ювілеїв? Отож чому не сказати на свою оборону: „Як їм можна, то чому мені ні?".

Але ювілей чи ні, – я ще пишу. Може, не так добре, як раніше, але перо ще рухається на наказ думки. А доки ще вона працює, не хочу залишати цієї рубрики. Цікаво, однак, як ще довго мені доля і „Свобода" на це дозволять? Про це знає тільки Всевишній.

А мені, як писав колись Максим Рильський:

...так хотілось би – спочатку
І – признаться щиро – без кінця!..

О–КА

На сьогоднішнє число „Свободи" припало внутріредакційне свято – творчий ювілей відомої українсько-американської журналістки Ольги Кузьмович: її рубрика „Про це і те" досягнула 1-тисячної публікації! Український Народний Союз, редакції тижневика „Свобода" і „The Ukrainian Weekly" вітають популярну авторку з цим унікальним ювілеєм, бажають їй доброго здоров'я і надхнення в дальшій журналістичній діяльності.

Наш гість – лавреат Національної премії імені Шевченка

„Що є добре і що є зле"

Мирослав Попович

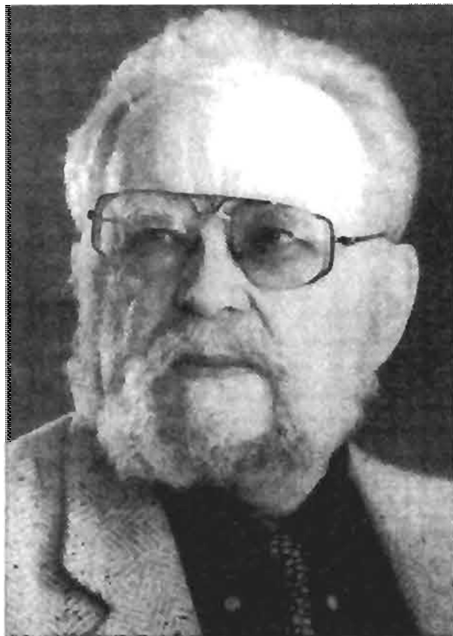
Так називався віршик для дітей, що його вчили в радянських школах. Автор його, знаменитий поет Маяковський, намагався зв'язати загальнолюдські уявлення про добро і зло з „клясовою точкою зору". Не зв'язалося. Сам поет, як відомо, застрелився ще перед тим, як людей його типу почали масово ліквідовувати. Але питання, зовсім не дитяче, а дуже доросле, залишилось. Що таке „добре" і що таке „зле"?

Коли руйнуються найпростіші засади життя, каша в головах і сум'яття в серцях спричиняють найбільше зло і найдосадніші масові помилки. І при цьому не в високій теорії, а там, де цього ніхто не чекає, – в практичних питаннях.

Як тільки почався в Україні „касетний скандал", найважливішою проблемою для суспільства насправді стала не ідентифікація голосів, не вияснення того, які люди і організації стоять за колишнім майором із служби охорони Президента, чого хоче кожна з ключових особистостей держави, до яких меж упиратимуться сторони у взаємній боротьбі, які можливі правні варіянти перемог і компромісів – і так далі. Найважливіше, які арґументи використовують сторони, наскільки важливою для всіх учасників дійства є моральна сторона справи. Тобто те, на що часто дивляться як на порожню політичну риторику.

Назва акції протесту – „Україна без Кучми". Природно, що у випадку економічної та політичної кризи масова недовіра до керівництва обертається роздратуванням проти основної владної особистости – в даному випадкові Президента. Як показують соціологічні опитування, Президентові довіряють дуже мало – десь не більше п'ятої – шостої частини населення. На відміну від однієї з попередніх спроб активістів політичних голодувань провести акцію протесту в Києві на Хрещатику, нинішня акція користувалася помітною підтримкою значної частини населення: до наметового містечка підходили люди, вели доброзичливі розмови, навіть поїли протестуючих гаряченьким із термосів. Якщо точніше, то, згідно з опитуванням, більше третини підтримували акцію, близько третини не підтримували, решта залишалась байдужою. І байдужі, і ворожі до акції найчастіше вважали, що треба працювати, а не ґаласувати. А взагалі про що тільки не говорили на Хрещатику! І в обговоренні численних болів і гострих проблем якось майже не звучить тема убитого журналіста – Георгія Ґонґадзе, тема, з якої все і почалось.

По Україні політичні новини поширюються так само повільно, як по Европі в часи поштових диліжансів і перших газет: центральні видання до провінції не доходять, газети коштують надто дорого для

Мирослав Попович

більшости людей, телевізори часто не працюють, бо відключається електрика, або працює тільки урядова програма УТ-1, що відзначається незграбним політичним конформізмом; надійним джерелом залишається лише радіо, теж контрольоване урядовими структурами. Але все ж основні відомості, пов'язані зі справою журналіста, сягають і далекої глибинки. І що неймовірно – досить довго на рейтингу основних політичних особистостей, задіяних в конфлікті, – Президента Кучми і соціялістичного лідера Мороза – скандали зовсім не позначилися!

Я розмовляю з молодою інтелігентною панею, державною службовкою. Мене вразило, що її зацікавленість у справі обмежується конкретними обставинами, – хто це все спровокував, кому вигідно загострення ситуації; а самі по собі розмови в нібито президентському кабінеті, цинізм і вульгарність персонажів якось не викликають реакції. Я питаю, чи не думала вона про те, що, може, і справді журналіста Ґонґадзе вбили за вказівкою Президента? Вона махає рукою: це все підстроєно. „Я так відчуваю, і цього мені досить", – відповідає пані. І додає: „Така завжди і скрізь держава, вона не знає моралі і завжди іде на все задля своїх цілей".

„Я так відчуваю". Річ у тім, що дуже багато людей не відчуває в „справі Ґонґадзе" моральної сторони. Більшість із тих, кого не зачіпає наметовий конфлікт на Майдані Незалежности, переконані, що „там", нагорі, завжди і скрізь неправда, і що це нормально. Слова про те, що жодному президенту демократичної держави ще не пред'явили звинувачень в причетності до політичного убивства, часто залишаються непочутими.

Влада так явно і бездарно намагалася зам'яти скандал і зіпсувати слідство, що у всіх зміцнилася підозра в автентичності записів таємничого майора. Категоричним заявам представників МВС і Генеральної прокуратури про те, що плівки – результат фальсифікації, груба підробка, змонтована просто „по літерах", в масі своїй люди не повірили. За нормальних умов країна повинна завмерти і з напруженям чекати, що скажуть незалежні експерти. Але цього напруженого чекання не відчувалося в Україні.

Дивна річ – довіра і недовіра. Вони завжди пов'язані з напівінстинктивним почуттям справедливости і несправедливости. Я добре пам'ятаю вияви масової недовіри до комуністичної влади на зламі 80-90-их років. Ось переді мною результати одного всесоюзного опитування, проведеного в 1990 році. На питання, які категорії населення мають усього незаслужено багато, 38 відс. назвало партійне і радянське керівництво, майже стільки ж – кооператорів (зародок майбутньої буржуазії, „нових росіян"), 31 відс. – працівників торгівлі і обслуговування. Решта оцінок не варта уваги. Почуття справедливости, виражене в цих оцінках, досить наївне: жалюгідні „кооператори" тоді тільки ставали на ноги і починали з дрібної торгівлі, в яку через кілька років кинулися всі, хто міг. Могутні „працівники прилавку" тоді дійсно потай керували потоками – чи, краще, струмочками, – товарів так званого „дефіциту", куди, власне, відносилось майже все необхідне. Їх ніколи не любили, хоча потрапити в це коло для більшости важалося престижним. Але насамперед не довіряли владним структурам. І зверніть увагу: це протестувало природне почуття справедливости! Хоч би що там говорили філософи про це почуття, то була моральнісна, етична оцінка! Партійно-державна верхівка постійно проголошувала гасла еґалітарної „комуністичної моралі", що суперечили її реальному буттю, і на цьому ґрунті наступив її крах – комуністична Велика Держава втратила довіру, і досить було невеликого соціяльного потрясіння, щоб вся її будівля розвалилася!

Що ж відбувається з нами сьогодні? Йдеться вже не про те, чи винні і наскільки винні люди з вищого керівництва, причетні до справи Ґонґадзе. Довіри до владних структур як не було, так і немає. Але якщо тодішня недовіра до влади породжувала зліт громадської активности, то сьогоднішня породжує масову індиферентність.

Є таке поняття в соціології – „аномія", втрата основних цінностей. Повна аномія наступає там, де взагалі нерозрізнювані добро і зло. Не приведи Бог, такі ситуації наступають тільки в жахливих умовах безмежного терору та в „таборах смерті". Є природні, найдавніші цінності і прості правила людського співжиття, що діють між рідними, сусідами, – зрештою, просто на вулиці, між „ближніми" в загальному розумінні слова. Не вкради, не убий. Цих простих правил і цінностей, однак, не вистачає для орієнтації в більш складних обставинах, що їх нам пропонує життя. Для цього потрібні складні системи вищих цінностей, і у випадку їх браку наступає той параліч, коли людина перестає відчувати немислимість і неприпустимість певних явищ і вчинків. Так, як перестають відчувати біль.

Складається культура, яка „не чує" запитань і відповідей, що стосуються добра і зла в політичних контекстах. Не реаґує, коли зло стає очевидним. Це стало помітно соціологам, які напередодні виборів проводили опитування в так званих „фокус-групах". Сідають з інтерв'юером за стіл чоловік десять і розмовляють про вади і чесноти різних кандидатів. І як правило, факти про особисту нечесність кандидата не справляють великого враження. Ну й що ж, що злодій? Подивимося, що він може для нас зробити. Чи проведе ґаз, чи вимостить вулицю, чи дасть гроші на лікарню. Явище аномії в українському суспільстві давно вивчали наші соціологи і давно били тривогу. Зазначаючи, зрештою, що хвороба не стала ще смертельно небезпечною. Згідно з результатами досліджень українських соціологів Євгена Головахи иа Наталії Паніної, близько 85 відс. населення України відчуває брак нормативних стандартів поведінки після 1991 року. Тобто в більшості життєвих ситуацій, що вимагають самостійного рішення, люди розгублені, бо невідомо, як слід чинити. Це було б повним моральнісним крахом суспільства, якби не одна заспокійлива обставина: більшість людей не втратила надії. Це дуже характерна риса самопочуття сучасного пересічного українця.

Здавалось би, моральнісних орієнтирів немає. Але що ж тоді значить, що більшість людей сподівається на краще? Отже, не втратила больових відчуттів і все-таки розрізняє, „що є добре і що є „зле"? Чи це – легковажна національна ментальність, безвідповідальна певність у тому, що все якось-то буде?

Поки я писав ці замітки, мені довелося з'їздити до кревних в село на весілля. За столом не дуже поговориш про політику і взагалі про життя, але про що між собою говорили чоловіки, я одним вухом добре чув. Скажу загальним чином: село уважно стежить за всім, що відбувається, має свою думку, базовану на основних моральних цінностях і здоровому глузді, і не вратило відчуття справедливости і власних інтересів. Чомусь часто вважають, що демократія – це свобода висловлюватися і брати участь в реальних виборах. Так можуть думати люди, для яких демократія – як повітря, якого не відчувають, задихаються тільки тоді, коли його бракує. Демократія насамперед – це відчуття захищености кожної особи. Тільки тоді людина може бути вільною, коли вона має реальні можливості знайти захист своєї свободи в суді, в пресі, у владних структурах.

Такої системи захисту вільної індивідуальности сучасна владна система України не створила. Тому подекуди існує ностальгія за райкомом партії, куди все ж можна було поскаржитися. Тому тема Ґонґадзе торкнулася найболючішої точки – хоча больове почуття ненормально приглушене.

Багато міркують про антипрезидентську опозицію, запитують себе і лідерів „Фронту національного порятунку", чого опозиція хоче. Зауважують, що поруч сидять такі малосполучні політики, як соціялісти і КУН. Але нікому не приходить в голову, що різнонаправлених політиків може поєднати не якийсь конкретний пункт соціяльної чи економічної програми, а просто потреба в свободі і демократії. Однаково життєво необхідна для всіх, незалежно від політичних кольорів. А ще менше прагнуть знайти спільну моральнісну програму. Скажімо, збудовану на простих понятях добра і зла.

Урядові кола могли б подолати кризу, якби саме вони очолили боротьбу за правду в тій скандальній ситуації, яка у нас склалася. Для цього потрібно принаймні, щоб влада сама оцінила моральнісний бік своєї політики. На жаль, найпростіші моральнісні інстинкти не спрацьовують і тут.

Залишається тільки надія.

Мирослав Попович – відомий український філософ, професор Національного університету „Києво-Могилянська Академія", автор низки книжок з етно-філософської і соціологічної проблематики.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Участь членів у річних зборах відділів УНСоюзу є дуже побажана

В перших трьох місяцях кожного року всі відділи Українського Народного Союзу зобов'язані провести свої річні збори. На цих зборах члени управи відділу складають звіти із своєї діяльности за попередній рік, а опісля члени відділу вибирають управу на черговий рік, плянують організаційну працю для придбання нових членів до відділу і тим самим до УНСоюзу, та плянують свою братську діяльність на наступні місяці.

Тому участь членів відділу на цих річних зборах є дуже важлива і побажана. Український Народний Союз побудований на 249 відділах у багатьох місцевостях у 25 штатах США і шести провінціях Канади. Відділ має такі права і привілеї, якими його наділяє статут УНСоюзу, основна грамота, закони штату Нью-Джерзі, Конвенція або Головний Уряд цієї організації. Кожний член УНСоюзу мусить належати до одного з його відділів найближче до місця свого замешкання.

Закликаємо наше членство до участи у місячних зборах свого відділу, а принайменше у його річних зборах. На них можна багато довідатися про забезпеченеву ділянку і про всі пільги, які дає членство у нашій організації. Секретарі відділів інформують Екзекутивний Комітет, що, попри всі старання, члени не приходять на річні збори і тим самим збори не є правосильні приймати рішення. Згідно з вимогою відділового посібника, збори тоді правосильні, якщо у них бере участь щонайменше 10 членів, коли у відділі є 25 членів або більше, та й 5 членів, коли у Відділі є менше, ніж 25 членів. Про плянування річних зборів можна довідатися з оголошення їх у тижневиках „Свобода" і „The Ukrainian Weekly" та з повідомлень, які висилає секретар відділу до членів.

Вимогою статуту УНСоюзу є, щоб кожний відділ проводив свої збори і щоб членство брало чисельну участь у них.

Успішні збори будуть доказом зацікавлення членства у діяльності їхнього відділу для добра членів, української громади та нашої організації. Дуже просимо членів активно підтримувати працю відділів.

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

Річні збори 59-го Відділу

БРИДЖПОРТ, Конн. – 21 січня 2001 року в 2-ій годині по полудні відбулися Загальні річні збори 59-го Відділу УНСоюзу в залі церкви Святої Покрови. Голова Тарас Сливінський відкрив збори, а о. Степан Яновський згадав молитвою померлих членів Відділу. Після прочитання протоколу, звітів управи та Контрольної комісії і короткої дискусії, вибрано нову управу в такому складі: голова – Тарас Сливінський, касир – Василь Макійчик, рек. секретар – Ігор Гайда, фінансовий секретар – Богдан Добощак. Контрольна комісія: голова – Василь Пелещук, члени – Богдан Романів, Степан Тарасюк.

В дискусії про новий статут та побажання до Головного Уряду УНС, члени висловили свої думки, як заощадити гроші: переводити конвенції на Союзівці, скоротити час конвенції із 4-ох до 3-ох днів, обмежити час виступів делеґатів до 3–5 хвилин і лише до 2 виступів під час конценції, зменшити на 50 відсотків кошти почесних членів на конвенції та наради Головного Уряду УНС, зменшити число радних до 9 і мати лише одного віцепрезидента. Члени нашого Відділу бажають успіху УНСоюзові та нашому Відділові у придбанні нових членів та братської діяльности. Треба конечно застановитися, як заохотити та притягнути нових членів, головно з молодої професійної ґенерації та „четвертої хвилі".

Ігор Гайда,
рек. секретар 59-го Відділу

Захар Фірко став членом УНСоюзу

Захар Василь Фірко, син Наталії і Стефана Фірків, новий член 162 Відділу УНСоюзу. Записали свого внука до УНС „буся Маруся" і „діді Базю" Панчаки.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 192-го Відділу УНС

З днем 1-го березня 2001 року Відділ 192 був з'єднаний з Відділом 484 -им, секретарем якого є:

НАТАЛІЯ ХОЛАВКА

Просимо членів 192-го Відділу звертатися у всіх справах забезпечення до секретаря 484-го Відділу на адресу:

Mrs. Natalie Cholawka
709 James St.
Utica, NY 13501
(315) 724-3584

Українська Народна Фундація Інк., при Українському Народному Союзі, підтримує освітні та доброчинні зусилля

Нижче подаємо список датків, так щедро складених для Національного університету „Острозька академія" до 31 грудня 2000 року через Українську Народну Фундацію – Острозький фонд при УНС. Усі питання треба скеровувати до д-ра Мирона Куропася, голови Приятелів Острозької академії, 107 Ilehamwood Drive, DeKalb, IL 60115. Українська Народна Фундація Інк. заснована 1992 року при УНС і має статус 501 (с) (3), а це означає, що всі датки є безподаткові.

$2,400.00
Mostowycz, Leonidas and Oksana.

$2,000.00
Heritage Foundation c/o First Security Federal Savings Bank, Chicago; Nenadkevich, Nicholas and Dioniza.

$1,800.00
Mychaluk, Alexander and Irene.

$1,450.00
Pidstryhach, Leonid.

$1,000.00
Selfreliance Federal Credit Union, Philadelphia.

$580.00
St. Andrew Ukrainian Orthodox Cathedral (Silver Spring, Md.).

$500.00
Coalition of UWO; Iluk, Alexander and Zina; Lytwynyshyn, Joseph; Modryckyj, Myroslav; Selfreliance Federal Credit Union (Chicago); Selfreliance Federal Credit Union (New York City); Tkachuk, Roman and Illa; Ukrainian National Home (Lorain, Ohio); Ukrainian American Senior Citizens Association (Jenkintown, Pa.); Voronka, Roman and Zirka.

$337.00
Kuropas, Stephen.

$300.00
Shyprykewich, Vladimir and Helena; Stachiv, Dennis and Myra; Ukrainian National Women's League of America (Chicago).

$250.00
Kodelsky, Maria Sajkewycz; Mirel, Jeff; Ukrainian Gold Cross Branch 12 (Chicago); Klos, Wolodymyr.

$240.00
Suriwka, Lubomyr.

$200.00
Bakum, Vladimir and Oksana; Baransky, Maria; Baransky, Ulana; Baziuk, Walter; Committee to Aid Ukraine (Michigan); Ukrainian Village Inc. (Warren, MI); "Zustrich" Senior Citizens Club of Rochester.

$150.00
Klos, Wolodymyr.

$100.00
Andreyko, Mary; Bochey, Joseph; Cherney, Allo and George; Chojnacki, Jan; Cieply, Oleh; Danysh, Z.S.; Derzko, Eustaciy; Fedyniak, Oresta; Golash, Roman; Gorchynsky, Iwanna; Hnatczuk, Wsewolody; Hrush, Peter; Hrushetsky, Petro; Hryshko, Wasyl and Halyna; Humnicky, Michael and Judith; Jarosewich, Daria; Klos, Wolodymy;, Korsun Benjamin; Korowtsky, Helen; Krychyk, Alexander; Kuropas, Myron and Lesia; Kuzmycz, Valentina; Marchuk, Basil; Markus, Daria; Mryszuk, Larysa; Myskiw, Nicholas and Zinaida; Nehaniv, Bohdan; Nowak, Luba; Oleksiuk, Irena Pyskir; Procyk, George; Pryma, Helen; Rozhin Living Trust; Sacharuk, Serge and Eva; Sawka, Jaroslaw; Senyk, Joseph; Seredynsky, Lydia; Shaidevich, Jesse; Ukrainian American Center Inc. (Warren, MI); Ukrainian American Teachers' Association (Chicago); Ukrainian National Association; St. John Branch (CT); Wandzura, Oksana; Zelwak Wira.

$50.00
Andrushkiw, Bohdan and Vera; Boyko, Vasyl; Chornij, Ihor; Czyzyk, Wolodymyr; Friends of ODUM (Chicago); Iwanciw, M.; Iwasyszyn. Katherine; Kapustij, Carolyn; Kowal, Theodore; Krawczuk, Jaroslawa; Krawczuk, Natalia; Krushelnycky, Lubomyr; Majdanski, W.K.; Pryshlak, Bohdan; Rychtytzkyj, George; Sasyk, Neolina; Sayewych, George; Shepelavey, Bohdan; Stadnyk, Stephen; Stoiko, Family Trust; Strilbyckyj, Alexander; Stupa, Andrew; Teleshefsky, John; Turkalo, Sinovi; Werohlad, Mykola; Wichar, Stephen.

$25.00
Bajko, Petro; Daniv, Alexander; Golash, Stefan; Jackson, Joseph; Kramarchuk, Neonila M.; Matwyshyn, H.M.; Myrc, Bohdan; Omelchenko, Sergei.

$20.00
Nazarewycz, Julia; Pacholuk, Valentina; Vytvytsky, Daria.

$5.00
Sasyk, Anna.

Miscellaneous Cash Donations.
Krywyj, Vira and Jaroslaw ($100.00); Rub, George ($100.00); UNA District Committee ($100.00); Turiansky, Evhen and Maria ($50.00); Kasey, Myron ($40.00); Kruk, Bohdan ($30.00); Kucher, Ivanka ($20.00); Havrylenko, Evstachiw (20.00); Omelchenko, Sergei ($20.00); Pryma, Irene ($20.00); Tarnawska, Irena ($20.00).

Unknown cash donations ($380.00).

TOTAL **$ 26,822.00**

МИРОН КУРОПАСЬ,
голова
Приятелів Острозької Академії

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

„Верховний Архиєпископ УГКЦ в усьому зрівняний з Патріярхом"

Інтерв'ю Глави УГКЦеркви, Кардинала Любомира Гузара

ВАШІНҐТОН, 1 березня. – Їх Святість Верховний Архиєпископ Любомир Гузар перебував з кільканадцятигодинною приватною візитою в американській столиці. Він ласкаво погодився дати інтерв'ю власному кореспондентові „Свободи" у Вашінґтоні Романові Ференцевичу. Знайомимо наших читачів зі змістом цієї розмови.

– Насамперед, Ваша Святосте, дозвольте висловити Вам найщиріші поздоровлення від редакції тижневика „Свобода" і його читачів з приводу недавнього обрання Вас Главою Української Греко-Католицької Церкви та підвищення Вас Папою Іваном-Павлом II до сану Кардинала Вселенської Церкви, побажати Вам міцного здоров'я та витривалости у виконуванні Ваших великих і важких обов'язків.

– Дуже дякую.

– Яке буде першочергове завдання Вашої Святости як Глави Української Греко-Католицької Церкви, – крім, зрозуміло, питань, пов'язаних з очікуваною візитою Папи Івана-Павла II в Україну?

– Найважливіша проблема в Україні – це проблема євангелізації. Що це значить? Люди, які мають дар Божий віри, поглиблюють її і втримують, а люди, які того дару ще не мають, слухають живі свідчення перед ними про Бога.

– Як йдуть приготування до історичної візити Папи Івана-Павла II в Україну і яке значення матиме ця візита?

– Ми надіємося, що буде так, як було в інших країнах, – що візита матиме дуже важливе значення. Велике число населення України не належить ні до якої Церкви, не охрещене, і ми надіємося, що Святіший Отець заговорить не лише до католиків, але також до всіх інших віруючих. Нам дуже залежить на тому, щоб він також звернувся до людей, які не вірять або далекі від Бога і Церкви, звернув їхню увагу на духовні вартості і, може, щоб дав їм певний духовний поштовх, щоб вони шукали Бога більш активно, щоб не були байдужими. Це для нас надзвичайно важливий елемент, бо це може бути для багатьох людей початком релігійного життя. Якщо йдеться про конкретні приготування до візити Папи, то вони йдуть на двох рівнях: на, сказати б, чисто організаційному – гості, приміщення для Папи, програма, різні переміщення. Це все випрацьовується, і в цьому ми маємо дуже велику підтримку української держави. З другої сторони – приготування духовне, тобто ми стараємося всіма способами усвідомити людей, як найкраще скористати духовно з цієї візити.

– Як Ви ставитесь до того, що Українська Православна Церква Московського патріярхату виступає проти візити Папи в Україну?

– Прикро, що вони так роблять. Нам нелегко зрозуміти, чому таке їх наставлення, чому воно так аґресивно висловлене? Я не бачу, яка загроза для Української Православної Церкви в тому, що Папа приїжджає? Я думаю, що навпаки, ми всі матимемо від тої візити Папи великий зиск.

– У розмові в Римі з кореспонденткою щоденника „The New York Times" Ви, серед іншого, сказали, що титул Патріярха допоміг би Вам у діялозі з православними ієрархами, бо тоді „ми були б рівноправними партнерами". Наскільки актуальне тепер питання про підвищення Верховного Архиєпископа УГКЦеркви до сану Патріярха?

– Це та проблема, яку ми недавно в Римі знову порушували. З огляду на нову ситуацію, яка розвинулася, ми вважаємо, що з тим треба щось зробити. Обставини поважно змінилися від того, що було, скажім, два чи три роки тому. Існує справжня можливість, якщо Українська Православна Церква стане вповні автокефальною і, згідно зі своєю традицією, Патріярхатом, – вести з нею діялог, але для цього нам треба бути на однаковому рівні. Я думаю, що в кожних таких розмовах ситуація дуже інакше виглядає, коли обидві сторони стоять на тих самих засадах та на тій самій устроєвій площині.

– Чи українська преса може з повним правом називати УГКЦеркву Помісною, і чи ця помісність означає те саме, що патріярший устрій?

– Безумовно так, ми є Помісною Церквою. Це, сказати б, такий технічний термін у церковному праві, що означає „місцева Церква свого права". Отже, УГКЦерква є в повному значенні того слова Помісною. Верховний Архиєпископ у правах діяння є на тій самій площині, що й Патріярх. Є деякі різниці, але вони для практичного, щоденного життя Церкви не мають великої ваги. УГКЦерква діє на підставі того самого закону, що й Патріярхати. Церковний закон виразно каже, що Верховний Архиєпископ в усьому зрівняний з Патріярхом – крім того, що виразно зазначений, наприклад, інший спосіб його обрання.

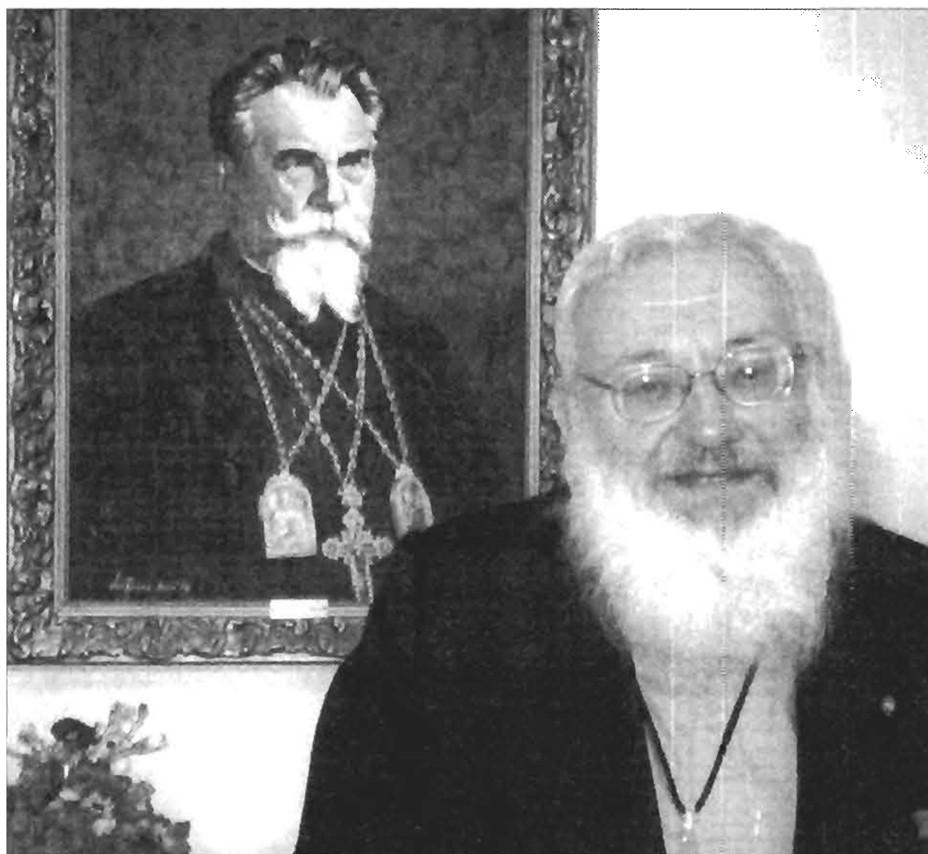
– У який спосіб, на Ваш погляд, можуть найкраще скластися взаємини УГКЦеркви з православними і протестанськими Церквами України?

– Мені здається, що так званий екуменічний рух – рух до первісної єдности християн – може існувати тільки на підставі, щоб бажання християн, які прагнуть до єдности, було дуже, дуже щире. Значить, ми мусимо всю цю ділянку відполітизувати. Ми не можемо шукати єдности задля людських земських інтересів. Ми мусимо шукати єдности в тому, що ми сповняємо Божу волю. Це єдино випразданий спосіб і підхід для християн-католиків, православних, протестантів чи кого іншого. Наше перше завдання – якнайбільш поглибити релігійне життя членів наших Церков і в той спосіб збудувати в них щире бажання сповняти Божу волю.

– Чи можлива практична співпраця конфесій у християнському вихованні молоді: викладання етики в школі, видавання підручників, спільні масові заходи – свята, прощі і тим подібне?

– Це вже діється в Україні. Скажімо, у такому предметі, що ми популярно називаємо християнська етика, але який, властиво, є навчанням про християнську традицію в українській культурі, ми співпрацюємо з православними – і в приготуванні матеріялів, і в проведенні навчального процесу. Це вже відбувається. Є православні, які більш охочі до частинних спільних молитов. Є менш охочі, але загалом не є воно нам в Україні чуже, чи нечуване, щоб такі спільні Богослуження як Панахиди, Молебні чи якісь благословення не були спільними.

– Дякую за розмову, Ваша Святосте.

Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Гузар.
Фото Р. Ференцевича

Зліва – Його Святість Л. Гузар, голова Карітасу у Львові, о. Кен Новаківський в соборі св. Софії в Римі. Фото М. Коломиєць.

Маруся Новгера вітає Кардинала Л. Гузара на летовищі в Римі. Зліва – міський голова Львова Василь Куйбіда. Фото М. Коломиєць.

Слово про цікавий Альманах

Цей Альманах, ч. 91 за 2001 рік, справді чудовий у всіх відношеннях – формою, багатством змісту і значенням поміщених у ньому матеріялів.

Після церковного календаря з юліянськими і григоріянськими датами Альманах починається словом „Привітаймо дорогу Україну" Уляни Дячук, голови УНСоюзу з нагоди 10-річчя нашої Незалежної України. Потім ідуть різні розділи (а їх аж вісім) з відповідними до них дуже цікавими есеями, дослідженнями, спогадами, історичними нарисами й оповіданнями. Тут зупинюсь докладніше лише на кількох із них для прикладу, а решту лише згадаю для повноти образу цього чудового видання.

Дуже цінний джерельно-інформативний есей про походження українського народу як спадкоємця Трипільської людности на нашій Праукраїні подав Михайло Іщенко з таким закликом у кінці статті: „Осягнімо ж і пошануймо вівтар Трипільсько-Українського духу. Тоді й людство пошанує нас гідно". Гарна стаття, от тільки чому в заголовку її говориться про аріїв, а в тексті – про оріїв-українців, оріїв-трипільців? Чи це – те саме, чи тут є помилка?

Та все ж довша стаття „Ми. Боже, це – ми?" – це, на мою думку, чи не найцінніший своїм змістом, формою і мовою матеріял, автором якого є Петро Часто, він же й редактор цього Альманаху. Цей есей – справжнє, нічим не спотворене дзеркало нашої історії від Трипілля аж до сьогоднішніх днів, рис нашого характеру, наших плюсів і мінусів. Це те, що всі ми відчуваємо серцем, душею і розумом, але дуже мало хто з нас має цивільну відвагу (так, відвагу!) про те признатися і зробити з того потрібні висновки, як і що маємо робити для майбутнього добра України. Есей кінчається такими словами: „Так, рабські риси – біда не тільки наша, в інших народів теж щось десь гниє, та ми – українці, й обов'язок наш – стати кращими, ніж ми сьогодні є...".

Є в Альманахові також дві цікаві розповіді двох авторів про своїх матерів: Левка Хмельковського („Мамин день") і Ольги Кузьмович („Незабутня не лише тому, що вона – моя мати"). Обоє автори – це співредактори „Свободи", як і раніше згаданий Петро Часто. На мою думку, вже сама тільки ідея дочки чи сина написати спогад про свою власну матір – це благородна річ. „Хто матір забуває, того Бог карає". Щождо „Маминого дня", то читати будь-що Левка Хмельковського у „Свободі" – це завжди велика приємність. Його мова і стиль тримають читача у напрузі до самого кінця будь-якої статті, а особливо тепер у цьому числі Альманаху про тяжку долю його мами – української патріотки. Ольга Кузьмович – О-КА також вже давно має гарну опінію через свої безпретенсійні роздуми на теми щоденщини п. н. „Про це і те", а ця стаття в Альманахові є в дусі „тихого жалю в серці" з приводу того, що минула діяльність її матері ігнорується сьогодні деякими організаціями, в яких вона була колись дуже активна.

Нема можливости в цьому газетному відгуку на Альманах перечислити імена всіх авторів матеріялів у ньому (а їх аж 46!) та назв їх праць. А серед тих праць є цікава історія міста-держави Трої, розповідь про українські чудотворні ікони Божої Матері, про українок часів Козаччини, зокрема про жінок визначних українців, про походження і значення „Великого" і „Малого" гербів України. До речі, „Великий" герб України у всій його красі і всіх його кольорах пишається на обкладинці Альманаху. Цікаве й інформативне інтерв'ю з Іваном Дзюбою про те, як народилося його відоме дослідження „Інтернаціоналізм чи русифікація?" Багато статтей в Альманахові присвячено певним круглим датам і певним особам або подіям: до 70-річчя Михайла Гориня, до 140-річчя з дня смерти Т. Шевченка, до 100-ліття від дня смерти Маркіяна Шашкевича, до 130-річчя з дня народження Лесі Українки, до 160-річчя від дня народження Михайла Драгоманова, до 350-річчя битви на річці Пляшівці, до 110-річчя від дня народження полковника Євгена Коновальця, до 105-річчя від дня народження „архикнязя у вишитій сорочці" Вільгельма фон Габсбурга, до 60-річчя першого куреня Дружин Українських Націоналістів і про його командира Романа Шухевича. Про наших мистців, поетів, письменників, скульпторів, мистецтвознавців написали такі автори: Роман Савицький мол., Валентина Єрмоленко, Тетяна Назаренко, Христина Волицька-Ференцевич, Августин Рудник, Марія Діброва, Павло Лопата. Про євреїв в Україні та про українців в Ізраїлі цікаво і дуже щиро написав Микола Литвин, а про українців у Швеції – Богдан Залуга.

Є в Альманахові хвилюючі описи злочинів ґестапо в маловідомому VII Форті та в таборі Ленцінґен, злочинів „соціялістичного експерименту", жахливого голоду 1932–33 років. У розділі „Таємниці буття" читаємо цікаві й інтригуючі відкриття щодо магічної „сімки" в історії людства від біблійних часів аж дотепер. Також свідчення однієї жінки про свій досвід перебування поза власним тілом (кілька годин після клінічної смерти) і про її зустріч з Христом у „потойбічному світі"... Є в Альманаху дещо й для тих, хто цікавиться, як починалася християнська Америка. А для науковців є й стаття 93-літнього автора з України про його сумнів щодо теорії відносности п. н. „Чи не помилився, бува, Айнштайн?". Серед авторів, поезії яких поміщено в Альманахові, є такі: Юліуш Словацький, Павло Тичина, Юрій Липа, Володимир Сосюра, Іван Драч, Антоніна Листопад, Яр Славутич, Олена Васковська, Ольга Негода.

Кінчається цей чи не найкращий з усіх попередніх, також добрих, Альманах бібліографією всіх досі виданих Альманахів УНСоюзу від 1901-го до 2000 року в опрацюванні Тетяни Добко і Богдана Ясінського.

Іван Овечко,
Аврора, Кольорадо

Олександер Домбровський – лавреат медалі М. Грушевського

Д-р Олександер Домбровський.

Під кінець 2000 року Президія НТШ у Львові вдостоїла д-ра Олександра Домбровського найвищим своїм відзначенням – медалею Михайла Грушевського.

Олександер Домбровський – найстарший член НТШ і видатний український історик – зробив значний вклад у дослідження історії України, зокрема ранньої історії, історіографії, джерелознавства і грушевськознавства. Лавреат сьогодні очолює Секцію античної історії України УВАН, є генеральним секретарем УІТ і членом Управи УВАН у США. За його редакцією щойно вийшов 2-ий том наукового збірника УВАН, в якому поміщено важливі наукові праці і матеріяли до історії Аакдемії. Доктор О. Домбровський є також видатним мемуаристом і публіцистом, постійним дописувачем тижневика „Свобода".

В 1998 році Українське Історичне Товариство і Наукове Товариство ім. Т. Шевченка у Львові видали збірку праць О. Домбровського „Студії з ранньої історії України" (Львів; Нью-Йорк, 1998, 532 стор.), в ній також подано бібліографію його праць, яка начислює понад 400 наукових творів і мемуарів. Коло наукових зацікавлень історика дуже широке. Це – рання історія України, історія Церкви, дослідження про видатних діячів української культури і науки, серед яких – праці про Г. Грушевського, Я. Пастернака, І. Франка, О. Оглоблина, О. Пріцака та інших.

Олександер Домбровський в науковому житті – ідеаліст у повному розумінні цього слова. Незважаючи на різні життєві негаразди, він повністю присвятив себе українській історичній науці і розбудові української національної культури. Сердечно вітаємо лавреата медалі М. Грушевського д-ра Олександра Домбровського, бажаємо йому дальших творчих успіхів і міцного здоров'я.

Алла Атаманенко,
Національний університет
„Острозька Академія"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не треба нарікати на міжнародну пресу

Автори окремих статтей у „Свободі" висловлюють жаль з того приводу, що в міжнародній пресі з'являються вістки про сьогоднішні політичні скандали в Україні.

Але політичні події в сьогоднішній Україні не є гірші від подібних подій в інших країнах. Навпаки, те, що діється тепер в Україні, – це явища, що відбуваються в багатьох нових (після розпаду СССР) державах, а також в державах, що мають столітні демократичні традиції (США, Франція, Німеччина та інші).

В Україні саме ці напрямні події в найвищих колах державного апарату (зникнення журналіста Г. Гонґадзе, корупція та ін.) викликали незадоволення значної частини населення і протести з закликом „Україна без Кучми!"

Саме ці протести і відрухи мешканців України були описані в міжнародній пресі, а це є в демократичному світі ознакою того що американці називають „демократія в дії" і сприймається як позитивне явище в усіх демократичних країнах світу.

Ми, українці, дуже чутливі до чужинецької преси і хотіли б бачити у ній тільки похвальні інформації про Україну. Однак, на жаль, тих позитивних подій ще дуже мало. Журналіст Петро Часто закінчує свою глибоку інтроспективну статтю в „Альманасі УНС-2001" словами: „Біда не тільки наша, в інших народів теж щось десь гниє". Так що не треба нарікати на міжнародну пресу, а намагатися „стати кращими, ніж ми сьогодні є".

Д-р Мирослав Бурбело,
Вестерлі, Ровд Айленд

Читаємо й відсилаємо в Україну

Висилаючи чек за Альманах-2001, додам ще декілька слів. Ми чекали на це видання, бо в нашій сумівській бібліотеці, яку проваджу я з Богданом Рибарським, зібрано майже всі річники УНСоюзу. Крім них, маємо понад 1000 цінних книжок, різні календарі, архівні матеріяли з життя чотирьох українських парафій, а також майже 300 копій статтей з американської преси, присвячених Україні. Певна річ, маємо українські діяспорні часописи за багато минулих літ: „Свободу", „Америку", „Народну Волю", „Національну Трибуну".

Ми також збираємо книжки для України. Вже відіслали туди 800 фунтів книжок, які мають пізнавальне і виховне значення, зокрема 120 фунтів – до міста Феодосії в Криму.

Василь Рибарський.

Жалі були безпідставні

У „Свободі" (ч. 44, з 3 листопада 2000 року) в рубриці „Читач уточнює" було вміщено допис „Про мого батька" Михайла Левка, в якому він висловив жалі до мене, що я, як головний редактор „Альманаху Товариства вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки в США 1950–2000", неправильно подав дані про участь його батька Петра в УПА. Зокрема йшлося про те, що він „17 років проживає підпільно в Людовій Польщі" і далі – „1944 року зголошується до УПА – куреня „Ема". Михайло Левко цікавився джерелом цієї інформації, бо його тато належав до куреня „Лиса", а підпільно у Польщі не жив.

На XXII З'їзді Т-ва УПА в 1996 році мене уповноважили написати історію нашого товариства. 26 грудня 1996 року я звернувся до наших відділів і делеґатур з проханням прислати їхні історії та дані про участь членів в УПА, зокрема написати про кожного члена відділу, як і про тих, які уже від нас відійшли.

Петро Левко прислав мені історію свою і своєї родини на 10 сторінках машинопису плюс ще три сторінки історії про відділ в Ірвінґтоні, Н. Дж. Про себе він нічого не написав, тому я був в праві взагалі про нього не згадувати в альманаху. Однак я, на підставі того, що він прислав, опрацював історію його делеґатури і його життєпис.

Всім відомо, що після акції „Вісла", НКВД і польська служба безпеки контролювали як сітку ОУН-УПА, так і їхні зв'язки, мали всіх на обліку. Поляки застосовували два види репресій – вивезених під час акції „Вісла" переслідували, знущалися над ними, членів ОУН та УПА розстрілювали або кидали в тюрми. Якщо П. Левко з родиною прожив тоді в Польщі 17 років, то він або був на списках як переселенець, а якщо був член УПА, то направду мусів жити підпільно. Якщо я написав, що він перебував підпільно, то уважаю, що тим я його не образив, але навіть відзначив.

І друга справа: „Зголошується до УПА – куреня „Ема". Джерелом цього твердження є написане Петром (сторінка 2 , копія – в редакції). Уважаю, що великою честю було бути в курені „Ема", одного з найкращих командирів, який загинув 1944 року, та був одним із перших посмертно нагороджених УГВР найвищим військовим відзначенням УПА – Золотим Хрестом бойової заслуги 1-ої кляси.

Хочу вірити, що Михайло Левко, – чесна і культурна людина – зрозуміє безпідставність жалів до мене.

Мирослав Кальба,
Ворен, Миш.

Шановні читачі!

Просимо у своїх статтях обов'язково подавати число телефону для полегшення спілкування з вами, не надсилати копії статтей, надісланих в інші видання.

Редакція відхилятиме ті статті, які вже з'явилися в інших газетах.

Ми змушені ще раз повторити відому істину, що редагування, скорочення статтей і зміна заголовків (зі збереженням змісту публікацій) є споконвічним правом редакцій газет.

Редакція „Свободи"

Читачі уточнюють, схвалюють, критикують...

Огляд редакційної пошти

Нинішнього року до „Свободи" надійшло вже 410 листів, більшість яких вміщено у тижневику. На жаль, обсяг видання не дозволяє опублікувати усі дописи, хоча від цього їхня цінність не применшується. Цікаве дослідження історії мощів св. Йосафата Кунцевича (1580 – 1623) надіслав **д-р Володимир Боднар** з Клівленду, Огайо. Вивезення святині літаком з радянської зони окупації Австрії до Риму організував у 1945 році прелат, д-р о. Мирон Горникевич.

Адольф Гладилович з Канади уточнює, що проголошення IV Універсалу УНР 22 січня 1918 року відбулося не на Софіївській площі Києва, а в будинку Центральної Ради. На площі біля Софіївського собору було проголошено III Універсал УНР 20 листопада 1917 року. **Паша Ємець** з Лос-Анджелесу, Каліфорнія, надіслала спогад про образу, якої вона зазнала від начальника табору на Печорі, де перебувала в ув'язненні. **Осип Бандерський** з Астону, Па, описує останній бій стрілецької сотні УПА, яка для конспірації мала назву – 92-ий відділ, що стався 4 березня 1948 року біля села Гордині. До справ в Україні звертається у своєму листі **Микола Теслевич** з Феніксу в Арізоні, який вважає, що вчинок М. Мельниченка, який записав на плівку розмови у кабінеті Л. Кучми, насправді є шпигунством або зрадою. Наводячи приклади позитивних зрушень в економіці України, Микола Теслевич запитує: „Хто у такий час започаткував нову руїну української держави?" Україні присвятив свій вірш **А. Рудник** з Монровії в Каліфорнії, у якому пише: *„Люблю Україну як матір свою і пам'ять її зберігаю"*. Ще один вірш написав 95-літній **Андрій Повшедний** з Нью-Йорку, який колись був бандуристом капелі „Карпати" у Львові. У своєму творі він тужить над долею українських дівчат, змушених шукати заробітку на чужині. 24-річний **Володимир Мартинович** з Сієтла, Ва, надіслав есей, у якому сумує з приводу негараздів України і вірить у її оновлення.

З **ККДУ** надійшов лист про різдвяні гостювання дітей з Донецької, Луганської, Миколаївської, Харківської, Чернігівської областей на Львівщині та Івано-Франківщині, де з допомогою української діяспори побували 300 школярів.

Марія Зубрицька з Кергонксону, Н.Й., написала про місцевих українців, які беруть діяльну участь в житті української громади. Серед них Осип Безкоровайний, д-р Роман Барановський, д-р Олег Волянський, проф. Володимир Бакум і його дружина Оксана, теж професор, д-р Стефанія Барановська, редактор Людмила Волянська, директор Школи українознавства Ольга Гаврилюк.

Працівник Канівського музею-заповідника Тараса Шевченка **Анатолій Татарин** схвально оцінює „Свободу", яку для музею передплатили добродії зі США – Олена Норка з Огайо або хтось з її знайомих. „Для багатьох з нас ця газета – чи не єдине друковане джерело інформації про Україну і світ, – пише він, – бо на передплату газет і журналів, що видаються в Україні, бракує коштів". Директор Благодійного фонду імені Олександра Кошиця, адміністратор хору духовного співу „Канон" **Оксана Колісник** з Черкас дякує за розповідь про хор у „Свободі" і просить аматорів співу спілкуватися з хором. Його електронна адреса: koshits@worldnet.att.net.

Віра і Павло Дубаси з оселі СУМ „Верховина" біля Монреалю, надсилаючи даток до пресового фонду „Свободи", пишуть: „Складаємо велике призната за цікаві розповіді про світові події".

Василь Болонка з Бутвина, Па, до чеку на пресовий фонд додає: „Свободу" читаю вже 47 років і не можу уявити, як жив би без неї". Але є й критичне зауваження. **Юрко Павлик** з Кензас Сити, Мо, пише з приводу заголовку „Єпископ Любомир Гузар – Глава УГКЦ": *„Шановні редактори Свободи – Пишу до Вас у справі укр. мови. Ви пишити Глава а то є по рускій! По укр. то є голова. Боже, де є наша Україна? Навит мови не знают. Кучма навит не говорит по укр. а Свобода пише по рускій! Страшне! Научітся укр. мови. Рускі комуністи всюди є"*. Дякуємо нашому читачеві за піклування про збереження української мови. Проте слово „глава" вживали у своїх творах Іван Котляревський, Максим Рильський, інші українські літератори, яких аж ніяк не назвеш "рускіми комуністами". Тому й ми називатимемо предстоятеля Церкви не головою, а Главою.

Іван Настич з Елмвуд Парку, Ілл., надіслав цікаву добірку вирізок з польської преси про події в Україні, до чого додав, що дістав Альманах-2001, який йому дуже сподобався.

В музеї „Кобзаря" бракує повного зібрання творів Т. Шевченка

Створений у Черкасах музей „Кобзаря" є унікальним зібранням творів Т. Шевченка, виданих в Україні і усьому світі. Музей відкрито в будинку, де колись гостював поет. Його відвідують численні гості, зокрема учні і студенти, відкриваючи для себе усе нові грані генія. Проте працівникам музею не так просто поповнювати його фонди. Бракує в музеї, зокрема повного видання творів Т. Шевченка у 14 томах за редакцією Павла Зайцева з передмовою Романа Смаль-Стоцького (друге доповнене видання), яке було здійснене у 1959-1961 роках в Чикаґо (видавництво М. Денисюка). Коли б хтось з добродіїв подарував музеєві це зібрання, то тим спричинився б до великої і потрібної народові справи. Будемо вдячні й за інші книжки Шевченкіяни. Наша адреса: музей „Кобзаря", вул. Байди Вишневецького, 37, 18000 Черкаси.

Надія Царук,
науковий співробітник музею

УКРАЇНА І СВІТ

Ми не хочемо нового Переяславу

Відкритий лист до Президента України Леоніда Кучми

Вельмишановний
Пане Президенте!

Майже десять років тому український народ радів відродженню вільної, незалежної української держави. Після 300 років чужого панування на українській землі, яке придушувало елементарні права людини, у 1991 році український народ знову отримав нагоду стати справжнім господарем на своїй землі. Ми, українці, які живемо в діяспорі, разом з українським народом пережили радісні хвилини проголошення незалежности України і в міру наших можливостей старалися допомогти українському народові відтворити нове, демократичне суспільство.

Ми раді, що в Україні за останній рік відбулися деякі економічні зрушення на благо українського народу. Одначе, нам прикро, що відомі події в Україні вже позначилися неґативно в урядових колах США та американській пресі. Голова Гельсінкської комісії США, конгресмен Крістофер Г. Сміт заявив 20 грудня 2000 року, що засоби масової інформації повинні мати право свобідно, без жодного насильства, інформувати про події, оскільки свобода засобів масової інформації „є фундаментальним елементом будь-якої демократії". Про трагічний стан України доволі детально пишуть ЗМІ, остерігаючи щодо можливості неґативного впливу цих подій на економічно-політичні взаємини між Україною та Заходом.

Наші надії, що Україна скоро стане заможною і демократичною державою, в якій діють закони для захисту прав українського народу, досі не здійснилися. Як Президент України, Ви виступаєте гарантом Конституції, що зобов'язує Вас обороняти права громадян та забезпечувати виконання законів України. Незважаючи на позитивні кроки за останні місяці щодо економічних реформ, виплати пенсій і зарплат, піднесення рівня виробництва та надбання зовнішніх кредитів, народ надалі журиться своїм майбутнім і втрачає довір'я до існуючих державних структур.

Протягом дев'яти років незалежности економічні та демократичні реформи ще не привели до очікуваних змін в Україні. Контроля т. зв. „олігархів" над економікою та політикою, причетність правоохоронних структур до корупції, придушення свободи засобів масової інформації, загибель журналістів (наприклад, Георгія Ґонґадзе), вбивство політичних діячів та відсутність прозорости дій прокуратури у розслідуванні цих випадків, складає враження, що беззаконня, а не закони панують в українській державі. Ситуація створила родючий грунт для спекулювання та акцій антиукраїнських сил, які зацікавлені у хаосі в суспільстві – з метою усунення реформаторського уряду України.

Всі ці події підривають авторитет України у Західньому світі. Українську діяспору хвилюють недавні зміни у політичній орієнтації України, яка почала налагоджувати тісні стосунки з Росією та віддалятися від Европи. Коментуючи на ці події, англійське видання „Financial Times" (від 22 січня 2001 р.) розцінює політику України „як поступову зміну зовнішньополітичних пріоритетів у сфері безпеки із Заходу на Росію". На нашу думку, ці події доведуть Україну до трагічної Переяславської угоди 1654 року. Україна є важливою не тільки для українського народу, але також і для західнього світу, який вважає незалежну і демократичну Україну необхідною для стабільности на европейському континенті.

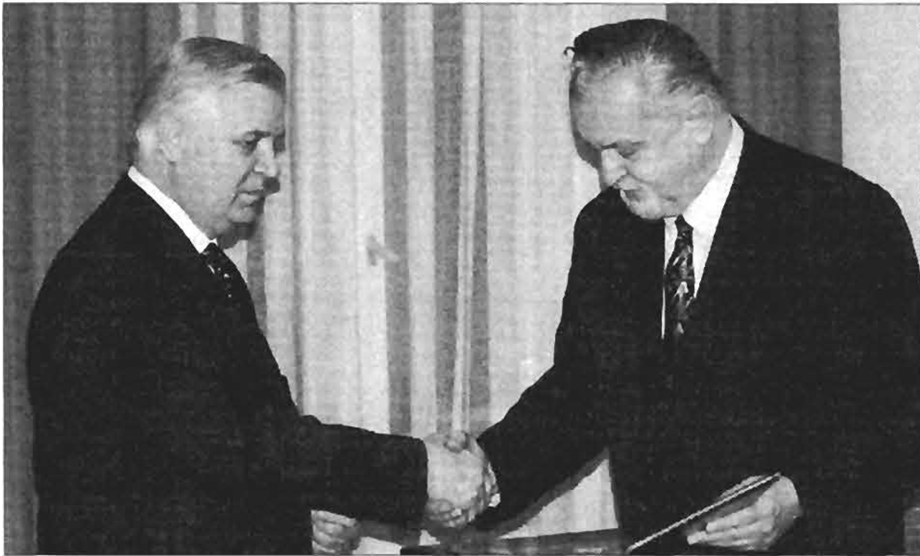
Хочемо підкреслити, що діяспора завжди відстоювала інтереси українського народу і буде відстоювати їх у майбутньому. Але ми стурбовані сьогоднішніми подіями в Україні, які шкодять українському народові та розвитку держави. Беручи до уваги ці події, українці діяспори вимагають, щоб державні структури України законно оздоровили ситуацію в Україні. Ми переконані, що тільки рішучі кроки в напрямку чіткого дотримання конституційних норм і законів держави, прозорість і послідовність у діях всіх виконавчих структур влади зможуть подолати існуючу кризу та повернути прихильність Західнього світу до України.

За Український Конґресовий Комітет Америки:

Михайло Савків, мол.,
президент

Марія Дупляк,
секретар

Міністер А. Зленко відвідав УВУ

Міністер закордонних справ України А. Зленко вручає ювілейну грамоту ректорові УВУ проф. Л. Рудницькому.

МЮНХЕН. – 3 лютого міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, в супроводі секретаря Ради безпеки та оборони України Євгена Марчука, посла України в Німеччині Анатолія Пономаренка та генерального консула України в Мюнхені Георгія Є. Косиха відвідав Український Вільний Університет. Анатолій Зленко у своєму слові привітав Український Вільний Університет з нагоди 80-літнього ювілею, передав вітання від Президента України та вручив високі президентські відзнаки ректорові проф. д-рові Леоніду Рудницькому, архіварові Володимиру Ленику та колишньому ректору УВУ проф. Юрію Блохину.

Ректор УВУ проф. Л. Рудницький одержав „Орден Князя Ярослава Мудрого" V ступеня і титул кавалера Ордена Ярослава Мудрого. Мґр. Володимир Леник – орден „За заслуги" III ступеня – за відданість університетській справі. З червня 1988 року мґр. В. Леник – секретар Українського Вільного Університету, від 1994 року – почесний сенатор УВУ. Проф. Юрій Бойко-Блохин нагороджений „Орденом за заслуги" III ступеня. Вручивши грамоти, медалі і квіти нагородженим, міністер закордонних справ привітав нового єпископа на Німеччину та скандинавські країни, Владику Петра Крика, хіротонія та інтронізація якого відбулися того ж дня. До присутніх звернувся також Євген Марчук.

На зустрічі з міністром закордонних справ були також Митрополит Перемисько-варшавський Іван Мартиняк, Владика Юліян Ґбур, Ординарій стрийський, Владика Михаїл Гринчишин, ЧНІ, Владика Славомир Міклош, Крижавецький епарх, генеральний вікарій о. Мирон Молчко та ректор Української Богословської Академії у Львові д-р Борис Ґудзяк.

Митрополит Іван Мартиняк звернувся до міністра зі запитом стосовно відвідини Івана Павла II в Україну та висловив протест проти різних маніпуляцій українською публічною опінією з боку московського православного Патріярха Алєксія, який не бажає приїзду Папи в Україну.

Пресова Служба УВУ

Люди дякували, тамуючи сльози

Наша громада отримала зі США контейнер з пакунками. Протягом 7 років існування нашої громади і мого головування у ній я категорично відмовлявся від усяких пропозицій допомоги, бо вважав – соромно українцеві бути приниженим. Але голова Ради допомоги та оборони українців УККА І. Буртик переконав мене. Речі та харчі ми роздали в першу чергу бідним членам громади і тим злиденним українцям, які не можуть чи не бажають бути членами громади. Чимало речей передали в будинки сиріт, інвалідів, асоціяцію бездомних. Усі речі знайшли практичну потребу. Значно відрізнялися від інших ретельним підбором, добротністю, різноманітністю, родинним теплом пакунки, зібрані громадою Української євангельської церкви в Юніоні, Н.Дж. Більшість людей, отримуючи речі, плакала, молилася за своїх однокровців з далекої і так близької Америки. Спостерігаючи цю картину, я й сам ледве стримувався, щоб не пустити сльозу. Ще раз зрозумів, як може цінуватися людська доброта. Наше місто Павлодар має 300 тис. населення. Українців тут 62 тисячі. Це люди столипінської хвилі, цілинної епопеї, звільнені з Карлагу і Сибіру. Маємо свою громаду, яка налічує 4 тис. осіб, є невеличка українська бібліотека, недільна школа з двох клясів, творчі колективи. Особливою популярністю користується хор. Випускаємо два рази на місяць радіопрограму рідною мовою „Українська родина", маємо республіканську газету „Українські новини". На базі нашого товариства працює Асоціяція українців Казахстану. У цьому році завершуємо будівництво своєї української церкви, думаємо на Великдень відслужити там першу Літургію.

У нас рідко бувають представники державних та громадських інституцій України, адже Казахстан розташований далеко, але ми розраховуємо на власні сили, а вони ще невичерпані. Дуже знаменно, що наші люди, не знаючи один одного, духовно на якусь мить з'єдналися, отримавши не тільки практичну допомогу, але й заряд братерської любови. Коли до нас надходить якась вісточка з України чи діяспори, то це – наче ковток свіжого повітря. Пишіть до нас: вул. Лермонтова, 44, кв. 140. м. Павлодар.

Михайло Парипса,
голова Товариства

Михайло Парипса надіслав також копії кількох публікацій у місцевій пресі про діяльність української громади. Хор з Павлодару – дипломант Київського фестивалю української діяспори у 1999 році – відвідав на Новий рік за старим стилем український центр „Світанок" у Семипалатинську, де за участи солістів Марії Райченко, Володимира Васильєва, Ніни Кириченко, Надії Місяць, Олександри Слюсаревої, Ніни Котовської виступив з гарним концертом. Того вечора виступили також аматори зі „Світанку" Мар'ян і Ярослава Федухи, Віктор Титаренко, а художник Олександер Шевченко показав виставку картин, присвячених трагедії Семипалатинського ядерного полігону. У Павлодарі теж відбулось святкування Різдва, якому не завадив 30-градусний мороз. Сцена Будинку спілок була оформлена Миколою Залюбовським і Ніною Котовською як українська світлиця, в якій відбулась святкова вистава за участі хору, вокального гурту „Горлиця" і фолкльорного – „Калинове намисто". З цієї нагоди обласне радіо передало програму „Українська родина".

Березень – місяць пам'яті про Карпатську Україну

Чому доля української державности саме така?

Кожна ґенерація в житті свого народу покликана для виконання певних завдань, і від того, як вона ці завдання виконувала, залежить доля цілого народу.

Державна територія України була довгими віками окупована чужими державами: Росією, Польщею та Румунією, а Закарпаття – Угорщиною та Австро-Угорщиною. Ці обставини не давали Україні можливости створити один соборно-державний визвольний центр, що негативно позначилося на всій державно-визвольній боротьбі. В такому окупаційному стані пережило Закарпаття приблизно 25 ґенерацій. За цей час втрачено на користь Угорщини багато території та населення, але основне ядро нашого краю, у формі Карпатської України, лишилося в цілості. При одній зустрічі з проф. Пакштасом, литовцем, який викладав у військовій академії у Вест-Пойнті геополітику Европи, він запитав мене: „Як ви думаєте, де центр Европи?". „Чехи співають про свою Прагу, як про центр Европи, то виглядає, що в чехах", – відповів я. Пакштас витяг мапу і вказав на Карпатську Україну. Я зацікавився цією справою і знайшов певний матеріял. Є в Карпатській Україні, коло Чорної Тиси, залізна плита з написом в латинській мові, який каже: „Дуже точними вимірами визначене постійне осереднє місце в Австро-Угорщині, що відповідає европейській широті й довжині, встановлене при вимірах року 1887". Виміри робив Генеральний штаб Австро-Угорщини.

Ця вийняткова стратегічна вага Закарпаття в просторі Центрально-Східньої Европи мала вплив і на його політичну долю. Сьогодні Карпатська Україна є невід'ємною частиною України, яка через неї дістається до Центральної Европи, Угорської рівнини, на Балкани, Адріятику та Дунайського басейну, цієї важливої економічної артерії. Жодна політична концепція в цьому просторі не може обійтися без Закарпаття.

Дунай вливається в Чорне море трьома протоками, з яких тільки Килійська є придатною для великих кораблів. Решту дві несплавні протоки належать Румунії. Килійська протока забезпечує членство для України в Подунайській Конференції. Вже з одного цього видно вагу Закарпаття та України взагалі. Тому й нема дива, що чужі держави з такою охотою їх окуповували.

З початком XX ст. Англія й Франція дбайливо плекали рівновагу політичних сил в Европі, до чого приєднали відтак і США. Виник Союз держав під назвою Антанта. А тому, що збройна сила Німеччини вже зразу від створення імперії в 1871 році викликала в Европі занепокоєння, Антанта включила до свого союзу й Росію, хоч між Америкою й Росією не було дружніх політичних зв'язків. В американській політичній літературі та справа журналістом В. Ліпманом представлена так: „Хоч Росія ніколи не виявляла симпатій до Америки, історичний досвід вказує, що Росія та США, розташовані на протилежних сторонах глобу, завжди протидіяли в політичній ідеології, і завжди мали підозріння, що близький їхній контакт був би руїнівним. Кожний з них ніколи не бажав подріблення іншого. Кожний з них завжди бажав іншому бути сильним. Вони ніколи не мали між собою зудару, що робив би їх ворогами. Кожний мав іншого за можливого приятеля – у близькості своїх потенціяльних ворогів". Хоча державна система Росії ідеологічно не була для Троїстої Антанти приємною, був укладений союз. Троїста Антанта дала Росії ґарантії, що на випадок війни не дозволить відірвати Україну від Росії. І цієї умови Антанта дотримала.

Президент Америки Вудро Вілсон прихильно поставився до революції Леніна, до чого зобов'язав і решту членів Антанти. Він не взяв до уваги, що Ленін так само вороже ставиться до капіталістичних держав, себто до Антанти, як і до новостворених держав-народів, поневолених Росією. Вілсон і Антанта повірили в большевицьку революцію Леніна і його державну концепцію, бо хотіли зберегти російську імперію.

Мирна конференція в Парижі в 1919–1920 роках своєю головною метою мала „об'єднати роз'єднані досі народи". У такому об'єднанні Конференція посприяла Чехословаччині, Югославії, Румунії. Тяжко збагнути, чому Антанта уважала доцільним не об'єднати, а навпаки, роз'єднати Україну між чотирма державами – СССР, Польщею, Чехословаччиною і Румунією та відкликати визнання незалежної України Англією і Францією.

Але так само годі зрозуміти, чому наші політичні діячі, партії і наукові установи досі не спромоглися перестудіювати архіви західніх держав, архів Мирної конференції, архіви тодішніх політиків. В національно-визвольній боротьбі потрібно знати не тільки про своїх прихильників, але й про ворогів повну правду, без неї в політиці легко заблудити.

Ґарантія, дана Атлантою царській Росії, а відтак і Ленінові, вирішувала життєву долю України та інших поневолених Москвою народів. Такий самий стан повторився і в Другій світовій війні. Якби Антанта вчасно відкликала дані ґарантії Росії та змобілізувала потрібну силу проти Леніна, то не було б Другої світової війни, не було б трагедії, особливо в Україні, яка найбільше постраждала.

Вчасною відмовою від ґарантій Ленінові та визнанням права на самовизначення для поневолених Росією народів, включно з Україною, могла бути ця помилка виправлена. Для цього треба було тільки, щоб Захід діяв у дусі високоморальної і відважної промови президента В. Вілсона в січні 1918 року в Конґресі Америки, з якої нижче подаємо характеристичний уривок:

„Право на самовизначення – це принцип справедливости і права для всіх народів і національностей, сильних і слабих, жити між собою на рівній стопі свободи й безпеки. Якщо не поставити цей принцип в основу, тоді жодна частина структури міжнародної справедливости не встоїться. Нарід З'єднаних Стейтів Америки може діяти тільки на такому, а не на іншому принципі, і для виправдання цього принципу він готовий жертвувати своїм життям, своєю честю і всім, що посідає. Найвища моральна мета цієї остаточної війни для людської свободи прийшла, і американці готові поставити на пробу власну силу, власну найвищу мету, власну честь і відданість". Все тут сказане є у своїй природі протилежне до того, до чого стремів Ленін – до світової революції, закриваючи до певного часу цю правду пропагандивними фразами. Поневолені народи уважали Президента Вілсона Богом, посланим Месією, бо його слова відкривали їм дорогу до вільного життя. Професора університету Вудро Вілсона заступав на Мирній конференції в Парижі полковник Говз.

Україна вже чотириста років до того була багатою і культурною демократичною державою в Европі. Вибирала демократичним способом своїх гетьманів, військовий провід Запорізької Січі та інші державні органи. Саме російська імперія це все знищила.

Карпатська Україна проживала свої окупаційні роки і віки за Карпатськими горами, далеко від Київської Руси-України, але завше з почуттям національної та духовної єдности. Були випадки, що багатші русини з цього краю ходили на прощу до Києва, але з початком XIX ст. і це було заборонено. Контакти з Галичиною уряд Угорщини унеможливлював. Тих 25 ґенерацій закарпатських українців зберегли свою національну ідентичність. Після Першої світової війни за 20 літ життя в Чехословаччині, а відтак як союзна держава в Чеській Федерації Карпатська Україна дійшла до проголошення повної державної незалежности, 60-літній ювілей якої відсвяткували українці в США і в Україні.

Доба Карпатська Україна – це велика доба, єдина в нашій карпатській історії, і ґенерація, яка була її свідком і учасником, може бути вдячна Всевишньому за цю вийняткову честь.

Д-р Вікентій Шандор,
колишній представник уряду Карпатської України в Празі

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

10 березня – Комітет допомоги Україні Центрального Нью Джерзі проводить вечір пам'яті Т. Шевченка в залі Церкви-пам'ятника у Бавнд-Бруку. На вечорі виступить Народний артист України Іван Бернацький. Початок о 7-ій вечора.

◆

10 березня – 21-ша Шевченкознавча конференція НТШ, УВАН, Гаррімaнського інституту Колюмбійського університету і Українського наукового інституту Гарвардського університету в будинку НТШ (63 Fourth Ave, between 9th and 10th St., New York). Початок о 4-ій год.

◆

10 березня – річні загальні збори Окружних комітетів відділів УНС

– ***Коннектикат***: в приміщенні Українського народного дому (961 Wethersfield Ave., Hartford, CT). Початок о 1-ій по пол.;

– ***Клівленд***: в залі Української католицької церкви св. Покрови (6812 Broadview Rd., Parma, Ohio). Поч. о 10-ій ранку.

◆

11 березня – тріо з Львівського театру ім. Леся Курбаса виконає ірмоси (духовні співи давньої України) в соборі св. Володимира в Нью-Йорку (160 W. 82nd St.) після Богослужби.

◆

11 березня – доповідь голови видавництва „Смолоскип" у Києві Осипа Зінкевича „У десяту річницю незалежности: стан в Україні і наші перспективи", в залі Католицької церкви в Маямі (39 NW 57th Court, Miami, FL). Початок о 1-ій по пол.

◆

11 березня – річні збори 102 Відділу УНС, в домівці сеньйорів при Катедрі св. Йосафата (5720 State Rd., Parma, Ohio). Поч. о 12:30.

◆

11 березня – Шевченкове свято „Привітай мене, моя Україно!" за участю Народного артиста України Івана Бернацького, в церкві св. Івана Хрестителя у Випані. Організатор – Комітет однодолярового фонду. Початок о 1-ій год. по полудні.

◆

11 березня – річні загальні збори відділів УНС в Дітройті о 2-ій год., в домівці СУА (27040 Ruan Rd., Warren, MI).

◆

11 березня – прем'єра художнього фільму „Нескорений" і зустріч з режисером Олесем Янчуком та виконавцем ролі Романа Шухевича Григорієм Гладієм, в NYU Cantor Film Center за адресою 36 E 8th St. (між Broadway і University Pl., New York). Поч. о 2-ій год. і о 4:30 по пол. Вступ 10 дол. Фільм демонструватиметься також у Філядельфії – 12, 13 і 14 березня, в Голівуді, Фльоріда – 15 березня, в Норт-Порті – 20 березня, в Дітройті – 24 березня, в Чикаго – 31 березня. Спонзор показу – Вестерн Юніон.

◆

12 березня – доповідь Любомира Гайди „Україна через льорнет: українські теми і вистави на західніх сценах" – в Українському Гарвардському Інституті (1583 Massachusetts Ave.) о 4-ій год. по полудні.

Оголошення в розділі „Календарець подій" вміщуються тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями. В розділі можуть безкоштовно вміщуватися повідомлення про громадські події, що проводяться без оплати вступу. Тел. відділу реклями (973)-292-9800, дод. 3040.

ДО 140-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Шевченко учив нас любити Україну

На 10 березня ц. р. припадає 140-річчя смерти найбільшого сина, духовного надхненника нашого народу, співця його славної та трагічної історії, його Пророка – Тараса Шевченка. Ця річниця збігається з 10-літтям нашої незалежности. Шевченко є найглибшим виразником наших національних прагнень, і тому в цей час особливо важливо заговорити його словами, згадати його „Заповіт". Шевченко вимагає від усіх українців в Україні і в діяспорі сущих правдивої любови та відданости, самопосвяти. Шевченко учив нас любити Україну, любити її в тяжкі часи та за неї Господа молити, він учив нас обняти найменшого брата і запевняв нас, що на оновленій землі врага не буде, супостата, а тільки син, матір і добрі люди.

Ми схиляємо наші голови перед величністю Пророка, який об'єднує нас через покоління, простори та кордони, де б не жили українці. Кожного року у березні відзначаємо дні його народження та смерти, а у травні – його перепоховання на Чернечу гору у Каневі.

Тож і в цьому році поновім нашу віру в слова Великого Кобзаря, залишімся послідовниками Шевченкового дороговказу і виконавцями його заповіту.

За Президію СКУ:

Аскольд Лозинський, президент,

Віктор Педенко, генеральний секретар

Село Шевченкове на Черкащині. Хата, в якій народився Т. Шевченко.
Світлив Олександер Костирко

Жито косами косили і ціпами молотили

КАНІВ. – На Тарасовій горі перекрито солом'яний дах „Тарасової світлиці" в хаті І. Ядловського. Для цього у селі Грищенцях на Канівщині виростили, косами скосили і ціпами обмолотили жито. Голова місцевого господарства „Грищинецьке" Володимир Захарченко готові до пошиву снопи привіз на Чернечу гору. Тут до справи взявся визнаний у Каневі майстер з перекривання солом'яних дахів, пенсіонер Віктор Путій.

Добрим помічником йому став працівник Шевченківського національного заповідника Анатолій Щербина. Світлиця неначе помолодшала, як завжди гостинно відчиняючи двері кожному відвідувачеві. Серед відвідувачів був і бургомістер німецького міста Фірзена Фріц Майєрс. Він передав кошти для дітей, які потребують складного лікування. Тож 17 січня дев'ятеро юних пацієнтів поїхали до гамбурзької клініки.

Олександер Вівчарик

Російський вчений Ф. Е. Корш – про Тараса Г. Шевченка

Хулителям Шевченка

Неправедно виниш Шевченка ти Тараса,
Що буцім він Парнас всерусский розділив:
Аджеж і не було всерусского Парнаса,
А на московському – щоправда – він не сів...
Він просто був співець хисткий, талановитий,
І спів свій не хотів калічити дарма.
Він тямив, що тому, що так співати може,
Як ніччю майський співає соловей,
Своєю мовою співати тільки гоже,
Щоб співом розважати й тішити людей.

* * *

Його насіння не загинуло, росте і кріпне без кінця,
Від нього почалась нова вкраїнська нива,
Що з неї буде плід і вжиток на ввесь люд...
А хто в чужу дуду дударить, хоч не вміє,
Такий – не соловей, а мабуть, тільки шпак.

Цей вірш академіка Ф. Корша надіслав до редакції С. Кравець з міста Моров, Огайо.

Вічно живий символ єдности

Кожного року українські громади в Україні і на поселеннях святочно відзначають пам'ять нашого національного генія і пророка Тараса Шевченка. На цьогорічний березень припадає 140-річчя смерти Поета, тому Конґресовий Комітет Америки (УККА), закликає всі українські громади до масового відзначення Шевченківських днів.

Значення геніяльности Шевченка – у тому, що він віддзеркалив суть нашої національної психіки, поклав духовні підвалини під нашу збірну всенародну ментальність, став нашим дороговказом і символом у „мандрівці століть". Велич і сила Шевченка – передусім у тому, що він був співцем і пробудителем українського народу, і по сьогодні залишився пророком наших національних стремлінь.

На десятому році відновлення своєї державности Україна ще переживає час випробувань і кризи. На жаль, ще є у нашому суспільстві „блудні сини", які саботують державотворення, обкрадають державу на мільярди, та, за словами Шевченка, помагають із матері полатану сорочку здирати. Розлетілася рабовласницька імперія СССР, але Росія і далі не хоче зректися своїх претензій до України. Вже – повільно, поступово і підступно – почалися намагання втягнути Україну в сферу контролі Росії. Тепер, більше ніж будь-коли, нам треба виявити багато витривалости, рішучости, розсудливости і політичної зрілости. Однак, в першу чергу, нам потрібно єдности усіх національно свідомих сил, до якої завжди закликав Тарас Шевченко:

„Обніміте ж, брати мої
Найменшого брата,
Нехай Мати усміхнеться,
Заплакана мати".

Одначе, щоб Мати-Україна могла радіти із нашої єдности, Шевченко закликає, щоб ми стреміли до об'єднання, зрозумівши в першу чергу нашу історію. Він радить нам подумати про могили, яких є тисячі, розкинутих по цілій Україні, та розпитати:

...Мучеників, кого, коли, за що розпинали?

Застановімся над цими словами, згадуючи Шевченка у його роковини.

За Український Конґресовий Комітет Америки –

Михайло Савків, мол. президент

Марія Дупляк, секретар

Чи був Т. Шевченко антисемітом?

„Свобода (17 листопада і 1 грудня 2000 року) розповідала про спроби американського журналіста Джона Мет'юса дискредитувати Тараса Шевченка і домогтися зліквідування пам'ятника Кобзареві у Вашінґтоні. На ці спроби сьогодні відповідає відомий український поет Абрам Кацнельсон.

З таким питанням нерідко звертаються до мене після моїх виступів про українсько-єврейські зв'язки. Та це й не дивно, бо Т. Шевченко – великий український поет, духовний батько української нації – і його ставлення до євреїв має неабияке значення. Звинувачення на адресу Кобзаря в антисемітизмі найчастіше ґрунтується на тому, що поет вживає слово „жид", іноді й у зневажливій формі. Але в українській мові, як і в польській, іншого слова як „жид" для означення єврея не існувало. В польській мові й нині залишилося це слово, і ніхто не сприймає його як образу. А щодо зневажливої форми „жидюга", то це зневага до конретної неґативної людини, а не до нації в цілому. І тут мені хотілося б зробити одне, як мені здається, суттєве зауваження.

Нерідко буває так, що критику неґативних рис декого з євреїв сприймають як антисемітизм. Шевченко не любив євреїв-лихварів, тих євреїв, котрі ласі до грошей, до наживи. Але ж зневажав їх і Шолом-Алейхем, який, до речі, дуже любив Шевченка, знав напам'ять деякі його вірші.

Антисемітизм – це тоді, коли зневажається людина тільки за те, що вона єврей, коли звинувачується кров...

„Антисемістським" твором Шевченка дехто вважає його поему „Гайдамаки", де поет гнівно пише про єврея-корчмаря. Але в цій же поемі є й любовно написані рядки про маленьку доньку корчмаря. „Мов квіточка в гаї" – пише про неї поет. І далі:

...несказанно
гарна нехрещена.
Ото дочка, а то батько –
чортова кишеня.

Батько й дочка – однієї крові, але яке різне ставлення поета до них! Антисеміcти-погромники, які фізично знищували євреїв, з особливим хижацтвом вбивали єврейських дітей – майбутнє нації. А у Шевченка, як бачимо, ласкаво говориться про єврейську дитину. Коли я надрукував у пресі ці рядки з поеми „Гайдамаки" зі своїми коментарями, то було мені чимало листів і телефонних дзвінків: читачі висловлювали подяку за цю публікацію. Деякі з них сповіщали про те, що коли вивчали поему в школі, в інституті, ніхто не звертав їхньої уваги на ці Шевченкові рядки, які так і промайнули непоміченими...

В часи Шевченка антисемітизм досить часто мав релігійний аспект. То ж можна зрозуміти особливе значення Шевченкових „Давидових псалмів". На жаль, про них дуже мало писало радянське шевченкознавство. А от в Америці видано українською мовою велику монографію про цей твір. У монографії переконливо показано прекрасне знання поетом біблійного тексту, шанобливе його ставлення до релігійного змісту псалмів Давида. До речі, і в Ізраїлі письменник та вчений Віктор Радуцький, який добре знає іврит і українську мову, дуже цікаво і, можна сказати, документально, в цьому пляні теж дослідив Шевченкові „Давидові псалми". Звісно, творячи свої „Давидові псалми", Шевченко ду-

(Закінчення на стор. 15)

Інтерв'ю „Свободи" з лавреатом Національної премії імені Шевченка

Ще одна роля Володимира Гришка, соліста Метрополітен-Опери

Народний артист України Володимир Гришко добре відомий театралам США, Франції, Еспанії, Бельгії, Росії, де він співав у головних ролях клясичних і улюблених глядачами опер. Тепер співак перебуває в Нью-Йорку. У березні він співатиме у Метрополітен-Опері в Нью-Йорку, на прем'єрі опери Сергія Прокоф'єва „Гравець", створеній за повістю Федора Достоєвського. Володимир Гришко дав інтерв'ю для читачів „Свободи".

– Яким був ваш шлях до театру?

– Я народився в Києві, в 1960 році. Перший спів почув з уст мами, яка співала як колискову „Всюди буйно квітне черемшина". В музичній школи став солістом хору „Щедрик", з яким виїздив на гостинні виступи, зокрема до Риги. Мій спів сподобався і мене називали у пресі „українським Робертіно Лореті" - аматори співу пам'ятають талант маленького італійця. Я ріс, і голос почав мінятися. Лікарі порадили мені припинити спів, що викликало в мене велику образу. Але проти природи не підеш, тому я узявся за клясичну гітару. Цей інструмент вдался добре освоїти в музичному училищі імені Рейнгольда Ґлієра, теж, до речі, киянина. Я вчився у народному і вокальному відділах цієї школи. Співу мене вчив Володимир Запорожцев. У 18 років мій голос пройшов становлення, і я знову почав співати тенором. Далі - Київська консерваторія, де моїм педагогом був Володимир Тимохін, аспірантура, докторат.

– А яким був вихід на міжнародну сцену?

– Цьому сприяли дві перемоги на міжнародних конкурсах: Гран-прі 1989 року в Барселоні і пізніше – в Тулузі. Запросили до США. Моїм дебютом в Метрополітен-Опері Нью-Йорку була роля Рудольфа в опері Пуччіні „Богема", у 1996 році. Ви пам'ятаєте: юний паризький художник покохав хвору дівчину, але, не маючи змоги забезпечити їй лікування й життя, став уникати коханої. Коли вона його розшукала і вони порозумілися, було вже пізно на порятунок - кохана померла. Американська преса, зокрема „Нью-Йорк Таймс" схвально оцінила мій дебют. Були також виступи у Лос-Анджелесі, Гюстоні, Новому Орлеані, Дітройті, Вашінґтоні, на інших сценах.

– Як складаються ваші взаємини з іншими відомими тенорами?

– Добре. Пласідо Домінґо запросив мене на сезон 2002 року до Вашінґтону, співати у „Богемі". Доброю школою стало для мене спілкування з Лючіано Паваротті. Не тільки тенорам я вдячний за розуміння і підтримку. На запрошення Валерія Ґерґієва я співав у „Богемі" в Санкт-Петербурзі. Марчело Джордані попросив Била Шумана узяти мене до школи вокалу, яка готує видатних тенорів. Мушу визнати, що навчання у Київській консерваторії не відкривало перед нами технічної сторони співу, там відомі співаки передавали нам особистий досвід, і тільки. Цього замало, тому що світ опери уже давно має великий досвід професіоналізму, який невіддільний від техніки, вміння оперувати своїми фізичними можливостями.

– Ви співаєте в Україні?

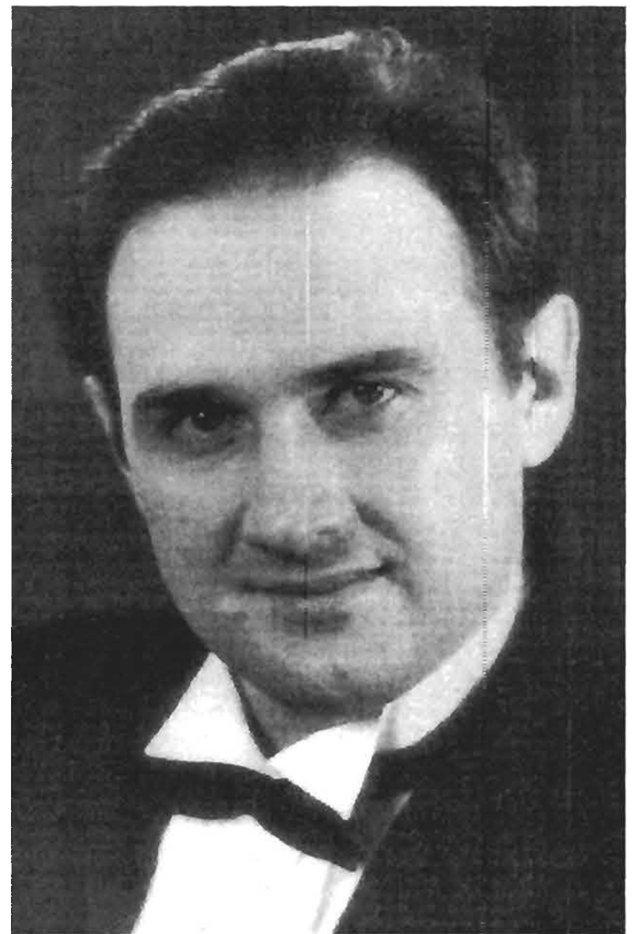
– Так, час від часу я співаю у Київській Опері. Коли буваю у рідному Києві, то від п'ятниці до неділі співаю у Володимирському соборі Київського Патріярхату. Запрошують радіо і телебачення, зокрема програма „Добрий ранок, Україно". І хоча оперові співаки, як правило, прокидаються досить пізно, усе ж з великим бажанням поспішаю на радіостудію.

– У нинішньому році вам присуджено Національну премію імені Шевченка і „Свобода" щиро вітає вас з високою нагородою.

– Дякую. До цієї нагороди я був представлений вже втретє, але у попередні рази з причин, які не залежали від мого творчого рівня, нагороду було присуджено іншим. Треба сказати, що у Київській Опері ще існує багато чвар, немає єдности і взаємоповаги між артистами, можна почути безпідставні, образливі відгуки. Можливо, це йде від важкого життя, від безгрошів'я, але так жити не можна... Національну премію імені Шевченка я розцінюю як найвищу нагороду України.

– Як виглядає ваше особисте життя?

– На життєвому щляху мені пощастило зустріти чарівну дівчину Тетяну, яка стала моєю дружиною. У нас є син Володимир, а в лютому, уже в США, народилася ще й дочка Анна-Стефанія. Я люблю Україну, особливо Закарпаття, яке вважаю найкращим куточком плянети. Перебування у Міжгір'ї - це відпочинок душі. Захоплююся верховою їздою, і коли буваю у Києві, то сідлаю коня. Це захоплення поділяє також Тетяна.

Народний артист України Володимир Гришко, лавреат Національної премії імені Шевченка.

– Які маєте побажання для читачів „Свободи"?

– Якнайкращі. Серед українських оперових співаків побутує враження, що українська громада ще байдуже ставиться до вихідців з рідного краю. Можливо тому, що опера в минулому не була доступною широким верствам українства, а може бракує часу на цей вид мистецтва. Проте я мушу сказати, що ряд співаків уславили Україну на світовій сцені і це не слід забувати. Вірю, що до обдарованої молоді будуть уважніші і українська преса, і меценати, і широка публіка, яка покищо охочіше ходить на клюбні концерти, ніж до визнаних театрів опери і балету, де усе частіше співають і танцюють артисти з України. От і тепер маю нагоду запросити прихильників опери на виставу за твором Сергія Прокоф'єва, який народився на Донбасі, вчився у Ґлієра, творив у США. Я співатиму для вас!

Розмову вів **Левко Хмельковський**

Чи був Т. Шевченко...

(Закінчення зі стор. 14)

мав про Україну і відібрав з псалмів Давида ті, що найбільше відповідали його демократичним поглядам. Та з якою прихильністю говорить він про „святі гори високі сіонські"...

А зі скількох теж демократичних проповідей староєврейських пророків брав Шевченко рядки для епіграфів до своїх творів! Хіба це не свідчить про його велику повагу до талановитих, мудрих синів єврейського народу?

Одна з найзначиніших поем Шевченка – поема „Марія", як відомо, присвячена матері Христа. Тут змальовано люблячу, віддану єврейську матір з усіма національними рисами її побуту: вона „пекла опрісники", ходила в синагогу. Та й чоловік її - єврей-тесляр Йосип - теж показний з явною симпатією. Чесний трудівник, він дбайливо допомагає Марії плекати Сина.

В радянському шевченкознавстві іноді згадується протест проти антисемітських статтей у петербурзькому журналі „Иллюстрация" (1846 р.), який підписали тодішні видатні діячі української культури – Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш, Марко Вовчок. Тільки майже нічого не говорилося про зміст цього протесту. А суть його в тому, що це була спроба пояснити причину несправедливої ворожнечі до євреїв. „Народ не міг бачити причину зла, – писалося в протесті, – яка була не в євреях (*підкреслення моє. –* **А.К.**), а в релігійно-громадському устрої Польщі". Йшлося, зокрема, про те, що польські поміщики, які жили в Україні, часто залишали євреїв управителями своїх маєтків, а самі виїздили в Польщу. Це іноді призводило до конфліктів між селянами та євреями. Для нас же важливо те, що протест був спрямований на захист євреїв і що під цим протестом першим стоїть підпис Т. Шевченка. І ще про одне варто нагадати. Хто уважно читав „Шевченківський словник", той у першому томі міг натрапити на такий персоналій: „Ґрінберг Ізабелла Львівна – петербурзька співачка, учениця Глінки... З Шевченком познайомилась в родині Ф. Толстого..." І далі зазначається, що Тарас Шевченко охоче відвідував Ізабеллу, малював її портрет, подарував їй автограф вірша „Утоптала стежечку через яр". Про свої зустрічі з молодою співачкою Великий Кобзар писав у „Щоденнику". Як мені вдалося з'ясувати, Ізабелла – донька польського єврея-лікаря. Цей факт дружби поета з Ізабеллою Ґрінберг заперечує теревені про те, що Шевченко в побуті цурався євреїв.

Підсумовуючи, можу сказати зі всією переконаністю: Тарас Шевченко не був антисемітом.

Абрам Кацнельсон,
Лос-Анджелес

Абрам Кацнельсон

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні

На кущі ледь помітно розкрився бутон,
хоч була не весна, а пора вже осіння.
Та було весняне відчуття воскресіння.
Сяяв сонцем і небом ясним Вашінґтон.
І так близько, як велет, здіймався Тарас,
і ставний, і вродливий, в ошатнім сурдуті.
Він – борець за Вкраїну, весь в творчій могуті,
і борець за свободу всіх націй та рас.
Він, освячений в сотнях пісень і легенд,
у томах монографій, в каскадах полемік,
український уславлений інтелігент,
геніяльний співець і митець-академік.
Малознаний ще тут, може, вперше побачений,
він, що змалку пізнав і неволю, і гніт,
на вершину піднявсь з надр крутої кріпаччини –
і його нині бачити може весь світ.
Ще дніпровська земля не зійшла з підошов.
Він, що шану віддав ще раніш Вашінґтону
за тверду президентську прихильність закону, -
із вітанням сюди дружелюбцем прийшов.
Хай єднаються всі мужні, чесні і щирі,
всі оті, що обожнюють правду святу.
Як і Олдрідж, братами йому чорношкірі.
Лиш у душах ненавидить він чорноту.
Він шанує весь світ, тільки є та, єдина
від колиски тобі Богом дана земля.
То ще мало, як зве тебе сином Вкраїна –
славен той, хто собою її прославля.
Не кидав можновладцям тупим фіміам,
в його віршах, піснях не вславлялися лежні.
Роботящим рукам, роботящим умам
тільки й жить в Україні своїй незалежній.
Правда й сила своя – як своя в тебе хата
Буде й воля – він вірить у це, демократ.
Буде, буде Вкраїна щаслива, багата,
ще квітучіша, ще красивіша стократ.
Буде час – і вона задаватиме тон,
її звабу і розум ще взнає планета.
І здавалось: вслухається Джордж Вашінґтон
в мудрі, віщі слова українця-поета.

Лос-Анджелес, 1997 р.

Поет нації

Володимир Дорошенко

І за життя Шевченка, і довго після його смерти панувало у нас народницьке розуміння і його життя, і його творчости. Але з часом воно обернулося в свою протилежність: з хвали на спожаління, висловившись евфемістично. То вже за нашого часу постать великого Кобзаря стає перед нами на ввесь свій зріст, у повній згоді з історичною правдою, хоч, на жаль, ще й досі трапляються рецидиви давнього, засудженого новітнім шевченкознавством уявлення про нього. Довший час у нас представлено життя Шевченка як ланцюг безперервних терпінь – від дитинства до самої смерти, що зовсім не відповідає дійсності та спотворює справжній образ нашого великого пророка, бо з одного боку, малює перед нами, замість живого і повнокровного чоловіка страстотерпця Тарасія, а з другого, замість творця, що своєю духовістю перевищував сучасних йому головачів інтелектуальної еліти, якогось „самородка-самоука", що вийшов з надр народу, наче Венера з піни морської, й заспівав, як сам народ.

Пригадаймо хоча б оці слова Костомарова: „Шевченко як поет – це був сам народ, що продовжував свою поетичну творчість. Шевченкова пісня була сама по собі народньою піснею, тільки новою". Але ця хвалебна характеристика Шевченка, подиктована найбільшим пієтизмом до його творчости, з часом обернулася в свою протилежність. Шевченко з творця, що перевищував своєю геніяльною духовістю та її творчими виявами сучасну йому інтелектуальну еліту, чого свідомі були його тодішні шанувальники і друзі, – перетворюється в якогось просто-народного, правда, талановитого співця, але якого, як поета, мовляв, не можна рівняти до великих російських поетів, таких, як ось Пушкін, що їх він ніяк не може заступити. Такої думки був, між іншим, і Михайло Драгоманов. А долучуваний до „Кобзарів" та популярних книжок про Шевченка портрет його в кожусі й баранячій шапці начебто підтверджував цю його селянськість, чи кажучи без прикраси – „мужицькість". Цей одяг, що свого часу був і для самого поета і для його однодумців демонстрацією його (і їх) приналежности до рідного народу, став згодом символом його селянської обмежености, ніби пальцем показуючи, хто це є автор – „Кобзаря": от собі мужик та й годі.

Само собою розуміється, до поширення серед загалу освіченої верстви в царській імперії, в тім і на Україні, такої згірдливої оцінки в великій мірі причинилося й вороже наставлення до українського барда російської критики на чолі з її чоловим представником радикалом Вісаріоном Бєлінським, великим російським імперіялістом і шовіністом, який засуджував українську літературу та її геніяльного поета.

Перший озвався на закиди щодо Шевченкового духового „мужицтва" Куліш в „Основі" 1862 року. „На Шевченка – часто чуєш – писав він – здається: що ось, мовляв, мужик, з крепаків вийшов і в школах не був... Ой, ой! коли б то всі знали, що то за головатий був чоловік той Шевченко, і яку школу пройшов, попомірявши того шляху, що бодай, каже, більш не міряти, і поживши в столиці з усякими людьми! Ми знали Шевченка тоді, як він написав щонайвищі свої недруковані думи. Не було книжки живої і животворящої, щоб йому в руки попала та й лежала непрочитана. Ще ж не забудьмо, що Шевченко добре працював над малярством і розкидав розумом по всіх малярських школах: то мало хіба там було корму для його голови? Чували ми його критичні розправи з його уст і дивом нераз дивували, як він глибоко входив у саму суть літературного діла".

Завдяки своїй незвичайній здібности й пам'яті він милевими кроками надолужував браки шкільної науки за своїх дитячих і юнацьких років, але не треба забувати й того, що він здобув і формальну освіту, вчащаючи до малярських кляс „Товариства спріяння мистцям", стипендіятом якого був ще до визволення з кріпацтва та вчився потім в Академії мистецтва. В обох цих закладах мусів вивчати й загально-освітні предмети, а не тільки суто-мистецькі. Отже, говорити про Шевченка як самоука, як то часто можна було читати в різних статтях та популярних брошурах, писаних москалями, а то й нашими малоросами, не годиться. Та називали Шевченка самоуком таки наші люди, навіть такі визначні, як от хоч би той самий Костомаров, або й Франко, що, як побачимо далі, прохопився цим словом, розуміється, не на те, щоб понизити Шевченка, а навпаки, ще більше його піднести. Але друковані в різних виданнях, часто не доступних ширшому громадянству ці відзиви, що спростовували мужицькість Шевченкової творчости, не могли невтралізувати злосливих насмішок ворогів українського руху, що, знеславлюючи великого пророка України, ціляли взагалі в український рух, щоб скомпромітувати його в очах передусім української освіченої верстви, закинувши йому примітивність і непридатність для культивування вищої освічености, отже й зайвість, ба, навіть реакційність змагань українських патріотів, які, мовляв, нехтують уже виробленою російською культурою, що при помочі її єдино можна двигнути народ уперед до добробуту й волі – такі були голоси російських лібералів і радикалів.

Царська цензура, дозволяючи вряди-годи друкувати спотвореного нею „Кобзаря", тільки посилювала таку характеристику Шевченкової творчости. Повного ж „Кобзаря" українці в Російській імперії довго не знали. Правда, за кордоном появилося вже кілька не понівечених царськими гасителями духа видань Шевченкових творів, але вони не могли причинитися до належного зрозуміння його творчости, бо ж діставалися на Україну в надто незначній кількості й на думку ширшого громадянства впливати не могли. Лише незадовго перед Першою світовою війною могла Наддніпрянщина пізнати всю силу й велич вогненного Шевченкового слова, коли в наслідку революційних подій 1905 року самі собою впали цензурні пута і нарешті міг появитися повний „Кобзар".

Поява майже напередодні війни ще й збірок малярської творчости Шевченка, ще до того часу ширшому громадянству незнаної, всебічніше виказала велич великого творця.

Тож цілком зрозумілою є перевага, яку свідоме українське громадянство віддає Шевченковому портретові в европейському вбранні перед отим, де поет виступає у кожусі й шапці. Для нашого часу цей останній портрет є вже анахронізмом, який нас вражає, бо для нас Шевченко не якийсь там талановитий селюх, а втілення цілої нації, її одвічних прагнень.

Разом з тим Шевченко є для нас, сказавши словами Франка, „цілий чоловік". Ніщо людське не було йому чуже. Він любив життя і вмів ним користуватися, любив забавитися в колі приятелів, пожартувати, а то й попустувати, поспівати – він був не тільки великий поет і маляр, але й чудово співав.

Тут до речі буде навести характеристику Шевченка, що її накреслила княжна Варвара Репнина в листі до свого вихованка Ейнара. Вона намалювала точний психологічний портрет українського поета, влучно підмітивши його чисто людські риси, а заразом глибоко оцінивши і його творчість.

Шевченко – пише вона – „їв і пив, як усі смертні, і кожний, увійшовши до кімнати, де він перебував із молодими людьми, ніяк не міг би поставити його на вищий ступінь від інших: цілими годинами він міг віддаватися найпустішій, банальній розмові і навіть, як здавалося, захоплювався нею. Він був добрий до слабости й легкодухий до жорстокости, нерішучий, а разом з тим і похопний до необміркованих учинків. Його не можна було не любити, але для всіх, хто справді його любив, він був джерелом турбот, безупинних переходів від захоплення до обурення, від співчуття до охолодження. Але він був поетом у всій широчині цього слова: віршами своїми він покоряв усіх, він витискав із очей своїх слухачів сльози ніжности і співчуття, він настроював душі на високий діяпазон своєї ліри, захоплюючи всіх; він притягав до себе старих і молодих, холодних і палких. Читаючи свої чудові твори, робився він чарівливий; музикальний голос його переливав у серце слухачів усі глибокі почуття, що владно панували тоді над ним самим. Він був обдарований більше, ніж талантом, йому даний був геній, і чутлива й добра його душа настроювала його ліру на високе і святе".

Характеристику, що її дала Шевченкові княжна Репнина, годиться остільки доповнити, що, не зважаючи на всі ті людські слабощі, які вона підмітила, – оскільки можна їх так назвати, був він людиною міцною у своїх загальнолюдських і національних переконаннях, що вміла не тільки постояти за свого друга, але й за чужого, навіть незнайому йому людину, яка опиниться в біді, а заразом був палким і безкомпромісовим ворогом гнобителів рідного краю й люду, людиною, що, мучена цими гнобителями в далекому засланні, могла сказати про себе без усякої самохвальби: „караюсь, мучуся, але не каюсь".

Ось такою незвичайною людиною виступає перед нами Шевченко в усіх своїх творах – поетичних, і прозових: оповіданнях, повістях, щоденнику і в листуванні, у своїй образотворчій спадщині та у споминах своїх друзів і взагалі людей, що його добре знали. Він був Богом даним вождем української нації, людиною, що під неодним оглядом перевищувала всі провідні постаті новітнього українського руху. І даремне силкувалися були наші народолюбці малювати його життя суціль чорними красками, як перманентного мученика лихої долі, що не мав у своїм житті жодної просвітньої години. Та ж сама феєрична життьова кар'єра його заперечує це твердження.

Адже ж, коли навіть поминути найщасливіший час у Шевченковому житті – від визволення з кріпацтва в 1838 році до арештування в 1847-му, то і в дитячих роках, і навіть у тяжкому десятилітньому засланні були в нього ясні й радісні хвилини, й навіть цілі антракти, що опромінювали його гірке становище і давали йому змогу переборювати всі ті прикрощі невільництва, що їх судила йому переживати на засланні його доля, яка, сказавши правду, була таки для нього в загальному незвичайно ласкава, навіть тоді, коли він на шкоду собі нею важив.

Ні, Шевченко ніколи не був плаксієм, що тільки журиться і стогне, навпаки, завжди гордо ставив чоло всім супротивним силам. Прегарну характеристику дав Шевченкові другий наш великий чоловік – Іван Франко:

„Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був колись кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові світлі і вільні шляхи професорам і книжним ученим. Десять літ він томився під вагою російської салдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій. Доля переслідувала його нераз у житті, та вона не зуміла перетворити золота його душі в іржу, ані його любови до людей у ненависть і погорду, а віри в Бога в зневіру й песимізм. Доля не шкодувала йому страждань, але не пожаліла втіх, що були зі здорового джерела життя. Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерти – невмирущу славу і все розквітаючу радість, яку в мільйонах людських сердець усе наново збуджуватимуть його твори. Оттакий був і є для нас Тарас Шевченко".

(Друкується зі скороченнями).

Володимир Дорошенко (1879-1963) – відомий літературознавець, громадський і політичний діяч, співзасновник і член президії Союзу визволення України, автор багатьох бібліографічних праць, статтей, перекладів, споминів.

Українська громада в Кергонксоні відзначила три річниці

Спільний комітет представників УККА і УАКРа-ди в Кергонксоні був організатором відзначень трьох січневих роковин: проголошення Незалежности України – 22 січня 1918 року 4-им Універсалом в Києві; і Акту злуки всіх українських земель 22 січня 1919 року, та бою під Крутами 29 січня 1919 року.

Свято відбулося 4 лютого 2001 року. Парох о. Ю. Годенчук разом із каноніком Омелянам Шараневичом відправили Службу Божу з Панахидою за всіх полеглих українських воїнів, зокрема за героїв Крут.

Під час Панахиди ветерани УПА і ветерани – 1 і 2 Української Дивізії УНА, Осередок юного СУМА в Ґошині, Пласт та 56-ий відділ ООЧСУ, зі своїми прапорами, тримали почесну стійку.

Мистецька частина свята відбулася в церковній залі. Свято відкрив проф. Іван Телюк, вітаючи присутніх, коротко пояснив значення свята. Проголошення державної самостійности і суверенности Української Народної Республіки 4-им Універсалом 22-січня 1918 року стало важливою подією в історії українського народу, бо тоді закінчилася бездержавність, а започатковано добу, яка остаточно перемогла 24 серпня 1991 року.

Відтак проф. І. Телюк, представив головного доповідача – редакторку Людмилу Волянську. Вона сконцентрувалась на подіях бою під Крутами, в якому брав участь її батько Іван Шарий. Вона особисто досліджувала місце і обставини, де згинуло 300 українських студентів-патріотів.

Другою точкою програми був поетичний монтаж, що його виконав А. Харчишин. На закінчення хор „Золотий Гомін" під дириґентурою д-ра О. Волянського відспівав три пісні: „Боже великий єдиний", муз. М. Лисенка, „Коли Ви вмирали", муз. О. Киршакевича, „Ой у лузі червона калина", гармонізація Ф. Колесси.

Хор „Золотий Гомін" унікальний, бо переважно складається із сеньйорів, дириґентами якого є д-р О. Волянський і проф. Володимир Бакум. Вони дбають про мистецький рівень цього хору, за що їм належиться щира подяка.

Проф. Іван Телюк подякував усім виконавцям програми і тим, що займалися підготовкою свята. Національним гимном закінчено цю академію.

І. Телюк

СПРАВИ ЦЕРКВИ

Для успіху візити Папи в Україну

Рома М. Гайда

Вірні в Україні і на поселеннях з повною пошаною і відданістю очікують в днях 23-27 червня візиту Папи Івана Павла II в матірну територію Української Греко-Католицької Церкви. Назагал Папа Іван Павло II трактує свої душпастирські подорожі як прощі Архипастиря – в першу чергу до своїх вірних, і також з відповідною уважністю до інших християнських та нехристиянських спільнот. Увага до місцевих потреб є одним із головних складників успішности візитів Папи, тому приготування до приїзду Святішого Отця є безумовним пріоритетом українських католиків. Згідно з практикою, центром відвідин країни є домінантна спільнота Вселенської Церкви, що на Заході звичайно є Римо-Католицька. Одначе домінатною Церквою в Україні у сопричасті з Римом є Українська Греко-Католицька Церква, і тому вона є центральною у межах відвідин Папи, для осягнення їх у відповідному церковному контексті.

Дійсна пошана духовної спадщини Східніх Церков та екуменізм стануть практичним мірилом успіху чергової подорожі Папи, на що повинні звернути увагу ті, що відповідають в Україні і Ватикані за організування цієї історичної ваги візити.

В основному Україна є східньохристиянською, Візантійсько-Київської традиції. Українська Греко-Католицька Церква є гілкою Київської Церкви, яка євхаристійно поєднана з Римом. У 1988 році Папа Іван Павло II говорив про неї, як про спадкоємця хрещення Рівноапостольного Володимира Великого. Цілком доречно – бажати, щоб візита Папи була видимо звернена до віруючих східнього християнства в Україні і їхнього історичного значення. Це стосується не тільки Української Греко-Католицької Церкви у Львові, її тимчасовому центрі, але тим більше у столичному місті Києві, місті Володимирського Хрещення та Унії. Готовність Папи зустрітися з усіма православними Церквами України означає його прихильність до зближення Церков, що є одним із пріоритетів понтифікату цього Архипастиря Вселенської Церкви.

Місце Української Греко-Католицької Церкви у вітанні Папи на летовищі в Борисполі, у його супроводі по Україні і в головних літургічних відправах у Києві і Львові буде дуже помітним у цій душпастирській подорожі, із пропорційними наслідками для майбутнього нашої Церкви в цілості.

Заслуговує признання невідкличне рішення Папи Івана Павла II відвідати Україну – без пов'язання з візитою до Росії і незважаючи на погрози Синоду УПЦ Московського Патріярхату унеможливити екуменічний діялог. Погроза зовсім безпідставна, адже УПЦ-МП якраз не бере участи у діялозі, перебуваючи в руслі політики Московського Патріярхату. Це відважний крок Папи – відполітизувати екуменічний діялог, який потрібно закріпити кількома конкретними заходами.

До цих заходів належить дальше вдосконалення взаємин Греко-Католицької і Латинської Церков в Україні. Бачимо непропорційне ставлення до цих двох Церков, коли на менш як мільйон вірних латинники мають п'ять єпископів, а шестимільйонову Греко-Католицьку Церкву на її власній території обслуговує тільки вісім владик. Делікатно мовлячи, це нас дивує.

Зустріч з єрархами Православних Церков України – це також скомпліктоване питання, якщо взяти до уваги промосковське наставлення УПЦ-МП до „не-канонічних" Церков, які передусім були мотивовані політично. Є чимало доказів причетности Московського Патріярхату до поневолення українського народу засобами анатем, мовною політикою, екскомунікацією і т. п. Очевидні труднощі, в яких Українські Церкви знаходяться внаслідок узурпації їх державною політикою. Тому продовження політики непримирення не має виправдання. Звичайно Папа вітає всі місцеві Церкви. Якраз тепер почалися заходи зближення в середовищі православних юрисдикцій. Прихильне ставлення до всіх Православних Церков, які прийдуть привітати наслідника Святого Петра, буде конкретним виявом сприяння Папи Івана Павла II міжцерковному зближенню і підтвердить його авторитет в екуменічному русі.

Та найвідважнішим кроком Папи Івана Павла II було б спричинитися до загоєння історичних ран. В дусі звичаю Папи Івана Павла II просити прощення за різні хиби в минулому, це мало б особливе значення для нас і було б прикладом для наслідування іншим. Як Папа і поляк, він свідомий щодо вчинків польських римо-католиків супроти українського населення. Хто, як не він, може знайти лік для загоєння у словах прощення.

Не має сумніву для нас у діяспорі, що чергова душпастирська поїздка Папи звернена до Української (Греко) Католицької Церкви в цілості. Україна є її матірною територією. Там є наш Патріярх, Блаженніший Любомир, і діє Постійний Синод. Все це звертає особливу увагу на важливість візити Вселенського Архиєрея. Визначення пріоритетів у приготуванні візити є нашим найважливішим завданням. Візита Папи повинна осягнути принайменше три із вище поданих пропозицій. Перш за все, Святіший Отець своєю поставою може наглядно запевнити гідність євхаристійної єдности УГКЦеркви і вказати на значення східного благочестя. Папа може заявити свою відданість екуменізмові і висловити щире бажання, щоб усі сприяли зближенню між Церквами, особливо в час, коли показуються зародки замирення.

Пам'ятаючи подвижницьку працю святця Митрополита Андрея, колосальні зусилля Ісповідника Віри Патріярха Йосифа і його послідовника, недавно спочилого Патріярха Мирослава-Івана, ми бачимо живий слід цих великих душпастирів. Ми хотіли б бачити і візиту Папи такою, яка залишила б по собі великий слід прочанина і Вселенського Архипастиря.

Рома М. Гайда – голова Ради Мирян, активний член Товариства академічної обнови, була офіційним делегатом Стемфордської єпархії на першу і другу сесію Патріяршого Собору УГКЦеркви у Львові.

УГКЦ – Помісна Церква

Кілька завваг до статті Р. Л. Хомяка

Микола Галів

„Свобода" 9 лютого надрукувала статтю мого доброго приятеля Р. Л. Хомяка, під назвою: „Екуменічна програма Глави УГКЦ". У ній трапились неточності, на які хочу звернути увагу.

Хомяк пише: „24-25 січня 2001 р. Синод владик УГКЦ вперше самостійно обрав свого голову – Верховного Архиєпископа – майже Патріярха". Чому ж „вперше"? Відповідь на це питання випливає зі статті Р. Хомяка, що була надрукована в „Ukrainian Weekly" 4 лютого ц. р., де він написав, що Блаженніший Йосиф Сліпий був номінований першим Верховним Архиєпископом, і також був номінований його наслідник Владика Мирослав-Іван Любачівський. Це не відповідає правді. Правдою є, що Блаженніший Йосиф написав листа до Коґреґації Східніх Церков із запитанням, чи Києво-Галицькій Митрополії, згідно з кодексом східнього церковного права, належить титул Верховного Архиєпископства?

Східня Конґреґація взяла до уваги прохання Блаженнішого Йосифа, а також буллю Папи Климентія VIII з 1596 року, у якій була ґарантована київським митрополитам верховна влада в Українській Церкві, право творити і ліквідувати епархії, призначати й усувати єпископів... Другий документ, який вплинув на рішення Східньої Конґреґації, це булля Папи Пія VII з 1807 року, у якій Апостольська столиця підтвердила, що право спадкоємства в Київській Митрополії належить Галицькій Митрополії, і тим самим усі права, що їх мала Київська Митрополія і київські митрополити, коли офіційно визнали верховенство Папи Римського у 1595 році.

На основі дослідження історичних документів, Східня Конґреґація дала позитивну відповідь, назвавши цей документ деклярацією, яку підписав секретар Східньої Конґреґації Кардинал Теста 23 грудня 1963 року. Цей документ затвердив Папа Павло VI. Внаслідок цього повернено Києво-Галицькій Митрополії інституційний титул – Верховне Архиєпископство, від того походить – Верховний Архиєпископ. Це історичні права нашої Української Церкви. Отже, Блаженніший Йосиф не був номінований, тільки йому було повернено титул Верховного Архиєпископа. Хто буде сидіти на Києво-Галицькому митрополичому престолі, тому належатиме титул „Верховний Архиєпископ".

Отже, в ім'я правди треба сказати, що Владика Любомир не був уперше самостійно обраний, бо ж так само самостійно обраним був у 1980 році в Римі, на Надзвичайному Синоді УКЦеркви, Блаженніший Мирослав -Іван Любачівський коадютором з правом наслідства. Відразу після смерти бл. п. Патріярха Йосифа Блаженніший Мирослав-Іван автоматично став Главою – Патріярхом УКЦеркви. Крім цього, немає такого окреслення – „Верховний Архиєпископ, майже Патріярх", бо згідно з канонічним правом, Верховний Архиєпископ є рівний Патріярхові, має ті самі права, що Патріярх, хоч не має цього титулу і обрання потребує затвердження Папою. Так говорить канонічне право. Це не справа семантики, як пояснює Хомяк.

Р. Хомяк пише: „Потребу патріярхального устрою ми мусимо з нашого боку чітко обґрунтувати. Є така небезпека: люди чимось захоплюються, чогось домагаються, насправді не знаючи, чого хочуть. Це має бути дуже поважне, далекосяжне рішення, яке стосується не лише нашої Церкви, а також інших Церков, з якими ми маємо контакт". Це справді було для мене великою несподіванкою, що між друг Хомяк виявився навіть експертом у церковних справах, і то з такими повчаннями. Шкода, що так пізно, бо про це йде вже мова понад тридцять років. У цій справі на наріжному Синоді, що відбувся 1969 році у Римі, який скликав Блаженніший Йосиф, ухвалено спільного листа до Папи Павла VI – з проханням, щоб підніс нашу Помісну УКЦеркву до гідности Патріярхату. Відомо, що на II Вселенському Ватиканському Соборі було прийнято постанову: східні католицькі Церкви користуються патріярхальним устроєм, тому там, де таких немає, а існує потреба, належить їх утворити. Слід підкреслити, що Українська Католицька Церква є однією з найчисленніших Церков східнього обряду, яка не мала патріярхату. Цю справу порушив на другій і третій сесіях Вселенського Собору Києво-Галицький Митрополит Блаженніший Йосиф, соборові отці прийняли її оплесками. На лист-прохання владик прийшла відповідь від Папи Павла VI 7 липня 1971 року, у якій він писав „... Хоч у душі схильні були прийняти Твоє прохання, прийшли, однак, до висновку, знову з жалем, що принаймні у теперішньому часі – неможливо здійснити створення Українського Патріярхату...

Бо існують канонічні, історичні, духовні й душпастирські причини, які у сучасному укладі справ не дозволяють Нам задоволити мольби і прохання католицької єрархії українців..."

Згодом до цих причин була додана ще одна – брак території. Чи шановний мій приятель думає, що бл. п. Патріярх Йосиф, владики, чимало священиків і мирян не знали, чого вони домагаються, підтримуючи ідеї Блаженнішого Йосифа? Це не було так просто, як Хомяк пише, що „люди чимось захоплюються". Шкода, що Вас не було серед тих, хто „захоплювався"! Писати про те тепер трохи пізно. Всім відомо, де лежала і лежить досі причина невизнання Патріярхату УКЦ! Це був час медових днів ватиканської „остполітик", і тоді стояло питання – бути чи не бути УКЦ. На тлі сьогоднішньої ситуації ці причини увиразнились, та вони були й у той час вповні самозрозумілі для Блаженнішого Йосифа, владик і мирян.

Тому Блаженніший Йосиф у ювілейному Божому 1975 році рішився прийняти титул Патріярха,

(Закінчення на стор. 24)

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Березень 2001 р., ч. 7.

Українська мова – основа української держави

Життя є вічною боротьбою кожної людини та цілого народу за своє існування. Всі зовнішні вороги не змогли закувати в ланцюги українського національного духу. Український народ є вічний і непереможний. Він витримав і пережив багатьох загарбників-окупантів, ведучи виключно оборону своїх природних, законних національних прав щодо свободи, справедливости, демократи та повної державної незалежности. Дуже тяжких ран завдали йому російські окупанти під час довгого і жорстокого панування в Україні. Вони знищили багато мільйонів українських людей лише тому, що наші предки плекали як найвищий скарб рідну мову. Вороги нищили насамперед українську інтелігенцію, щоб обезголовити українську націю. Росіяни, як за царизму, так і за комунізму, забороняли різними указами українську мову.

Велася активна і широкомаштабна та повна русифікація українського народу і переселення росіян в Україну, а українців – в Сибір, на знищення. Великий знавець цієї проблеми, політичний в'язень совєтських концентраційних таборів І. Багряний писав: „Російський імперіялізм незмінний в своїй основі, а лише змінний у своїх формах". І лише наївні особи в Україні можуть знову складати політичні пляни щодо взаємин з т. зв. „демократичною" Росією та російськими політиками.

На десятому році існування української незалежної держави Радіо „Україна" з Києва заявило, „що в Україні усе ще більшість інформаційного простору віддано чужій мові". Це є скандал і пекуча проблема для України. Тут відступати українцям уже немає куди. Фактично в Україні триває російське вторгнення під знаком внутрішньої окупації. Настав час, щоб український державний провід вжив, нарешті, практичних заходів радикального змісту до припинення російської зверхности в пресі, на радіо, телебаченні, що загрожує існуванню української незалежної держави. В Україні лише 10 відсотків людей має російське походження, тому таким самим мав би бути відсоток російсько-мовної преси.

Звідки російські засоби масової інформації в Україні мають великі кошти на свою діяльність? Їх дає Росія. Таке явище є антидержавним, антинародним та неприродним. Український державний провід повинен стати твердо та рішуче в обороні української преси, мови, культури, традицій та всієї української справедливости. Росіяни, як і всі інші національні меншини, що живуть в Україні, повинні шанувати українську мову. Повинні бути порядок та справедливість до всіх в Україні. Відкидаючи різного роду шовінізм, треба чітко заявляти, що в українській державі повинна панувати єдина державна українська мова – у Верховній Раді, в міністерствах, установах, партіях, організаціях, школах, збройних силах, в спорті та ін. Так, як це діється у всіх державах світу. Надійшов уже той час, щоб замінити старих комуністичних чиновників українськими патріотами, що дбатимуть за свій народ. Щоб нарешті Україна стала дійсно українською, на що вона давно заслужила своїми великими жертвами.

Валентин Стадніченко,
Німеччина

Придбайте видання Фундації

Фундація ім. І. Багряного видала в Україні і за її межами ряд вартісних книжок, які можна придбати в Фундації. Серед них книжки – „Публіцистика" І. Багряного, яка містить 202 публіцистичні статті, опубліковані 1946–1963 роках – 30 дол., „Телефон" (казка) – 4 дол., „Скелька" (роман) – 8 дол., „Під знаком скорпіона" – 15 дол., „Сталінізм в Україні" Гр. Костюка – 20 дол., „Збірник на пошану Гр. Китастого" – 15 дол., збірник пісень Гр. Китастого „Вставай, народе!" – 20 дол., „Вінниця – злочин без кари" – 15 дол., „Вінниця" – перевидання з 1944 року, німецькою мовою – 15 дол., „50-річчя „Українських вістей" та УРДП" (зібрано й видано П. Майсюрою) – 20 дол., „УРДП–УДРП" (збірник матеріялів та документів про працю УРДП, ОДУМ, ДОБРУС, СУЖЕРО, Леґіону Симона Петлюри, Фундації ім. І. Багряного та ін.) – 30 дол., „Спогади" ген. Петра Григоренка – 30 дол., „Розвіяні по чужині" (про полтавців в діяспорі) П. Ротача – 10 дол., „Собор" О. Гончара – 10 дол., „The Ukrainian Holocaust 1933" Василя Гришка – 12 дол., „Карби часу" (ч. 1) – спогади Василя Гришка – 25 дол. Замовлення висилати чеком на адресу: Bahriany Foundation Inc., 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005.

„Нові дні" – це був популярний журнал

Видавництво „Нові дні" постало в Зальцбурґу відразу після закінчення Другої світової війни. Промотором і організатором цього видавництва був Петро Волиняк (Чечет), який спирався на підтримку української інтеліґенції, яка в той час опинилася в Західній Австрії.

Перше число щоденника „Останні новини" вийшло 28 жовтня 1945 року. Крім основного періодика, видавництво випускало щотижневий додаток (на чотири сторінки) „Нові дні", двотижневий пластовий часопис „Наш шлях" і щомісячний літературно-мистецький журнал „Літаври".

Формально видавництво „Нові дні" було незалежне, але навіть той факт, що вже на початку 1947 року воно відважилось видати роман Миколи Хвильового „Вальдшнепи" з прихильною статтею Юрія Дивнича, свідчить про його ідейно-програмове спрямування.

Крім інших видань, за три роки своєї інтенсивної діяльности в Зальцбурґу видавництво видало також три художні книжечки Петра Волиняка, а саме – збірку оповідань „Земля кличе" (1946), „Під Кузгуртом" (1947) та „Кубань – земля українська козача" (1948).

Прибувши до Канади, редактор Петро Волиняк після короткотривалої праці управителем і редактором літературно-мистецької сторінки газети „Гомін України", вирішив самотужки відновити в Торонто видавництво „Нові дні".

В грудні 1950 року вийшло перше число ілюстрованого місячника з такою назвою. Журнал був добре редаґований, вчасно коментував події з українського життя, друкував твори багатьох еміґраційних письменників, мистців, публіцистів та науковців. Вже в перших роках на сторінках „Нових днів" появилося кілька десятків статтей та есеїв професора Юрія Шереха-Шевельова. Друкувались у „Нових днях" також твори українських підрадянських авторів, причому не тільки з часів „Розстріляного відродження", але й сучасних.

Фінансові недобори журналу покривались здебільш з прибутків популярних у ті часи шкільних підручників „Буквар" І. Л. Деполович, „Українська мова", „Барвінок" (читанка для 2-ої кляси), „Київ", „Лани", „Дніпро", „Географія України" та інших, авторства переважно самого Петра Волиняка. Крім того, редактор П. Волиняк знаходив ще час і можливості видавати декілька років окремий журнал для дітей „Соняшник". Він також учителював в українській школі, брав надзвичайно активну участь в громадсько-політичному житті і не пропускав нагоди зустрічатися зі своїми читачами в багатьох містах Північної Америки. Перепрацьованість і перенапруженість, мабуть, і довела до передчасної смерти засновника „Нових днів" П. Волиняка, що сталась 29 грудня 1969 року, на 63-му році його неспокійного життя. Хоч П. Волиняк намагався тримати „Нові дні" як незалежний журнал, проте пристрасний характер редактора і

1997рік. Журнал „Нові дні".

його видатна роля в діяльності УРДП надали журналові від самих початків „уердепівський" характер. Тож не дивно, що вже в день похорону провідні члени цієї партії покликали до життя ініціятивну групу й тимчасову редакційну колеґію, поклавши на них відповідальність за дальшу долю „Нових днів". Посмертне „волиняківське число" журналу редаґував поет Борис Олександрів.

Після не надто вдалого однорічного дітройтського експерименту, видавництво повернулось до Торонто й було реорганізоване на базі Спілки. Головою Спілки став Іван Ваць, а після нього – Микола Валер. Головними редакторами журналу були Дмитро Кислиця (1970–1976, з перервами), Вадим Сварог (1977) і Мар'ян Дальний (Горгота) від 1978 до 1997 року). Членами редакційної колеґії в різний час були Інас Бондарчук (Омельяненко), Ол. Гай-Головко, Тоня Горохович, Василь І. Гришко, Мар'ян Дальний, Дмитро Кислиця, Олексій Коновал, Павло Маляр, Іван Манастирський, Дмитро Нитченко, Борис Олександрів, Іван Пишкало, Роман Рахманний, Карпо Роговський, Омелян Тарнавський, Ярослав Харчун і Марко Царинник.

Журнал „Нові дні" завжди обстоював ідеї демократії, вільний обмін думок і необхідність культурних та особистих зв'язків з підневільною в той час Україною. Таким чином, „Нові дні" стали до певної міри одним з небагатьох провісників „перебудови" й цивілізованих стосунків між батьківщиною та закордонними українцями. Про це свідчать хоча б видані або перевидані окремі книжки – „Вальдшнепи" М. Хвильового, „Собор" Олеся Гончара, „Приєднання чи возз'єднання?" М. Брайчевського, „Набої для розстрілу" Гелія Снігерьова та інші. У зв'язку з цим „Нові Дні" мали чимало клопотів з крайньо-правою частиною української діяспори, але, з другого боку, завжди користувались прихильністю і високою оцінкою некомуністичної частини українців з материка.

І тоді, коли Україна стала вільною, але економічно розореною, „Нові дні" мали великий попит серед українських культурних діячів як цінне джерело інформації про Україну та її складну історію.

На жаль, з кінцем 1997 року було припинено випуск „Нових днів". Фундація ім. І. Багряного плянує видати книгою найцікавіші статті, що були друковані в цьому цікавому журналі.

Мар'ян Дальній

Дописи, листи і пропозиції до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005, USA Сторінку редагує Олексій Коновал

Дякуємо за пожертви

150 дол. – Дімітрі Андріуста, 125 дол. – Іван Головацький, 100 дол. – Валентина і Леонід Чудовські, 50 дол. – Іван Бренко, 25 дол. – Іван Білик. Управа Фундації щиро дякує усім жертводавцям і прохає далі допомагати їй своїми пожертвами!

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Четверо – з Василем Стусом

НЬЮ-ЙОРК. – Про намір акторів Театру ім. Л. Курбаса зі Львова поставити вперше виставу за поезією Василя Стуса знали ми вже раніше, а читачів „Свободи" підготувала до цього у своїй статті Надія Світлична.

Як розповів нам режисер і душа цієї виняткової театральної групи Володимир Кучинський, вже у жовтні 1988 року вони інсценізували першу композицію за творами В. Стуса, хоч це ще були часи, коли офіційна влада в Україні забороняла поезію поета-в'язня. В. Кучинський згадує, як ціла група, не лише він, захопилася віршами В. Стуса, і тому всі відважно приступили до втілення задуму.

Чи ж можна, отже, дивуватися, що через дванадцять років після цього вони таки вивели на сцену драматичне дійство-симфонію на тексти поета під назвою „Марко Проклятий або Східня леґенда", а прем'єру цього дійства показав В. Кучинський у Нью-Йорку 18 лютого цього року?

Чому саме тут – має також своє оправдання. Як уважає режисер, ніхто не зрозуміє так добре туги поета за батьківщиною, як саме українські поселенці в США, які цією тугою живуть вже довгі роки.

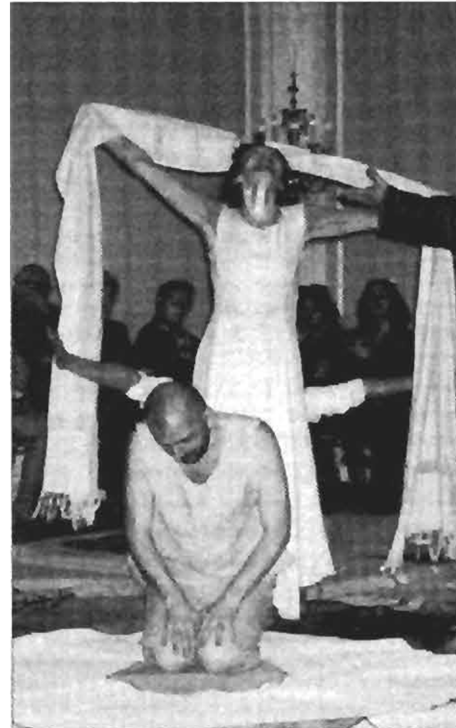
Глибока змістом, повна алегорій поезія В. Стуса знайшла знамените віддзеркалення у чотирьох постатях т. зв. „симфонії" поета: Марка Проклятого у виконанні Олега Стефана, Мамая – Андрія Водичева, ролю Манкурта перебрав на себе сам В. Кучинський, і єдиної жіночої постаті „Божевільної Галі" – Наталки Половинки. Цій останній завдячуємо надзвичайне музичне оформлення, яке органічно збігалося з настроєм дійства.

Закохані у поезію В. Стуса виконавці передавали її справді у вийнятковий спосіб, створюючи особливу чуттєву атмосферу. Не менший вплив дійства-симфонії на слухачів 18 лютого мав саме вокально-музичний елемент, і навіть дивна декорація, що складалася із великого накривала, на якому сиділи чи танцювали виконавці, і розміщення глядачів, які довкруги цього накривала могли з близької віддалі спостерігати це дійство.

Ю. Шевельов в оточенні акторів після вистави „Марко Проклятий". Фото Д. Юрчука

Серед учасників прем'єри на американській землі „Марка Проклятого" була доволі різна за віком українська публіка Нью-Йорку та околиці – від сеньйора наших літераторів проф. Юрія Шевельова починаючи, і кінчаючи дітьми, що прийшли сюди разом з батьками.

Присутність проф. Ю. Шевельова була для організаторів напевно дуже цінна, бо ж він – найкращий знавець творчости В. Стуса, автор низки статтей з цієї теми. Яке було враження зі сценічної інтерпретації творчости поета акторами театру ім. Л. Курбаса – не знаємо. Публіка нагородила їх теплими оплесками. А все ж годі уникнути запитання: чи зрозуміли усі слухачі тонку поезію та думку В. Стуса, і чи сприйняли незвичне передання її захопленими акторами дійства? Чи могли присутні повною мірою пережити цю емоційну напругу та неперевершену оригінальність творчости В. Стуса так, як переживала

Сцена з вистави „Марко Проклятий або Східня леґенда".

їх ця четвірка молодих акторів? Здається, що без глибшого знання поезії В. Стуса це не було легко. А ледве чи можна сподіватися, щоб учасники прем'єри підготувалися настільки до переживання її, що заглянули вдома до збірників поезії та „пригадали" собі дещо із творчости поета, поруч із найбільш популярним „Як добре те, що смерти не боюсь я...".

А нам хочеться сказати: як добре, що маємо групу молодих людей, які усім серцем захоплені Стусом і бажають передати його творчість у такий мистецький та новий спосіб широким колам тих, які, може, вперше із уст їхніх чують цю незвичайну поезію.

О. Кузьмович

Щоб бандуристів роду не було переводу

Думки після різдвяних концертів Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка та хору „Веснівка"

Ще малим хлопцем, в таборі біженців у Німеччині, мав я змогу бачити концертні виступи нашої славної Капелі бандуристів, на які завжди брали мене з собою мої батьки, за що я їм вдячний до сьогоднішнього дня. Відтоді я, зачарований красою нашої пісні, завжди цікавився творчим життям капелі, і не пропускав нагоди почути її концерти. Тому, одержавши запрошення з Дітройту приїхати туди, щоб послухати різдвяний концерт у виконанні капелі та жіночого хору „Веснівка" з Торонто, я з радістю скористався з цієї нагоди.

Перший з трьох цих концертів відбувся в залі Мистецького центру Дітройту (Мекомб), яка була заповнена переважно не-українськими слухачами. Першу половину концерту виконав хор „Веснівка", під диригентурою Квітки Кондрацької. В репертуарі я почув деякі незнані мені коляди-щедрівки. „Веснівка", без сумніву, належить до найкращих українських хорів, які ще існують в Америці і Канаді. А було їх колись багато. По перерві виступила Капеля бандуристів у складі 40 співаків та інструменталістів. Після кількох коляд подумав я собі, що таки Вища Сила сприяє капелі, коли місце таких диригентів, як покійний Григорій Китастий та Володимир Колесник, заступив гідний молодий продовжувач Олег Махлай, який виріс у капелі і поєднує добрі якості обидвох: бездоганно передає душу української пісні з її ніжністю і бадьорістю, як це колись робив Г. Китастий, та забезпечує точність і дисципліну, яких вимагав від капелі В. Колесник. Голосовий склад капелі звучав сильно, а бандури, хоч їх було небагато, було чути добре, задля густоти звуку було б добре збільшити склад і тих і інших. Особливо корисно було б доповнити баритонів та перших тенорів, між якими при „форте" було чути окремі голоси, що не є бажане ні в якім добрім хорі, якими б гарними не були його голоси. Словом, бракувало мені колишніх таких контристів капелі, як був покійний Рева або навіть Тисовський. Ця проблема існує також у хорах в Україні. Мабуть, на контристів зайшла тепер „посуха"!

Велично виглядало закінчення концерту, коли до бандуристів долучилася „Веснівка" і вони разом проспівали вражаючу „Чорнобильську колядку" Юліяна Китастого, ніжну „Тиху Ніч", трьома мовами, та бравурну коляду „Небо і Земля". Повертаючись додому, я на всі лади передумував почуте і побачене. Уважаю, що дуже доцільними були пояснення англійською мовою, перед виконанням точок, членами обидвох хорів, для не-українських слухачів, а також для нашої молоді, яка не все знає про наші звичаї. Особливо важливим було пояснення про „Щедрика" та його перероблення на „Керол оф де Беллс". Якщо деколи американці і згадують про походження, то приписують його Вільговському, а про Леонтовича чи Кошиця не згадують.

У зв'язку з цим я думаю собі: якщо Кошиць із своєю капелею тільки один раз загостив до Америки, а мало знаний диригент Вільговський переробив „Щедрика" на англійську мову і „прищепив" його американцям, то чому наші, колись великі і гарні хори, не зуміли цього зробити з іншими нашими колядами чи народними піснями, проживаючи довгі роки в Америці чи Канаді? Чому Капеля бандуристів, діючи на терені Америки і Канади вже понад 50 років, не спромоглася цього осягнути, що вписало б її до американської музичної історії! Мабуть, не старалася цього осягнути, і це втрата і для капелі, і для нас усіх, бо в разі припинення її діяльности з будь-яких причин, про неї скоро забудуть в Америці.

Радісно бачити, що на сцені майже усі інструменталісти – молоді, диригент – молодий, але велика частина співаків вже у „поважному" віці. Що буде за 10-15 років? Тепер співаків капеля набирає з міст між Едмонтоном і Нью-Йорком. Бо нелегко знайти таких, щоб відповідали усім вимогам капелі, бо якщо б їх можна було знайти в околиці Дітройту, то це заощадило б великі видатки на „імпортування" співаків. Тим часом управа ледве зводить „кінці з кінцями" фінансово. Чи не заслужила вона, щоб українська громада в Америці і Канаді подала їй руку допомоги? Чи не можемо ми, з'єднавши зусилля, запевнити для неї творче майбутнє? Донедавна капелі, хоч трохи, помагало „Товариство прихильників бандури", яке перестало діяти вже кілька років тому. Є спроби відновити це товариство. Це дуже втішно. І саме заради такої організації треба було б створити „залізний фонд", з процентів якого приходила б поміч для капелі, без вичерпування основного капіталу. Майже усі мистецькі організації – оркестри, балети, хори, навіть професійні, не є самовистачальні. Їх підтримують добродії. Багато заможних американців записують їм частину своїх грошей після смерти. Думаю, що і між нашими громадянами є багаті люди, які люблять капелю. Чому б і їм над цим не застановитися? Знаємо, що деякі з них віддають великі суми на добрі цілі в Україні, і це дуже похвально. Але не можна забувати і про „нашу дитину", про капелю, яка зробила для України за час свого існування, може, більше, як деякі організації, які дістають від нас допомогу. Чи можемо ми дозволити, щоб вона замовкнула?

Д-р Ігор Загірний,
Дейтон, Огайо

Пам'яті поета Івана Савича

Помер Іван Савич – відомий український поет, талановитий лірик. Він прожив нелегке життя. В США і Канаді є чимало українців, які знали його за спільними поневіряннями в таборах полонених у Західній Німеччині, а також в Інтинському концтаборі на півночі Росії.

До війни Іван Савич викладав українську літературу в Старобільську на Луганщині, звідки пішов на фронт, був поранений в груди, потрапив у полон. В Старобільську, в якому прожив багато років, він і помер.

Я знав Івана Савича (псевдонім Івана Савича Лук'яненка) ще студентом. В другій половині 30-их років ми вчилися разом у Київському університеті. Він мій ровесник і земляк з Чернігівщини. Обидва ми писали вірші й дружили до його останнього дня. Він автор багатьох збірок поезій. Одна з них – книга вибраних його поезій „Чистота" вийшла з моєю передмовою. Ми листувалися, коли я жив у Києві, й продовжували листуватися, коли з 1994 року живу в Лос-Анджелесі. В одному зі своїх останніх листів він писав: „Завжди з острахом дивлюся на останню сторінку „Літературної України", чи немає там чорної рамки, а в ній прізвища когось з друзів-ветеранів".

Саме з цієї газети й прийшла до мене приголомшлива сумна звістка про смерть мого поетичного побратима. А оце днями Олена Лисик з Канади надіслала мені витинку з Старобільської газети про всенародне вшанування пам'яті Івана Савича. Про Олену Лисик ще раніше Іван Савич писав мені як про шанувальницю поетичного слова й благодійницю: „Мою адресу вона взяла в редакції канадського журналу „Нові дні", де друкувалися мої вірші. Її допомога сприяє мені жити" – це рядки з його листа.

Іван Савич дуже переживав негаразди в Україні, але не втрачав віри в її майбутнє. Кілька тижнів не дожив він до свого 87-річчя... Хай пухом буде йому українська земля, яку він так любив й талановито оспівував!

Пропоную увазі читачів „Свободи" один з останніх віршів Івана Савича „Правнукові Івану".

Абрам Кацнельсон,
Лос-Анджелес

Іван Савич

Правнукові Івану

Спи тихенько, милий чоловічку.
Що тобі всі кривди на землі!
Я цілую твоє сонне личко,
твої ніжки й рученьки малі.
Ще не знаєш ти, моє хлоп'ятко,
що за довге я своє життя
не зумів для тебе, мами й татка
збудувати „світле майбуття".
Може б, разом з друзями-Іванами
щось би добре я зробити міг,
та, на жаль,
в житті нам не таланило:
голод, тюрми, Заполяр'я сніг.
Ще будови і перебудови...
Чоловічку, правнучку ти мій,
скоро я за обрій, за діброви
полечу у світ позаземний,
вірячи, що ви, малі Іванки,
станете на повен зріст людьми,
і осяють землю світлі ранки,
про які даремно снили ми.

Старобільськ на Луганщині

У бібліотеці „Свободи"

Стало звичаєм для багатьох авторів і видавництв – присилати нові книжки до бібліотеки „Свободи". Оскільки не йдеться про рецензування цих видань, редакція продовжує розділ, в якому повідомлятиме про такі надходження.

Павло Тичина. „Ранні збірки поезій", переклад, вступ і примітки Михайла Найдана. Пердмова Віктора Неборака. Видавництво „Літопис". Львів. 2000.

„Сто років юності". Антологія української поезії XX ст. в англомовних перекладах. Упорядники Ольга Лучук і Михайло Найдан. Видавництво „Літопис". Львів, 2000.

„Вісті УВАН ч. 2". Редактор Олександер Домбровський. Видавець – Українська Вільна Академія Наук у США. Нью-Йорк, 2000.

Софія Стебельська. „Повісті й оповідання". Мовний редактор д-р Іван Овечко. Видавництво „Укрпрес". Денвер, Кольорадо, 2000.

Дні української музики у Варшаві

У опері і драмі, концертах філармоній та інших заходах культурного життя Польщі вражає відсутність ... української культури. Це, звичайно, можна пояснювати і тим, що України, як незалежної держави, тривалий час не було на картах світу, і тим, що між поляками і українцями впродовж століть тривало протистояння. Хоча мушу зазначити, що важко собі сьогодні уявити польську культуру без українських впливів – рівно ж як і білоруських і литовських, але впливи ці були асимільовані і отримували вже нову якість у польській культурі. Протягом століть польсько-українського сусідства не була виявлена відкрита, неупереджена зацікавленість поляків українською культурою, має натомість місце тенденція асиміляції українців, чи, як то говорилося перед війною, русинів. На цю ситуацію накладається ще й найновіша історія часів Другої Світової Війни, польську точку зору на яку масово поширено у "Лунах в Бєщадах" та інших подібних творах. Результат: сьогодні в суспільних опитуваннях у Польщі українці займають одне з останніх місць – коли йдеться про симпатії поляків. При повній відсутности інформації про українську культуру в школах та пресі, українські культурні явища невідомі людям, які укладають репертуари закладів культури у Польщі. Існує апріорне твердження, що українські твори – провінційні, мало універсальні, а водночас, мовляв, є ще дуже багато не представлених творів світового значення, з якими треба ознайомити польське суспільство. Таке найкоротше пояснення повної байдужости до української культури в Польщі.

І це все має місце у новій геополітичній ситуації, де Польща і Україна декларують добросусідські взаємини, де мають місце угоди на на найвищому рівні, починаючи з військових, а закінчуючи економічними, як правило, без спеціяльної уваги до культурних заходів. У Києві активно діє Польський інститут, який вельми успішно презентує кращі зразки польської культури серед українського суспільства, котре є значно відкритішим до свого західнього сусіда. Українського інституту у Польщі немає... Оскільки я професійно пов'язаний з музикою, вирішив спробувати здійснити акцію, яка, хоча б у невеликій мірі змогла якось змінити становище. 6-8 грудня 1999 року я організував "Дні української музики у Варшаві".

Це був міні-фестиваль, що складався з трьох концертів: камерного, за участю львівських музикантів – скрипаля Володимира Дуди, віолончеліста і композитора Юрія Ланюка, піяніста Йожефа Єрміня, камерного хору "Ґлорія", хору хлопчиків "Дударик" та симфонічного – за участю славної польської оркестри Sinfonia Varsovia, під диригуванням головного диригента Національної оркестри України Володимира Сіренка.

Фестиваль отримав високий патронат Президента Польщі Алєксандра Кваснєвського. Співорганізаторами фестивалю були Польське радіо „Варшава", Центр Міжнародних культурних ініціятив у Львові та Об'єднання українців у Польщі. Акцію цю можна було провести завдяки підтримці головного спонзора фестивалю – Львівської фабрики кави "Галка" та уряду столичного міста Варшави, які, в основному, її фінансували, а також підприємства "Карпати", Міністерства культури та мистецтв Республіки Польща, Фондів ім. Баторія та Pro Helvetia.

Фестиваль мав успіх. Концерти дуже сподобалися публіці і отримали схвальні рецензії. Після так схвального сприйняття фестивалю плянуємо проведення Днів української музики у Варшаві 4-6 червня 2001 року.

Складатимуть його також три концерти: вокальний речиталь, з участю солістки Варшавської камерної опери Марти Боберської, хоровий концерт у виконанні Національної капелі України "Думка", яка представить панораму української хорової клясики та ораторію у виконанні хору "Думка" та Національної симфонічної оркестри України з Києва. У програмі цього концерту прозвучать твори Юрія Ланюка „Палімпсести" на слова Василя Стуса та Євгена Станковича „Слово о полку Ігоря". Твір Ланюка мав свою прем"єру в 1999 році в Едмонтоні у виконанні Едмонтонської симофонічної оркестри та зведених українських хорів Едмонтону під диригуванням видатного польського диригента Ґжегожа Новака. На відміну від першого фестивалю, концерти плянуються у трьох найбільш престижних музичних місцях столиці Польщі: вокальний речиталь відбудеться в описаній вже концертній студії Польського радіо, хоровий концерт буде проведений у Євангельському костелі, а кінцева ораторія прозвучить у Концертному залі Національної філармонії у Варшаві. Як і попереднього разу, запрошується до співпраці Польське радіо для запису концертів і трансляції їх в маштабі усієї країни.

Доходимо до основного для культури – меценатства та фінансування. Очолюваний мною Фонд „Pro Musica Viva", як організатор цієї акції, звернувся до державних польських установ – Міністерства культури та національної спадщини і уряду Варшави, а також до Фонду культури ім. Баторія, Pro Helvetia, та інших установ. З нашого розізнання для повноцінного проведення фестивалю необхідна ще деяка фінансова підтримка. І тут я знайшов інспірацію у програмці Метрополітан-Опера Нью-Йорку. На останніх сторінках цього буклету наводиться список жертводавців цього театру.

Коли такий унікальний театр, як Метрополітан-Опера потребує підтримки, то й нам її можуть надати усі, кому близька українська справа. За інформаційної підтримки українського тижневика „Наше Слово" пропонуємо – на нюйорський зразок – кілька категорій підтримки: меценат (10,000 зл. або більше), патрон (1,000 зл. або більше), прихильник (300 зл. або більше) та приятель (100 зл. або більше). Прізвища усіх , хто підтримає цю акцію, ми надрукуємо в програмній книжці, з поділом на ці категорії.

Це буде ваша інвестиція у присутність України в світі. Сьогодні Польщу представляють на найбільш вагомих музичних форумах світу композитори Пендерецький, Лютославський, Гурецький... Підтримаймо українських композиторів, які мають стати врівень з ними у музичному світі.

Роман Ревакович,
голова фонду „Pro Musica Viva"

СПОРТ

Баскетбол

Кияни перемогли чемпіона Лігu

Столичний баскетбольний клюб "Київ" в напруженій та цікавій грі Північно-Европейської баскетбольної ліги, при заповнених вщерть трибунах, здолав опір чемпіона цього турніру, московського ЦСКА, з рахунком 88:80.

А передувала цьому чергова варварська витівка російських вболівальників московського клюбу, які на одній зі станцій метро вчинили погром. Не так давно в Києві відзначилися футбольні фанати збірної Росії, які громили крамниці та все що траплялося на їхньому шляху. Баскетбольні „болільники" обмежилися "лише" биттям світильників на одній зі станцій метро, але цього разу оперативно спрацювали працівники міліції, які не дали окремій купці людей, яких навіть тяжко назвати вболівальниками баскетболу, вчинити масові погроми.

Усе ж київські баскетболісти перемогли одного з лідерів европейського баскетболу – московський ЦСКА. Підопічні Олександра Коваленка вже в першій половині гри вийшли вперед, випереджаючи після першого тайму росіян на 7 очок. В наступних трьох відрізках гри, які також закінчилися перемогою столичних баскетболістів, вони переваги не віддали. Баскетболісти клюбу "Київ" були швидші від ЦСКА і більш організовані в командній грі.

Боротьба

Здобули 6 медалів

В Польщі та Швеції відбулися міжнародні турніри борців греко-римського стилю. На польському турнірі, який проходив серед юніорів, українська команда виборола перше загальнокомандне місце. Золоті медалі з Польщі привезли відразу три українці, та ще три вибороли бронзові нагороди.

Одночасно з польськими змаганнями проходили турніри дорослих в шведському місті Мальме, де українець Володимир Шацьких виборов друге місце в категорії до 76 кг.

Результати турніру в Польщі:

Золоті нагороди:
Максим Подольський - 63 кг;
Сержанюк Сергій - 50 кг;
Кудинов Єгор 54 кг.

Бронзові нагороди:
Нестерук Дмитро - 69 кг;
Бойчук Олександр – суперважка категорія;
Байранов Тимур - 97 кг.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

Вільна боротьба

Турнір у Києві

У київському Палаці спорту відбулося урочисте відкриття міжнародного турніру з вільної боротьби, присвяченого видатним українським спортсменам – чемпіонам світу, Европи, Олімпійських ігор. Турнір – традиційний (нинішній – уже сьомий), престижний (просто так "титулом" Ґран-прі не нагороджують), масовий (13 країн-учасниць).

– Нинішні змагання є першою нагодою реабілітуватися за не дуже вдалий виступ наших борців на Олімпіяді в Сіднеї, де ми здобули лише одну срібну медалю, – сказав тренер Леонтій Гадайчук. – Деякі прорахунки у тренувальному процесі були, але подивіться, в яких умовах готується збірна України до великих стартів: у нас навіть немає спеціялізованого центру для тренувань. Необхідно створити хоча б мінімальні умови, і тоді, я певен, в олімпійських Атенах ми здобудемо й золоті медалі.

Футбол

Збірна України – віце-чемпіон Европи

У попередньому числі „Свобода" інформувала про Чемпіонат Европи з футболу на закритому грищі, у якому збірна України ввійшла у фінал. На жаль, команда України в першій додатковій п'ятихвилинці фінальної гри поступилася збірній Еспанії з рахунком 2:1, і стала срібним медалістом Чемпіонату Европи. Цей успіх для українців на европейському форумі став першим, та й в взагалі приємно, що українці випередили росіян та італійців, які разом з еспанцями вважалися провідними учасниками турніру. Але цього вечора еспанці були сильніші, а в додатковий час їм ще й пощастило.

Впродовж гри вболівальники української команди тримали у залі величезний блакитно-жовтий стяг. Основний час гри закінчився з рахунком 1:1. Остання хвилина першої додаткової 5-хвилинки стала для українців сумною. Після прострілу з лівого краю Санчес підставив ногу – і м'яч опинився в сітці воріт українців – 1:2.

* * *

Готуючись до відбіркових змагань Чемпіонату світу з футболу 2002 року, 36 національних збірних провели 18 товариських змагань. Україна програла команді Кіпру з рахунком 4:3. У цій зустрічі, що відбулася в Нікозії, йшлося про третє місце в турнірі. В українській команді не було Андрія Шевченка і Сергія Реброва. Основний час гри закінчився з нічийним рахунком 3:3, але у додатковому часі, на 104-ій хвилині, суперники українців забили переможного ґоля. Команда Англії перемогла еспанців, Італії – аргентинців, Греція і Росія зіграли внічию.

Теніс

Переміг А. Медведєв

Українець Андрій Медведєв в другому колі представницького турніру в Дубаї, з фондом нагороди у 1 млн. долярів, в трьох сетах здолав опір австралійського тенісиста Патріка Рафтера.

Наступним суперником Андрія в третьому колі цього престижного турніру стане переможець пари Марат Сафін – Жульєн Буттьє.

За інформацією НТВ-Спорт

УГКЦ...

(Закінчення зі стор. 18)

заявляючи, що наша Помісна УКЦерква є патріяршою, і просив Папу Павла VI підтвердити це. Наш Патріярхат існує. Апостольська Столиця хоч його не визнала, але і не заперечила. Всім відомо, що о. Любомир Гузар (сучасний Патріярх) о. Іван Хома і о. Стефан Чміль, який скоро помер, були тайно висвячені Патріярхом Йосифом. Їхні свячення не визнавали протягом вісімнадцяти років, але це не означало, що свячення не є чинними.

Варто поставити запитання, скільки патріярхатів утворив Рим? Всі вони поставали самочинно, за винятком одного, але згодом Ватикан визнав їх. У першу чергу пробуймо самі визнати наш Патріярхат. Патріярх Йосиф у Завіщанні писав: „...Патріярхат, видіння Ваших віруючих душ, стався для Вас живою дійсністю. Таким він для Вас хай залишиться в майбутньому!".

На іншому місці Хомяк пише: „Серед багатьох українців-католиків точаться думки: чи доведе Блаженніший Любомир свою Церкву до повної помісности, до патріярхального устрою?". Патріярх Любомир не потребує нічого доводити, бо УКЦерква є Церквою свого права, тобто Помісною Церквою. Також не потребує доводити до патріярхального устрою, бо ж Його Святість Любомир, навіть як Верховний Архиєпископ, має всі права Патріярха і тим самим наша Церква є патріяршою.

Наведу одну з постанов Синоду УКЦ з липня 2000 року, що відбувся у Бучачі: „5. У партикулярному праві УГКЦ, де йде мова про Церкву, вживати титул „Патріярша", а скрізь, де йде мова про Патріярха, вживати титул „Патріярх/Верховний Архиєпископ".

Не думаю, що варто було у статті вдаватись до метрики, що, мовляв, українці у віці 70 літ і вище не погодяться з автором, що номінація двох кардиналів, поляка Архиєпископа М. Яворського і Патріярха Любомира Гузара, – це подвійна честь для України?

Ще одне мене дуже здивувало: чому шановний автор так збіднює нашу УКЦеркву, бо в „Ukrainian Weekly" 4 лютого 2001 на вступі своєї статті пише, що УГКЦеркві – 405 років! Це ж Київська Церква Володимирового хрещення, яка 1988 року величаво відзначила тисячоліття хрещення Руси-України! Київські владики підписали унію з Римом у 1595 році, але Церква залишилась та сама, що до того часу, зберігши той самий східній обряд. До речі, у своїй назві вона не мала „греко".

Подаваймо історичні факти такими, якими вони були, а не такими, якими нам хочеться їх бачити!

Нью-Йорк

ПОДОРОЖІ

Скарби древньої Ольвії

За шість століть до Різдва Христового було засновано Ольвію, на місці якої розташоване тепер село Парутине, Миколаївської области.

Яскраво сяяло південне сонце, легенький вітерець розгойдував ковилу, синів Дніпрово-Бузький лиман, коли я йшов вулицями древнього міста. Дві тисячі років тому тут так само світило сонце, синів лиман, але й вирувало життя. Місто торгувало і воювало, вирощувало хліб і виноград, чавило вино і випасало худобу, ловило рибу, ліпило глечики, різьбило статуї і будувало храми. Відтоді залишились лише рештки колодязів, гончарень, святилищ.

Серед тиші підійшла до мене усміхнена жінка – начальник Ольвійської археологічної експедиції, старший науковий співробітник Інституту археології НАН України, кандидат історичних наук Валентина Крапивіна. Вона і розповіла мені про Ольвію. Місто заснували малоазійські греки з міста Мілету. У V столітті перед Різдвом Христовим тут побував „батько історії" Геродот, який залишив нам найдавніший опис України, а саме – книгу „Скитія". Тут побували війська Олександра Македонського, гети і тавро-скити, римляни і готи. А зникла Ольвія в часи Черняхівської культури, розчинилася перлина грецьких міст північного узбережжя Чорного моря. Територія Ольвійської держави займала не тільки більшу частину сучасної Миколаївської области, а й частину Одеської і Херсонської. У місті жило до 30 тисяч мешканців.

Теперішня Ольвія – унікальний заповідник. Територія городища займає 33 гектари, ще 17 затоплено лиманом. Взагалі ж увесь заповідник – це 270 гектарів. А у давні часи самий лише некрополь займав 500 гектарів. Фактично село Парутине стоїть на ольвійському некрополі. В урочищі „Сто могил" поруч розташовані поховання ольвіополітів, козаків і сучасних парутинців...

Другого такого пам'ятника античних часів в Україні, а може й у світі, немає. Комплекси періоду архаїки тут багатші, ніж в Атенах. В Ольвію щоліта їдуть сотні добровільних помічників археологів. Але звідусіль сповзаються й грабіжники. Охорони у заповіднику, по суті, нема, а знахідки трапляються фантастичні. Недавно грабіжники знайшли на розкопках і вивезли за кордон скарб кізікинів – дрібних монет з електри (природнього сплаву золота і срібла). Мінімальна ціна однієї такої монети в Україні сягає тисячі долярів. А у скарбі їх було близько двохсот.

Сезон минулого року приніс археологам нові знахідки: три свинцеві листи, які тепер розшифровують, унікальну світлоглиняну покришку з написом з обох боків скорописом, фрагменти чорнолакових кіліків, керамічну плитку з зображенням жінки, що танцює. Було розкопано частину башти, оборонної стіни, декілька господарських комплексів, у яких знайшли амфори з зерном. Але восени все знову довелося загорнути землею, щоб не зруйнували „чорні археологи". Інколи вони, як варвари, розбивають усе, що потрапляє під руки.

Ольвія – це духовний і енергетичний зв'язок з минулим і з майбутнім. Шкода, що у археологів на її дослідження бракує коштів, а грабіжники не вгамовуються.

Олександер Вівчарик

Древня Ольвія.

Працівниця заповідника Світлана Антонюк біля древніх зернотерок, жертовних столів, фраґментів колон.

Урочище „Сто могил".

Складові щастя

1. Цінуйте те, що маєте – здоров'я, красу природи, допомогу друга, посмішку дитини... І пам'ятайте – щастя складається з маленьких радощів.
2. Поставивши перед собою мету, йдіть до неї поступово, крок за кроком.
3. Налаштовуйтесь на добре. Неґативні емоції згубно впливають на здоров'я, а позитивні – сприяють видужанню.
4. Кохання зміцнює життя. У вашому житті повинна бути кохана людина.
5. Посміхайтесь частіше. Не марнуйте часу. Години, проведені в нудьзі чи пасивному перегляді телепрограм, не принесуть вам задоволення. Займіться тим, що вимагатиме від вас мобілізації всіх здібностей.
6. Рухайтеся якомога більше. Фізичні заняття значно ефективніше допомагають позбутися депресії, ніж розслаблення або пасивний відпочинок.
7. Умійте відпочивати. Щасливі люди виділяють позитивну енергію – вони нагромаджують її під час повноцінного відпочинку. Намагайтесь завжди висипатися.
8. Разом легше долати труднощі. Якщо маєте на кого покластися у важку хвилину, вам не страшні жодні випробування.

За матеріялами газети „Ваше здоров'я".

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Як зупинити носову кровотечу?

Кровотечі можуть виникати внаслідок травм, а також загальних захворювань – хвороби крови, ваду серця, інфекційних хвороб, зокрема скарлятини і грипу, високого тиску крови тощо.

В разі носової кровотечі кров виходить не лише через ніс, а й потрапляє до горла, що викликає кашель, інші наслідки, які посилюють кровотечу з носа.

В разі носової кровотечі треба усунути її причини, тобто заспокоїти хворого і переконати, що рухи, кашель, розмови і напруження лише посилюють кровотечу, після чого посадити його, надавши такого положення, аби кров виливалася в гортань, поклавши на ділянку носа і перенісся лід чи намочену холодною водою хустку. Обов'язково треба забезпечити доступ свіжого повітря.

Якщо кровотечу спричинило перегрівання, треба перевести хворого в затінок та покласти холодні компреси на голову та груди. Якщо кровотеча не припиняється, треба притиснути обидві половини носа до носової перетинки на 3–5 хвилин. Також можна вдатися до тампонування носових проходів сувієм бинта, змоченого розчином перекису водню.

Якщо б і це не допомогло, хворого треба негайно везти до лікарні.

Чи знаєте ви що...

...реґулярне споживання білоголової капусти та капусти-броколі зменшує ризик виникнення раку сечового міхура. До такого висновку дійшли вчені Національного інституту раку.

...Постійний „соціяльний" стрес через негаразди в суспільстві призводить до підвищення ризику раптової смерти, тому для профілактики захворювань медики рекомендують реґулярне вживання лікарських засобів, які стабілізують ритм серця.

Чому випадає волосся?

На це запитання професор і головний дитячий імунолог України Олександра Тяжко відповідає:

– Вогнищева алопеція (так називається це захворювання) може виникати при хронічних хворобах, які супроводжуються порушеннями функцій печінки, кишечника, підшлункової залози та дисфункції ендокринної системи (частіше при недостатній функції щитовидної залози). Це явище може бути також наслідком хемічної інтоксикації чи тривалого браку вітамінів. Людину, зокрема дитину, яка втрачає на голові волосся, повинні добре обстежити лікарі – ґастроентеролог та токсиколог. Після усунення причин алопеції і нормалізації функцій організму алопеція повністю зникає.

Д-р Юліян Мовчан

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

СІЧЕНЬ 2001 р

80 дол.	Дарія і Мирослав Малиновські в пам'ять Ольги Малиновської	Джерзі Сіті, Н.Дж.
75	УКРКомітет Миш. в святкування 2000-ліття народження Ісуса Христа	Воррен, Миш.
60	Макар Євген	Мавнтенсайд, Н.Дж.
50	Байлак Роман	Маттітак, Н.Й.
	Балко Андрій	Бурлінгтон, Мас.
	Дніпровий А.	Бутвин, Па.
40	Гуран Богдан	Сарасота, Фла.
	Олейнік М.	Балтимор, Мд.
35	Легкий Ярослав	Амгерстбург, Онт., Канада
30	Черни Мирослав	Чикаго, Іл.
25	Андрушка Мира	Норт Порт, Фла.
	Яременко Дмитро	Сомервил, Н. Дж.
	Кузик Дарія	Трентон, Н.Дж.
	Світій Марія	Бруклин, Н.Й.
	Ярко Микола	Іст Сиракюз, Н.Й.
20	Артимишин Богдан	Філядельфія, Па.
	Науковий центр	Черкаси
	Когут Степан	Воррен, Миш.
	Пришляк Олександер	Ветерсфілд, Конн.
	Пундій Павло	Чикаго, Іл.
	Слюсарчук Надія	Мерсейсайд
	Старощак Дмитро	МекКіс Рокс, Па.
	Струць Роман	Калгарі, Ал., Канада
15	Мусій Юрій	Етобіко, Онт., Канада
	Ратич Ефрем	Філядельфія, Па.
13	Яхтарович Орест	Чикаго, Іл.
10	Батіг Володимир	Балдвин, Н.Й.
	Бенеш Роман	Торонто, Онт., Канада
	Бохно Михайло	Торонто, Онт., Канада
	Бубняк Оксана	Монро, Н.Й.
	Данилюк Петро	Гаятсвіл, Мд.
	Добрий Іван	Бруклин, Н.Й.
	Дратвінська Віра	Кретейл
	Дубінін Світлана	Гескел, Н. Дж.
	Федорака Марія	Філядельфія, Па.
	Герега Олександер	Сан Дієго, Каліф.
	Ганушевська Іванна	Норт Провіденс, Р. Ай.
	Гаврищків Анна	Чикаго, Іл.
	Городиський Андрій	Бордентаун, Н. Дж.
	Гуралечко Люба	Мейплвуд, Н.Дж.
	Іваницька Катерина	Ралей, Н. Кар.
	Кейбіда Андрій	Мейплвуд, Н. Дж.
	Кінах Методій	Монреаль, Кве., Канада
	Копач В.	Ріджвуд, Н.Й.
	Мандич Петро	Ролінсфорд, Н.Г.
	Мазяр Володимир	Глен Спей, Н.Й.
	Мелех Володимир	Торонто, Онт., Канада
	Мельникович Михайло	Асторія, Н.Й.
	Орисюк Вілліям	Ванкувер, Б.К., Канада
	Ощипко Григорій	Автремонт, Кве., Канада
	Овечко Лідія	Аврора, Кол.
	Ревюк Володимир	Сиракюз, Н.Й.
	Рубіцька Лонгіна	Клифтон, Н.Дж.
	Савка Лариса	Дес Плейнс, Іл.
	Шепелявий Данило	Скенектеді, Н.Й.
	Сюма Михайло	Філядельфія, Па.
	Щеснюк Орест	Нью Йорк, Н.Й.
	Тхір Дмитро	Сікокус, Н. Дж.
	Ткачук Явдоха	Філядельфія, Па.
	Тур Степанія	Асторія, Н. Й.
	Вітковицький Ігор	Сілвер Спрінг, Мд.
	Василевич Степан	Янгставн, Ог.
	Вербовий Степан	Чикаго, Іл.
	Винник Роман	Гайд Парк, Н.Й.
	Захарків Лідія	Рочестер, Н.Й.
	Зеленська Ірина	Сомерсет, Н.Дж.
	Зорій Мира	Брансвик, Ог.
8	Мухін Марія	Міссіссагва, Онт., Канада
	Затті Соня	Навторн, Н.Дж.
6	Радловський Богдан	Елмвуд Парк, Іл.
5	Болотенний Богдан	Янгставн, Ог.
	Чайка Іван	Філядельфія, Па.
	Дзіка Олена	Вудгейвен, Н.Й.
	Ганас Степан	Монреаль, Кве., Канада
	Яблонський Ярослав	Ст. Жулієн, Кве., Канада
	Кохановська Галина	Етобіко, Онт., Канада
	Коропей Ніна	Джонстон, Р. Ай.
	Крамаренко Степанія	Ричмонд, Ме.
	Кругляк Евгенія	Рочестер, Н.Й.
	Кух Володимир	Денвіл, Н. Дж.
	Кушнірук О.	Чикаго, Іл.
	Ласевич Дмитро	Бруклин, Н.Й.
	Мандзій Рудольф	Гесбрук Гайтс, Н.Дж.
	Нагірний Мирон	Ботел, Ваш.
	Романишин Євген	Бафало, Н.Й.
	Савчук Надія	Кергонксон, Н.Й.
	Шепель Павло	Елдред, Н.Й.
	Швейко Лєна	Фулертон, Каліф.
	Білинська-Фурстнер Віра	Трентон, Н.Дж.
	Василина Євген	Литлтон, Кол.
	Вірстюк Франк	Норт Порт, Фла.
2	Бабяк Іван	Амстердам, Н.Й.
	Разом	**1,377 дол.**

Щиро дякуємо за фінансову підтримку

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповідь

НАВКОЛО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ І СЬОГОДЕННА МОВНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

яку виголосить

д-р філології, проф. **ПАВЛО ГРИЦЕНКО**

керівик Відділу діялектології в Інституті української мови Національної Академії Наук України, голова Української комісії Загальнослов'янського лінгвістичного атласу при Міжнародному комітеті славістів, член Правописної комісії.

Доповідь відбудеться

в суботу, 17 березня 2001 р., о год. 5-ій веч.

в будинку НТШ: 63 Fourth Ave., New York (між 9-ою і 10-ою вулицями)

Тел. для довідок: (212) 254-5130

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО
ВІДДІЛ у НЬЮ-ЙОРКУ

запрошує членів і громаду метрополії Нью-Йорку й околиць

на доповідь

визначного мирянського діяча, ред. журнала „Патріярхат“

МИКОЛИ ГАЛІВА

Тема:

СУЧАСНА СИТУАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬОЇ ЦЕРКВИ І ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ

Доповідь відбудеться

в неділю, 25 березня 2001 р., о год. 2-ій по пол.

в приміщенні НТШ, 63 Четверта Авеню, Нью Йорк, Н.Й.

Перед доповіддю – кава й солодке

ПАРАФІЯ УПЦ СВ. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАНОГО У ВАШІНҐТОНІ

запрошує українську громаду

на доповідь, яку виголосить

ОСИП ЗІНКЕВИЧ

Голова видавництва „Смолоскип" у Києві

на тему:

СТАН В УКРАЇНІ І НАШІ ПЕРСПЕКТИВИ

Неділя, 18 березня, год. 1:30 по пол.

заля УПЦ св. Андрія Первозваного,
15100 New Hampshire, Silver Spring, MD

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 490-го Відділу УНС

З днем 1 березня 2001 року Відділ 490 був з'єднаний з Відділом 142-им секретарем якого є:

РОДНЕЙ ҐОДФРЕЙ

Просимо членів 490-го Відділу звертатися у справах забезпечення до секретаря 142-го Відділу на адресу:

Mr. Rodney S. Godfrey
188 Lake Ave.
Colonia, NJ 07067
(732) 381-1212

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В США

повідомляє та запрошує всіх вельмишановних членів

на

ЗАГАЛЬНІ ЗВІТНІ РІЧНІ ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

які відбудуться

в суботу, 31 березня 2001 р., о год. 2-ій по пол.

в домівці Фундації УВУ при, 136 Друга Авеню в Нью Йорку

Зі слідуючим пропонованим порядком нарад:

1. Відкриття
2. Вшанування св. п. померлих членів Фундації УВУ, які відійшли у вічність в 2000 р.
3. Відчитання порядку нарад.
4. Вибір президії для переведення Загальних Звітних Зборів Фундації УВУ.
5. Звіти членів управи Фундації УВУ, Екзекутиви і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Внесок на уділення абсолюторії.
8. Внески і запити.
9. Різне.
10. Закриття Звітних Річних Зборів Фундації УВУ.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ШАМОКІН

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 17-го березня 2001 р. о год. 1-ій по пол.
в залі церкви св Михаїла

W. Oak St. Frackville, PA 17931

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

1, 7, 9, 78, 98, 242, 305, 382, 389

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний Секретар УНСоюзу

За Управу Округи:
ЙОСИП ЧАБАН, голова Округи
ГЕЛЕН СЛОВІК, секретар
АДОЛЬФ СЛОВІК, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 31-го березня 2001 р. о год. 1:15 по пол.
в залі церкви св. Михаїла

74 Harris Avenue, WOONSOCKET, R.I.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

177, 206, 241.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, **Головний Секретар УНСоюзу**

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Леон Гардінк, голова
Юрій Калита, україномовний секретар
Теодор Клован, англомовний секретар
Дженет Бардел, касир

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
17 БЕРЕЗНЯ 2001 р.
Джерзі Сиmі, Н.Дж. Річні загальні збори 170 Відділу Українського Народного Союзу,Т-ва „Українська Січ", відбудуться о год. 2-ій по пол. в залі Українського Народного Дому, при 91-96 Фліт Стріт. Після нарад – товариська перекуска. За Управу – Йосиф Зубрицький, голова, Володимир Білик, секретар.

КОМІТЕТ „ДАР ЖИТТЯ" ДІТЯМ УКРАЇНИ
ОКОЛИЦЯ ЧИКАҐО

Висловлюємо щире спасибі українській громаді за їхню підтримку нашої праці, яку започатковано в січні 2000 року. Програма „Gift of Life" є поширена по цілому світі клюбами Rotary під спонзорством організації Rotary International і допомагає критично хворим дітям, яким необхідні операції на серце.
Комітет має за мету:

1. Заснувати і розвивати групу добровольців на допомогу дітям, яки приїжджають на операції, в справах проживання і харчування (host family), транспорту, мовних перекладів і т.п.
2. Збирати додаткові фонди для збільшення кількости операцій та інші медичні допоміжні акції на користь дітям України.

Під час бенефісу в квітні 2000 р. та листовної кампанії, зібрано $ 39,790 до дня 31 грудня 2000 р. і вписано понад 50 добровольців. Уже троє дітей скористали із успішних операцій. Клюб ROTARY/One узгіднив договори із додатковими лікарнями, яких є зараз три.
Комітет особливо складає подяку нашим добровольцям, багато з яких уже виконували допоміжну працю.

B. Baransky	I. Derkach	I. Holenko	A. Kovalchouk	L. Procyk
B. Bodnaruk	V. & O. Derkach	O. Holian	M. Kovalsky	R. Pyk
M. Bodnaruk	O. Dobrianski	N. Horuk	B. & C. Kukuruza	J. Samycia
A. Browar	K. Drohomyrecka	G. Hrycelak	A. Kuritza	L. Sheremeta
E. Byskosh	O. Dusanek	M. Hrycelak	L. Kurylak	O. Shkrobut
J. Byskosh	O. Fedyniak	U Hrynewycz	A. Kuzyk	T. Skubiak
R. Byskosh	I. Gajecky	K. Hrynewycz	U Liskewych	A. Skyba
N. Cepynsky	A. & T. Grzymski	O. Jackiw	A. Lozova	M. Szulyk
T. Chelekhova	C. Hajda	A. Kazaniwskyj	M. Mandzij	R. Szulyk
H. Christianson	R. Halibej	T. Klipfed	I. Matwyshyn	L. Truchly
M. Dachniwskyj	M. Hankewych	O. Kolenskyj	L. Nowak	T. Tymciurak
A. Demchyshyn	M. & O. Hanushewsky	A. Kolomayets	C. Plawiuk	B. Watral

Ми також дуже вдячні українським церквам, установам та організаціям за підтримку нашої праці. Дякуємо Українському Інститутові Модерного Мистецтва, Українському Культурному Центрові та церкві св. Йосифа за дар приміщення на потреби Комітету. Особливу подяку складаємо усім жертвенним фундаторам, яких повний список є поданий в Ukrainian Weekly. Хто бажав би мати копію цього списка, прошу написати до Комітету:

„Gift of Life" – Children of Ukraine Committee
20666 North Deerpath Road
Deer Park, IL 60010

Комітет: Почесний голова ***Б. Базилевський,*** Генеральний Консул України в Чикаго

Голова: ***Р. Полюхович***
1-ша заст. голови: ***О. Крушельницька***
2-га заст. голови: ***Д. Ярошевич***
Касир: ***Л. Еліяшевська***
Секретар: ***О. Матвіїшин***

Голова придбання фондів: ***В. Хринівська***
Придбання фондів: ***Г. Литвинишин***
Придбання фондів: ***І. Караван***
Координатор добровольців: ***М. Ожга***
Зовнішні зв'язки: ***Н. Павлюк***

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА ЗНАЙОМСТВ

"ПОБАЧЕННЯ У МИХАЙЛА"

За дальшими інформаціями просимо писати на адресу:

MYCHAILO'S UKRAINIAN DATING SERVICE

24 Belvia Rd, Box 191, Toronto, Ont., Canada M8W 3R3

Tel.: (416) 695-2458

Official Tours Sponsored by the Stamford Erarchy
On the occasion of the
Visit to Ukraine of Pope John Paul II

Tour #1: June 21-30 **Kyiv-Lviv-Warsaw** Via Czech Air $ **1875**	**Tour #3: June 10-29** **Munich-Prague-Vienna-Budapest** **Kyiv-Lviv-Warsaw** Via Chech Air $ **2625**
Tour #2: June 12-29 Dnipro River Cruise **Odessa-Sevastopol** **Yalta-Kyiv-Lviv** Via Austrian Air $ **2950**	**All our tours include entrance fee for Religious events, Visa fees and a stop in Zarvanytsia.** Space Limited – Guaranteed if $300 deposit received by March 21

Dunwoodie Travel Bureau Ltd. 771-A Yonkers Avenue, Yonkers, NY 10704
(914) 969-4200 Toll Free (800) 550-4334 Fax (914) 969-2108

Please provide the following information:
Name as it appears on your passport: ____________
Other persons travelling: ____________
Address: ____________

Telephone: Day ____________ Eve. ____________

U.S. Citizen: ❑ yes ❑ no Tour choice: ❑ Tour 1 ❑ Tour 2 ❑ Tour 3

Please enclose a check for $300.00 per person. Balance is due April 1, 2001. Please make checks payable to Dunwoodie Travel Bureau, Ltd. Travel Insurance is highly recommended. Please note that all tours will take place regardless of Papal scheduling. Cancellation charges apply, please call us for complete details.

EARL S. DAVID – attorney at law
&
TANC, Inc.
THE AVA NORRIS COMPANY

Assists you in legalizing your status in the whole US territory equally for clients living in USA and around the world:

- Green card – all categories
- Business visa H-1
- International business visa L-1
- Student visa F-1
- Fiancee visa K-1
- Substitute Social Security number

REASONABLE PRICES – RELIABLE SERVICE
ALL MAJOR CREDIT CARDS ACCEPTED

110 Wall Street, 15 Floor, Suite #15C, New York, NY 10005

110 Wall Street, 21 Floor, New York, NY 10005

Tel.: (718) 397-0530 • fax (718) 457-1758
toll free number: 1 (877) 877-7680
www.usavisacenter.net

MARIA C. WYNNYK-GERULA
SALES ASSOCIATE
1996-98 NJAR Million Dollar Club
1999 NJAR Million Dollar Club Silver Level

(973) 778-5168 Ext. 150
Fax: (973) 778-9307
Res.. (973) 773-4481
Pager: (973) 458-2397

RESIDENTIAL BROKERAGE
789 Clifton Ave.
Clifton, NJ 07012

COLDWELL BANKER
Independently Owned and Operated By NRT Incorporated

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на рекламі!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

ALBATROSS TRAVEL, Inc.
пропонує

LOT

Випродаж квитків на ЛІТО 2001 р. - СХІДНЯ ЕВРОПА

Ціни актуальні від 1 лютого до 29 березня 2001 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „**WESTERN UNION**"
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ до:**
  МІНСЬКА, РИГИ,СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
  - 380 дол. + текс (в обидві сторони);
  - 275 дол. + текс (в одну сторону)
  ЛЬВОВА
  - 430 дол. + текс (в обидві сторони)
  - 310 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083
Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973
http://www.albatravel.com **e-mail:albatravel@aol.com**

Pope John Paul in Ukraine

Be there while history is made!

Scope Coordinator: Kvitka Semanyshyn

His Holiness Pope John Paul II

NEWARK ***Departure***
Jun 22 – Jul 6, 2001
15 DAY All-inclusive Tour
$2060 tw

Kyiv	**Jun 23 – 25**
Lviv	**Jun 26 – Jul 3**
Budapest	**Jul 4 – Jul 6**

Tour Features:
- **Czech Airlines** Newark/Prague/Kyiv retuning Budapest/Prague/Newark
- All applicable transfers
- First class hotels *(sgl supl $250 add'l)*
- City tours in Kyiv and Budapest
- Intercity transportation by sleeper train
- Breakfast basis in Lviv; breakfast/dinner in Kyiv and Budapest
- Ukrainian Medical Insurance & Visa fee
- Escorted from Newark

CHICAGO ***Departure***
Jun 22 – Jul 5, 2001
14 DAY All-inclusive Tour
$1990 tw

Kyiv	**Jun 23 – 25**
Lviv	**Jun 26 – Jul 5**

Tour Features:
- **LOT Polish** Chicago/Warsaw/Kyiv retuning Lviv/Warsaw/Chicago
- All applicable transfers
- First class hotels *(sgl supl $200 add'l)*
- City tours in Kyiv only
- Intercity transportation by sleeper train
- Breakfast basis in Lviv; breakfast/dinner in Kyiv
- Ukrainian Medical Insurance & Visa fee
- Escorted from Chicago

J.F.KENNEDY ***Departure***
Jun 22 – Jul 7, 2001
16 DAY All-inclusive Tour
$2060 tw

Kyiv	**Jun 23 – 25**
Lviv	**Jun 26 – Jul 7**

NEW!

AIR ONLY ***NEWARK to LVIV***
For the PAPAL DATES in Ukraine

AIRTOUR I	**Jun 18 – Jul 1**	**$820**	*14 days*
AIRTOUR II	**Jun 11 – Jul 3**	**$870**	*23 days*
AIRTOUR III	**Jun 13 – Jul 8**	**$870**	*26 days*

Note: Tax not included – restrictions apply

Registration Coupon **PAPAL TOUR 2001**

Enclosed is a **$300.00** per person deposit ❑ Newark ❑ J.F.Kennedy ❑ Chicago
❑ Air only to Lviv ❑ Tour I ❑ Tour II ❑ Tour III

Name 1)____________
Name 2)____________
Address ____________
City/St/Zip ____________
Tel (home) ____________ (work) ____________

CANCELLATION CHARGES: After deposit or payment the following charges apply:

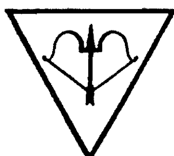
60 days or more prior to departure date	$ 100.00
59 to 36 days prior to departure date	$ 150.00
36 to 14 days prior to departure date	25% of land cost
13 to 2 day(s) prior to departure date	50% of tour cost
Less than 48 hours prior to departure date	100% of tour cost

I have read and understand the terms and conditions on the reverse

Signed____________ Date ____________

Send deposit and completed registration coupon to: Scope Travel 1605 Springfield Ave Maplewood NJ 07040

Call Scope Travel today!! **800 242-7267 973 378-8998 Fax: 973 378-7903 info@scopetravel.com**

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ"

— влаштовує —

ДЕННИЙ ТАБІР „ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ"

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять) українською мовою.
Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2001 р. Вийнятків немає.
Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участи в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у двох групах:
від 24 червня до 1 липня 2001 р. та від 1 до 8 липня 2001 р.

ОПЛАТА ЗА ПОБУТ НА СОЮЗІВЦІ: за батька, або матір і за одну дитину $105.00 денно, що включає сніданки та вечері. В ціну є вже включені податки й обслуга. За кожну додаткову дитину оплата $10.00 денно. Друга доросла особа платить тільки за харчування. Члени УНСоюзу одержують 10% знижки. Замовлення кімнат із $50.00 завдатку висилати на адресу:

ТАБІР ПТАШАТ
Ukrainian National Association Estate
P.O. Box 529, Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641

- **Таборова оплата: — $70.00 і $5.00 реєстраційне (незворотне)**
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до: **Mrs. Oksana B. Koropeckyj, 1604 Forest Park Ave., Baltimore, MD 21207. Tel. (410) 744-0644 (7:30 до 10:00 веч.).**
- Реченець зголошень: **Перша група: 9 квітня 2001 р.**
  Друга група: 16 квітня 2001 р.
- Число учасників обмежене.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ- 2001

Ім'я і прізвище дитини ....
по-українськи і по-англійськи
Дата народження ....
Адреса..
Телефон..

❑ від 24 червня до 1 липня 2001 р. ❑ від 1 до 8 липня 2001 р.

Величина таборової сорочинки дитини: ❑ 6-8, ❑ 10-12, ❑ 14-16.

❑ Залучую чек на суму $........... ❑ Резервую кімнату на Союзівці

....
Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)
Завваги..
....
....
Підпис батька або матері

• ПРАЦЯ •

Потрібна няня, яка не курить, до дітей (1 і 2 1/2 року) від понеділка до п'ятниці від год. 8:30 ранку до 5:30 веч. Вимаганий досвід, вміння провадження авта і добрі рекомендації. Мусить знати українську і англійську мови. **Тел.: (301) 840-0580**

Чоловік з України, 55 років, освіта вища, порядний і відповідальний та без шкідливих звичок, пошукує будь-яку працю: на фармі, в майстерні, в бізнесі, в школі, виховну по догляду і таке інше в любому штаті США.
Тел.: (718) 853-1980 Олександер

Порядна, охайна українка, 53 роки, пошукує працю по догляду за людьми похилого віку, або за дітьми і домашньої праці. Маю добрі рекомендації і досвід з попередньої роботи.
Тел.: (718) 853-1980 Люба

Потрібна жінка до праці при маленькій дитині в штаті Коннектикат. Праця зі замешканням. Англійська мова не обов'язкова.
Тел. **(203) 840-1021**
від 8 – 10 веч.

• РОЗШУКИ •

Розшукую родину **о. МАКСИМА КІНАША**, який був парохом в Йонкерсі (Yonkers) біля Нью-Йорку і помер в 1949р. Прошу відгукнутись на адресу:
Olha Kernitsky, 4703 Five Springs CT, Midlothian, VA 23112

• ДО ВИНАЙМУ •

Винайму апартамент подружжю або старшій жінці в гарній, багатій дільниці Bergen County.
Тел.: **(201) 493-0945 Стефа**

• РІЗНЕ •

Українець, власник підприємства, може надати спонзорство кільком особам, що підлягають під „амнестію".
Телефонувати на число:
(609) 275-0456 просити Ігоря

Українець, 60 р., лікар по професії, шукає спонзора для подачі документів на легалізацію побуту в Америці.
Тел.: (413) 256-6069 Роман

Спеціяліст з внутрішніх хвороб

MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE

Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи

135 Columbia Turnpike, Suite #203
Florham Park, NJ 07932
Tel. (973) 822-5000 • Fax: (973) 822-3321

для кращого завтра ощаджуйте нині

в найстаршій та найбільшій українській кредитовій кооперативі в світі

САМОПОМІЧ - НЮ ЙОРК

* ощадничеві конта
* термінові сертифікати
* індивідуальні пенсійні конта
* чекові конта
* АТМ Картки
* прямі вклади

вища дивіденда, зараховувана денно

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian-American community for over 49 years!

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branches:
23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636
226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565- 2097
32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfrelianceny.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION, PHILADELPHIA, PA.

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

WE WANT TO GIVE YOU
A SECOND CHANCE!

If you purchased a new car within the last 12 months, you can re-finance with us at our *LOW* New Car Rates:

New Car (0% down, 3 yr. term) 7.350%
New Car (0% down, up to 5 yr. term) 7.450%
New Car (0% down, up to 6 yr. term) 7.650%

All savings insured by the National Credit Union Administration, a federal

MAIN OFFICE:
1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831

24th Street Branch:
2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993

Ukrainian Center Branch:
910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757

Toll free: 1-888-POLTAVA

Ділимося сумною вісткою, що 2 лютого 2001 р. в Трентоні, на 95-му році життя, відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЕВДОКІЯ ГЛУШОК

з дому ПЛОНСЬКА

нар. в селі Лапшин, Україна

Залишилися в глибокому смутку:

дочка – МИРОСЛАВА
синова – МАРІЯ
внуки – ЛІДА і ЛЕВКО
правнуки – ЕРИКА і ФИЛИП
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів, і Знайомих, що в п'ятницю 23 лютого, 2001, відійшов у Вічність наш найдорожчий БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

інж. Дамян Кордуба

нар. 11 квітня, 1915 в Містках коло Львова

ПАНАХИДА відбулася у неділю, 25 лютого, 2001.
ПОХОРОН відбувся у вівторок, 27 лютого, 2001 на цвинтері св. Духа в Гемптонбурґу Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

донька – АРІЯНА МАСЮК з чоловіком Ігорем і мамою ХРИЗАНТОЮ КОРДУБОЮ
син – ПЕТРО з дружиною ОКСАНОЮ
внучки – ТАЇСА і ЛЯРИСА КОРДУБА
сестра – МАРІЙКА РАЙКОВСЬКА з родиною в Україні
брат – ВОЛОДИМИР з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Украні.

Ділимося сумною вісткою, що у суботу, 3 березня 2001 р. упокоїлася в Бозі заосмотрена Найсвятішими Тайнами, на 73-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

МАРТА ВАСИЛЬКЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися при співучасті Її брата, Глави і Отця Української Католицької Церкви, Їх Блаженства Любомира Кардинала Гузара в церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку-Дітройті, у вівтрок, 6 березня 2001 р. на кладовище Оливної гори.

Горем прибиті:

муж – ЗЕНОН
дочка – МАРІЙКА з мужем ЕВГЕНОМ
сини – ПЕТРО з дружиною ДЖЕН
– ПАВЛО з дружиною ЛИН
– РОМАН з дружиною ЕМІЛІЄЮ
внучки – ДАН, КАТЯ, РОЗА і ЛЕСЯ
брат – Їх Блаженство ЛЮБОМИР Кардинал ГУЗАР
родини – ІРИНИ і МИКОЛИ СТАВНИЧИХ та ДЕМЧУКІВ
та численна ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Просимо про св. молитви за упокій душі бл. пам'яті Покійної.

Вічна Їй пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Весвишнього, 2-го березня 2000 р. відійшла від нас у вічність, на 81-му році життя, наша найдорожча СЕСТРА, ТЕТА, ШВАҐЕРКА

бл. п.

ЕВГЕНІЯ РАТИЧ

з дому МОСОРА

Щиро дякуємо о. парохові Богданові Лукієву за відвідини Покійної у шпиталі та уділення Їй Тайни Єлеопомазання, о. Леонідові Малькову за відправи похоронних обрядів та Михайлові Стащишинові за дякування.

Складаю щиросердечну подяку д-рові Маркові Олесницькому та д-рові Любомирові Явному за довголітню лікарську опіку.

Щира подяка Всім особам, котрі взяли участь у похоронних відправах, як також тим, що відпровадили Покійну на місце вічного спочинку.

Пані Таїссі Богданській з 28-го Відділу Союзу Українок Америки та Несторові Олесницькому, сестрінкові і похресникові Покійної, дякуємо за теплі прощальні слова і спогади про бл. п. Геню.

Щира подяка за вінки Дані Зятик, сестрінкам Олесницьким, Романові і Зені Лесько, родині Середяків і Франкен.

Дякуємо за молитви, за особисті, телефонічні та листовні вислови співчуття, за Служби Божі та пожертви на різні цілі, які передано згідно з бажанням жертводавців.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:
родини М. Андрейов, Я. Балабан, Д. Яремчук, Н. Клапіщак, Л. Коленська, О. Колодій, М. Козюпа, О. Лесько, О. Наконечна, П. Наконечний, Р. Павлишин, О. Семенюк, Б. Шебунчак, О. Твардовський, С. Яворський.

НА ЦЕРКВУ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.:
по 100 дол. Йосип Яворський, Володимир Семеген;
20 Герміна Керда.

Разом 220 дол.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ, СУСПІЛЬНА ОПІКА, СИРОТАМ В УКРАЇНІ:
250 дол. Зеня і Мирон Олесницькі;
по 100 Ольга Лесько, Людмила і Марко Олесницькі;
по 50 Світляна і Роман Андрушкови, Оксана і Тарас Боднарі, Ірена і Роман Лапичаки, Ріта Оберляйтнер, Юрій Олесницький, Реня і Юрій Поточняки, Ярослава і Зенон Снилики;
по 30 Олена і Ростислав Ратичі, Лідія і Володимир Величковські;
по 25 Надія і Ігор Хоми, Наталка і Володимир Клапіщаки, Анна і Бернард Кравчуки, Марта і Дарко Лиско, Божена і Юрій Полянські, Марія і Богдан Полянські, Софія і Богдан Шебунчаки, Олександра і Мирон Стебельські, Оксана Стеранка, Наталія і Осип Сигіди, Ірена Сигалів, Олександра Ткач, Таїсса Турянська;
по 20 Таїсса Богданська, Люба і Михаїл Дзімани, Любомир Калинич, Іванна Мартинець, Роксоляна і Стефан Місило, Лярісса Пенцак, Омелян Твардовський, Ірена Яворська;
по 10 Люба Гуралечко, Іванна Кононів, Емілія Онишкевич.

Разом 1,375 дол.

МУЗЕЙНИЙ ФОНД:
50 дол. Софія Мартинець. 50 дол.

ПРЕСОВИЙ ФОНД:
25 дол. Наталія Кравчук;
20 28-ий Відділ СУА.

Разом 45 дол.

ФОНД „МОЛОКО І БУЛОЧКА":
50 дол. Марія Куземська;
25 Юрій Цегельський.

Разом 75 дол.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:
по 250 дол. Люба Лапичак і Михаїл Лесько, Іванка і Нестор Олесницькі, Зеня і Любодар Олесницькі;
ро 100 дол. Зенон і Надя Матківські, Зірка і Мирон Смородські;
по 50 Уляна і Володимир Дячуки, Дарія і Орест Городиські, Дарія і Єфрем Ратичі, Марія і Юрій Тарасюки;
по 30 Олена і Ростислав Ратичі, Люба і Юрій Стефанівські;
25 Олена Брехун;
по 20 Ірена і Осип Голинські, Мирослава Приймак, Іванна Ратич;
10 Марія Шепарович.

Разом 1,305 дол.

Нехай Господь Бог винагородить Вас своїми ласками!

Сестра ЛЮБА з мужем МИХАЇЛОМ

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА КЛЕПАЧА

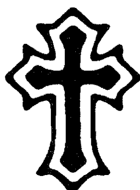
буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

29 березня 2001 р. о год. 10-ій ранку
у православній церкві Благовіщення, у місті Лохвиця в Україні.

Просимо молитись за спокій душі Покійного.
Вічна тобі пам'ять, тато!

В глибокому смутку:
дружина – ОЛЬГА КЛЕПАЧ
син – МИКОЛА КЛЕПАЧ з родиною
дочка – ЛІДА ВІДЕРШАЙМ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 2 березня 2001 р. відійшла у вічність

бл. п.

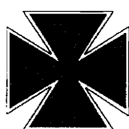
КАТЕРИНА ТРОЦЬ

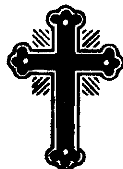
ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 5 березня 2001 р. в похоронному заведенні John Senko Funeral Home, 213 Bedford Ave., Brooklyn, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок, 6 березня в Holy Ghost UC Church, Brooklyn, а відтак на Cypress Hills Cemetery.

У смутку залишилися:
сини – РИЧАРД
– ЕМІЛЬ

Вічна Їй пам'ять!

Дня 5 березня 2001 р. після важкої недуги, з Божої волі, відійшов у вічність наш товариш із шкільної лавки в Стрию, взірцевий громадянин, гарячий патріот, дивізійник, людина щира, добра, жертвенна і шляхетна

бл. п.

СЛАВКО ГУМЕНЮК

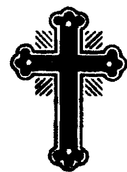
нар. 14 жовтня 1925 р. в Лолині, біля Долини.

Батьки Славка, Варвара і Михаїл, були учителями в селі Лолин. Гімназію він закінчив в 1943 р. у Стрию. Після матури став членом І-ої Української Дивізії Української Національної Армії. Перейшов усі страхіття війни. В Америці працював в престижній забезпеченевій фірмі, Гартфорд Інк. Своєю добротою, необмеженою любов'ю до батьківщини, здобув собі загальну пошану української громади.

Про молитви за душу покійного Славка просять його друзі зі Стрия.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Славка проситься складати пожертви на стипендії для молоді в українській гімназії (Славка alma mater) в Стрию.
Адреса: W.R. Hnatkiwskyj, 32-09 Bell Blvd., Bayside, NY 11361.

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і українською громадою, що з волі Всевишнього в понеділок, 5-го березня 2001 р. відійшов у засвіти по тяжкій недузі наш дорогий БРАТ, СТРИЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

ЯРОСЛАВ ГУМЕНЮК

нар. 14 жовтня 1925 р. в Лолині, Україна.

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 8 березня 2001 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Quinn Funeral Directors, 35-20 Broadway, Long Island City, NY 11106, tel.: (718) 721-9200.

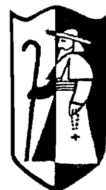
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 9 березня 2001 р. о год. 9:30 ранку в церкві Чесного Хреста при 31-12 30th St., Long Island City, NY, а опісля на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. біля 12-ої год. пол.

Залишив у глибокому смутку:
брата – ЛЮБОМИРА з дружиною СТЕФАНІЄЮ
братову – ОЛЕКСАНДРУ
братаницю – ЛЯРИСУ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ і сином НАЗАРОМ
братанка – ВОЛОДИМИРА з дружиною ІРИНОЮ із сином МИХАЙЛОМ і донею ОЛЕНКОЮ
кузинку – СТЕПАНЮК СТЕФАНІЮ із сином ЮРІЄМ з родиною
та дальшу родину в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу можна складати пожертви на:
Виховання юнаків СУМ, на адресу Головної управи СУМ: 136 Second Ave., New York, NY 10003.
Стипендію для молоді в українській гімназії в Стрию, Україна на адресу:
Wolodymyr Hnatkiwskyj, 32-09 Bell Blvd., Bayside, NY 11361.

КОМІТЕТ „СТРИЙЩИНИ"
ділиться сумною вісткою із земляками Стрия і околиці та з українською громадою, що 5 березня 2001 р. відійшов у вічність

бл. п.

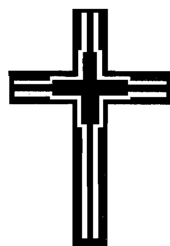
ЯРОСЛАВ ГУМЕНЮК

довголітній член Комітету, один з найбільших меценатів стрийської гімназії, добродій організації „Стрийське Гімназійне Братство". Допомагав членам – колишнім політичним в'язням. Почесний громадянин міста Стрия.

Вічна Йому пам'ять!

Родині й приятелям складаємо щирі співчуття.

КОМІТЕТ „СТРИЙЩИНА"

Ділимося сумною вісткою, що 2 березня 2001 р. відійшов у вічність СИН, МУЖ і БРАТ

бл. п.

ТАРАС ПОПЕЛЬ

нар. 2 грудня 1951 р.

Залишив у глибокому смутку:
маму – СЛАВУ МАЛЮК з мужем РОМАНОМ
батька – МАРІЯНА
вірну дружину – ШЕРИЛ
сестру – ЛЕСЮ
дальшу родину і приятелів.

Вічна Йому пам'ять!

11-го січня 1997 р. відійшла
до Господніх Палат у вічність

бл. п.

МАРТУСЯ АННА ПРОЦІНСЬКА ФЛАННЕРІ

У ТРЕТЮ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої невіджалуваної Мартусі, котра полинула мов соняшний промінь у золоті простори неба, складаю 100 долярів для немовлят-сиріток у Львові.

МАМА

ЗЕМЛЯЦТВО „ПЕРЕМИЩИНА" ЗДА
з жалем повідомляє, що 26 лютого 2001 р., на 100-му році свого життя відійшов у вічність

бл. п.

проф. ЮРА ЯРЕМКЕВИЧ

довголітній член ЗЕМЛЯЦТВА, знаний як поет – ЯКИМ ВЕЧЕР письменник і композитор.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1-го березня 2001 р. Похований на Hollywood Cemetery в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ЗЕМЛЯЦТВА „ПЕРЕМИЩИНА"

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ
ділиться сумною вісткою з друзями і українською громадою, що 23 лютого 2001 р. в Дітройті, після довгої і важкої недуги, відійшов у вічність

св. п.

ДМИТРО ФЕДОРКО

нар. 11 серпня 1920 р. в Ліхівцях, Україна.

Визначний громадський і політичний діяч, колишній в'язень німецьких концтаборів, член Середовища Української Головної Визвольної Ради, Організації Українських Націоналістів за кордоном, Об'єднання Прихильників Демократизації України, довголітній член управи Українського Американського Координаційної Ради і Комітету Допомоги Україні в Дітройті, активний член Українського Народного Союзу і Товариства Колишніх Політичних В'язнів і багатьох інших громадських і церковних організацій.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 27 лютого ц.р. з української католицької церкви Неустаючої Помочі ПДМ на цвинтар св. Ядвиги.

Дружині ЛЮБІ, братові ОЛЕКСАНДРОВІ в Канаді і родині в Україні, складаємо щирі вислови співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 17-го лютого 2001 р., о год. 7:30 вечором , трагічно загинув на 79-му році життя, переходячи головну вулицю – North Ave. в Cranford, NJ

бл. п.

ІГОР САГАЙДАКОВСЬКИЙ

Нар. 29 липня 1922 р. в Маційові, коло Ковля, на Волині.

Гімназію закінчив в Холмі 22 травня 1942 р. Студіював механічну інженерію на політехніці у Львові в 1943-44 рр. Закінчив 2 роки дентистики на університеті Тюбінген в Німеччині. В роках 1955-57 студіював електроніку в Ньюйоркському університеті, де рівночасно працював в лябораторії університету. Студіював „комерційне охолоджування" в технічному інституті. З 1974 р. працював як експериментальний машиніст для HOECHST CORP., звідки пішов на емеритуру у 1991 р.

В глибокому смутку залишилися:

дружина	– ЕВГЕНІЯ (ҐЕНА)
сини	– ІГОР мол. і АНДРІЙ
сестра (близнюк)	– МІЛІЦА БОЧЕВ
двоюрідна сестра	– ІЯ МАЛЮЖКОВИЧ з родиною м. Луцьк, на Волині
двоюрідний брат	– МИКОЛА САГАЙДАКОВСЬКИЙ з родиною м. Львів
сестра дружини	– ОЛЬГА ШАЙ в Польщі
	– СТЕФА БЕРЕЗОВСЬКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ і синами в Канаді

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього, 13-го лютого 2001 р., у ранніх годинах, проживши 85 років, відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА і ШВАҐЕРКА

бл. п.

мґр СТЕФАНІЯ ІРЕНА МІШКЕВИЧ
з дому КИЗИМА

нар. 20 травня 1915 р. у Львові

ПОХОРОН відбувся в суботу, 17-го лютого 2001 р. з похоронного заведення Cochrane's Chapel of the Roses, а тлінні останки спочили на місцевому цвинтарі Roseville Cemetery у Roseville, CA.

У глибокому смутку:

син	– РОМАН з дружиною СУЗАН
внуки	– СТЕФАН з дружиною ЛІНДОЮ
	– СКОТ
сестра	– ОКСАНА ЗОЗУЛЯ з родиною
братова	– МАРҐАРЕТА КИЗИМА з родиною

Вічна Їй пам'ять!

18-го січня ц.р. упокоїлася на 84-му році життя

бл. п.

ВАЛЕНТИНА КРАВЕЦЬ
ур. БАЛЕЙ

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ відбулися 22-го і 23-го січня 2001 р. в церкві св. Андрія Первозваного в Лос Анджелесі і на цвинтарі Форест Ловн у північному Голливуді при численній участі парафіян усіх українських церков та її американських сусідів.

Покійна залишила в жалобі і в глибокому смутку:

брата	– ПЕТРА
його сина	– ВІРКА
двоюрідних онуків	– СТЕПАНА та ВАННЕСУ
прибрану дочку	– СВЕТЛЯНУ СЕРЕДЕНКО з чоловіком ОЛЕКСІЄМ

родичів та приятелів в Україні і в Польщі.

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖЕННЯ і традиційні трапези відбулися 27-го січня і 25-го лютого в парафіяльній церкві і залі.

Родина Покійної дякує усім, що поділяли наш жаль і проводили ВАЛЮ на вічний спочинок.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з членами та прихильниками УАКРади, що в суботу, 3 березня 2001 р., по довгій недузі відійшла у вічність незабутня

бл. п.

МАРТА ВАСИЛЬКЕВИЧ
з дому ГУЗАР

нар. 3 березня 1927 р. в Станиславові, Україна

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 6 березня 2001 р. на цвинтарі Оливної Гори в Дітройті.

Горем прибитому мужеві ЗЕНОНОВІ, дітям, внукам та братові Патріярхові Кардиналові ЛЮБОМИРОВІ найщиріші співчуття складає

ПРЕЗИДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

Вічна Її пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040*